

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АНАЛІЗ ПОТРЕБ У МІСЦЕВІЙ СТАТИСТИЦІ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

2024

Ця публікація була створена Проєктом USAID «ГОВЕРЛА» та стала можливою завдяки щирій підтримці американського народу через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст цієї публікації не обов'язково відображає погляди USAID чи Уряду США.

УДК [352:311.3](477)

Рецензенти:

Гладун О.М. - член-кореспондент НАН України, доктор економічних наук, заступник директора Інституту демографії та проблем якості життя НАН України.

Мезенцев К.В. - доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри економічної та соціальної географії Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Аналітичний звіт містить результати дослідження потреб у місцевій статистиці органів місцевого самоврядування, центральних і місцевих органів виконавчої влади, університетів, дослідницьких та аналітичних центрів, громадських організацій, інших інституцій. За результатами анкетування представників територіальних громад, глибинних інтерв'ю і фокус груп різних категорій користувачів, вивчення нормативно-правових актів, документів стратегічного планування, що визначають базові потреби у даних на рівні територіальних громад, їх частин та/або об'єднань, запропоновано опис системи показників місцевої статистики, яка враховує потреби територіальних громад, інших груп користувачів для прийняття рішень, пов'язаних з відновленням, розвитком територій, безпекою і якістю життя її мешканців.

Для представників органів місцевого самоврядування, публічного управління, дослідників, громадських організацій, інших користувачів, чия діяльність пов'язана з використанням статистичної інформації з питань місцевого значення.

ЗМІСТ

ПОДЯКА	4
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
ВСТУП	6
1. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ АНАЛІЗУ ПОТРЕБ У ДАНИХ І СТАТИСТИЦІ	7
1.1 ТИПИ ДАНИХ	7
1.2 КЛАСИФІКАЦІЯ КОРИСТУВАЧІВ	8
1.3 ІНСТРУМЕНТАРІЙ АНАЛІЗУ ПОТРЕБ	10
2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ТА ІНШІ ДОКУМЕНТИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ БАЗОВІ ПОТРЕБИ ОРГАНІВ ВЛАДИ У МІСЦЕВІЙ СТАТИСТИЦІ	15
2.1 ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ДОКУМЕНТІВ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ	15
2.2 СТРАТЕГІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ДОКУМЕНТИ З ПИТАНЬ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ РОЗРОБКИ	16
3 РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ПОТРЕБ КОРИСТУВАЧІВ МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ	18
3.1 ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ	18
3.2 МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ РАЙОННОГО ТА ОБЛАСНОГО РІВНЯ: АНАЛІЗ ФОКУС-ГРУП	35
3.3. ЦЕНТРАЛЬНІ ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ: АНАЛІЗ ГЛИБИННИХ ІНТЕРВ'Ю	37
3.4 ІНШІ КОРИСТУВАЧІ (ОСВІТНІ, ДОСЛІДНИЦЬКІ ТА АНАЛІТИЧНІ ЦЕНТРИ, АСОЦІАЦІЇ ОМС, ІНШІ ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ): АНАЛІЗ ГЛИБИННИХ ІНТЕРВ'Ю	44
4. ПРОБЛЕМИ МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ І ПРОПОНОВАНІ РІШЕННЯ: ПОГЛЯД СТЕЙКХОЛДЕРІВ	51
4.1 ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ДАНИХ	51
4.2 ПРОБЛЕМИ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ПРОЦЕСІВ РОБОТИ З ДАНИМИ	61
4.3 СИСТЕМА МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ: РЕКОМЕНДАЦІЇ СТЕЙКХОЛДЕРІВ	65
5. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ	66
ВИСНОВКИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ	72
ДОДАТКИ	76
Додаток 1	76
Додаток 2	78
Додаток 3	81
Додаток 4	82
Додаток 5	83
Додаток 6	86
Додаток 7	89
Додаток 8	105
Додаток 9	113
Додаток 10	121

ПОДЯКА

Цей Аналітичний звіт підготовлено за підтримки зацікавлених сторін у якісних даних і місцевій статистиці, зокрема, Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, яке сприяло організації та проведенню анкетування територіальних громад, обласних і районних державних адміністрацій, районних рад, інших центральних органів виконавчої влади - виробників офіційної статистики, володільців адміністративних даних, які взяли участь у глибинних інтерв'ю з питань якості та джерел даних місцевої статистики, а саме: представників Міністерства фінансів України, ДП «Відкриті публічні фінанси», Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства освіти і науки України, Державної служби статистики України та Головного управління статистики у Львівській області, Державної міграційної служби України, Державної служби зайнятості України, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, Національної служби геопросторових даних, Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

Окрема подяка територіальним громадам - учасникам анкетування та глибинних інтерв'ю з питань потреби в показниках місцевої статистики (загалом понад 600 ТГ з різних регіонів України), а також місцевим органам виконавчої влади районного та обласного рівнів, які взяли участь у фокус-групах, експертних консультаціях з питань якості та потреб у даних місцевої статистики, зокрема, керівництву і представникам Департаменту економічної політики, Управління з питань цифрового розвитку Львівської ОВА, представникам ОВА у Львівській, Тернопільській, Херсонській, Хмельницькій, Чернігівській, Чернівецькій областях, представникам Бердичівської й Вознесенської районної ради, Ковельської та Конотопської РДА.

Також був суттєвим внесок представників наукових інституцій, університетів, аналітичних центрів, громадських організацій, які взяли участь у глибинних інтерв'ю з питань якості та потреб у даних місцевої статистики. Дякуємо представникам Інституту демографії та проблем якості життя НАН України, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», КНУ імені Тараса Шевченка, НДЦ «Демос» НУ «Львівська політехніка», Центру соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки, ГО «Центр досліджень і моніторингу якості та мобільності людських ресурсів», Всеукраїнської асоціації ОТГ, Інституту громадянського суспільства.

Висловлюємо щирю подяку учасникам Експертної ради (Review Board) Проєкту USAID «ГОВЕРЛА» з місцевої статистики ([Додаток 1](#)), які забезпечили професійну експертизу методичних підходів та інструментарію дослідження потреб у даних місцевої статистики, консультації з питань підготовки матеріалів звіту, його висновків і рекомендацій.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АТО	Адміністративно-територіальні одиниці
ВПО	Внутрішньо переміщені особи
ДРАЦС	Державний реєстр актів цивільного стану
ДСС	Державні статистичні спостереження
ЕСОЗ	Електронна система охорони здоров'я
ЄС	Європейський Союз
ІАС	Інформаційно-аналітичні системи
КАТОТТГ	Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад
КВЕД	Класифікатор видів економічної діяльності
МІС	Медична інформаційна система
ОМС	Органи місцевого самоврядування
ТГ	Територіальна громада
ТО	Територіальна одиниця
ЦБД	Центральна база даних
ЦСР	Цілі сталого розвитку
LAU	Локальна адміністративна одиниця (англ. local administrative unit, LAU)
NUTS-UA	Скорочена назва Національного класифікатора НК 028:2022 “Статистична класифікація територіальних одиниць України”. (фр. nomenclature des unités territoriales statistiques, NUTS)

ВСТУП

Аналітичний звіт підготовлено ГС «Центр розвитку інновацій» у партнерстві з Львівським національним університетом імені Івана Франка, Інститутом розвитку міста Дрогобича, ДУ «Інститут регіональних досліджень НАН України імені Мар'яна Долішнього НАН України», НДЦ «Демос» НУ «Львівська політехніка», ХНУ імені В.Н. Каразіна ([Додаток 1](#)) в рамках виконання Проєкту USAID «ГОВЕРЛА» «Комплексне дослідження потреб у даних на місцевому рівні та розробки концепції муніципальної статистики й відповідного законопроєкту» у частині аналізу потреб у даних і статистиці.

Основні завдання аналізу:

- визначити потреби територіальних громад, ОМС районного та обласного рівнів, органів державної влади в Україні, інших зацікавлених сторін в адміністративних та статистичних даних для аналізу та розробки обґрунтованих управлінських рішень;
- уточнити, деталізувати, доповнити перелік базових показників місцевої статистики, який сформований на етапі кабінетних досліджень, за результатами опитування органів влади, інших зацікавлених сторін;
- сформувати систему базових показників офіційної статистики з питань місцевого розвитку з урахуванням потреб користувачів, а також предметних галузей статистики, рекомендованих у Statistical requirements compendium Євростату;
- сформулювати висновки та рекомендації щодо розв'язання проблем, пов'язаних із задоволенням потреб органів влади та інших користувачів в офіційній статистиці з питань місцевого розвитку.

Методологія дослідження включає: 1) вивчення потреби та практики використання даних з питань місцевого розвитку ТГ, ОМС районного та обласного рівнів, органами державної влади, іншими користувачами; 2) аналіз нормативно-правової бази з питань державної регіональної політики, відновлення, прогнозування, планування розвитку територій, що передбачає наявність відповідних статистичних та адміністративних даних.

Інструментарій дослідження: анкетування і глибинні інтерв'ю з представниками ТГ, фокус-групи з представниками ОМС і місцевих органів виконавчої влади районного та обласного рівнів, глибинні експертні інтерв'ю з представниками ЦОВВ, громадськими об'єднаннями, закладами вищої освіти, дослідницькими та аналітичними центрами, іншими користувачами даних з питань місцевого розвитку.

Структура звіту містить такі розділи: 1) опис методичних підходів до аналізу потреб у даних з класифікацією типів даних, користувачів, а також методикою формування вибірок респондентів для опитування; 2) огляд нормативно-правових та інших документів (стратегій, цільових програм тощо), що визначають базові потреби органів влади у місцевій статистиці; 3) характеристика результатів аналізу потреб у даних з урахуванням категорій користувачів; 4) характеристика проблем у забезпеченні даними з питань місцевого розвитку з погляду якості даних, процесів їх збору, використання, обміну, аналізу, інституційного забезпечення цих процесів, можливих варіантів розв'язання проблем з погляду користувачів; 5) опис системи показників офіційної статистики з питань місцевого розвитку, як враховує пріоритетні потреби ОМС, органів

влади, інших користувачів для прийняття обґрунтованих рішень, пов'язаних з відновленням, розвитком територій, безпекою і якістю життя її мешканців.

1. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ АНАЛІЗУ ПОТРЕБ У ДАНИХ І СТАТИСТИЦІ

1.1 ТИПИ ДАНИХ

Для аналізу потреб у даних місцевої статистики здійснено попередню класифікацію, що дає змогу покращити їх розуміння, у тому числі щодо джерел даних, виробників, процесів збору, обробки та використання.

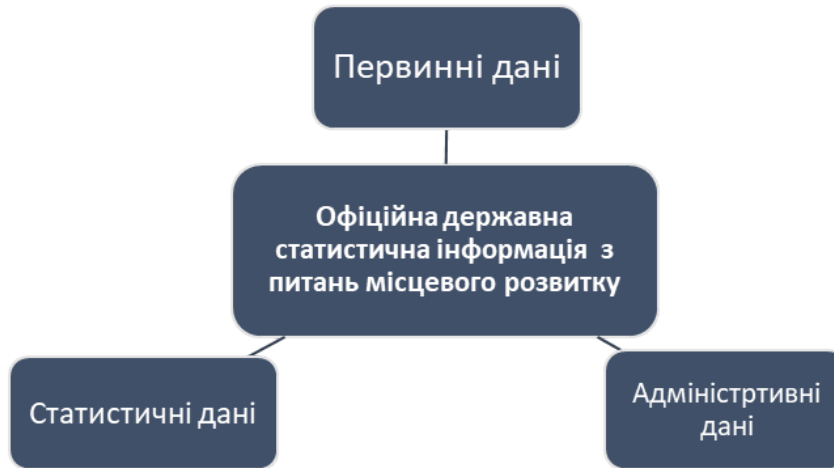
КЛАСИФІКАЦІЯ ДАНИХ МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ

Ознака поділу	Типи даних
Режим доступу (згідно з Законами України “Про інформацію”, “Про доступ до публічної інформації”)	<ul style="list-style-type: none"> ● Відкриті дані ● Публічна інформація ● Дані з обмеженим доступом: конфіденційні дані, таємна інформація
Виробник (згідно з Законами України “Про офіційну статистику”, “Про інформацію”)	<ul style="list-style-type: none"> ● Адміністративні дані ● Офіційна державна статистична інформація
Рівень узагальнення (згідно з Законами України “Про офіційну статистику”, “Про інформацію”)	<ul style="list-style-type: none"> ● Первинні дані ● Мікродані ● Зведені дані
Предметні галузі статистики (згідно з Довідником розділів статистики Державної служби статистики України, Statistical requirements compendium (Edition 2023) Євростату	<ul style="list-style-type: none"> ● Демографічна і соціальна статистика ● Економічна статистика ● Статистика окремих секторів ● Статистика навколишнього середовища ● Комплексна статистика. Індикатори сталого розвитку
Рівень просторової деталізації (згідно з Законами України “Про офіційну статистику”, “Про засади державної регіональної політики”, Класифікаторами КОАТОТТГ, NUTS-UA	<ul style="list-style-type: none"> ● Загальнодержавна/національна статистика ● Регіональна статистика ● Місцева статистика

Визначення типів даних, представлених у таблиці, подано у [Додатку 3](#) цього Звіту.

Виходячи з результатів вивчення потреб у даних з питань місцевого розвитку, а також вимог користувачів щодо офіційного статусу цих даних, основним результатом функціонування місцевої статистики як складової національної статистичної системи має бути офіційна державна статистична інформація з питань місцевого розвитку.

Первинні дані, статистичні дані Державної служби статистики та інших виробників статистичної інформації, а також адміністративні дані інших міністерств і відомств, у тому числі держателів публічних електронних реєстрів мали б виступати основними інформаційними складовими системи офіційної статистики з питань місцевого розвитку.

1.2 КЛАСИФІКАЦІЯ КОРИСТУВАЧІВ

Згідно з Законом України “Про офіційну статистику” користувачами є фізичні або юридичні особи, які використовують офіційну державну статистичну інформацію.

Користувачами місцевої статистики є фізичні або юридичні особи, які використовують статистичну інформацію з питань місцевого розвитку для прийняття управлінських рішень та інших цілей (інформаційно-аналітичних, дослідницьких тощо). Для аналізу потреб у даних місцевої статистики здійснено типологію її користувачів. Основну увагу зосереджено на класифікації інституційних користувачів, оскільки їхні потреби в даних обумовлені функціями та повноваженнями відповідних інститутів, які здійснюють вплив на різні сфери місцевого розвитку.

КЛАСИФІКАЦІЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ КОРИСТУВАЧІВ ДАНИХ МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ

Групи	Користувачі
Органи місцевого самоврядування (ОМС)	<ul style="list-style-type: none"> • територіальні громади (жителі) • сільські, селищні, міські ради • районні ради • обласні ради • сільські, селищні, міські голови • виконавчі органи сільських, селищних, міських рад • старости • органи самоорганізації населення

Місцеві органи виконавчої влади	<ul style="list-style-type: none"> • обласні військові/державні адміністрації • Київська міська державна адміністрація • Рада Міністрів АР Крим • Севастопольська міська державна адміністрація • районні військові/державні адміністрації
Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ)	<ul style="list-style-type: none"> • міністерства • служби • агентства • інспекції • ЦОВВ зі спеціальним статусом • інші ЦОВВ • територіальні органи ЦОВВ
Бізнес. Роботодавці	<ul style="list-style-type: none"> • суб'єкти підприємництва • вітчизняні та іноземні інвестори
Освітні та наукові організації	<ul style="list-style-type: none"> • заклади вищої освіти, інші освітні інституції • інститути НАН України • інші державні та недержавні дослідницькі та аналітичні центри
Громадські об'єднання	<ul style="list-style-type: none"> • всеукраїнські та регіональні асоціації ОМС • інші громадські об'єднання
Інші користувачі	<ul style="list-style-type: none"> • міжнародні організації • європейські та інші регіональні організації • інститути органів влади та інших зацікавлених сторін в закордонних країнах

Місцева статистика є основою інформаційного забезпечення управління місцевим розвитком і використовується ОМС та іншими органами влади як базовими користувачами даних для таких цілей:

- аналіз та прогнозування тенденцій розвитку в різних сферах життєдіяльності ТГ, міст, селищ, сіл та їх об'єднань;
- відновлення територій та інфраструктури внаслідок збройної агресії на основі оцінювання завданих руйнувань і збитків; планування просторового розвитку, розміщення об'єктів інфраструктури;
- розробка та моніторинг реалізації місцевих стратегій, планів, програм соціально-економічного розвитку;
- складання та контроль за виконанням місцевих бюджетів;
- визначення пріоритетів і планування розвитку окремих галузей на місцевому рівні:
- освіти, охорони здоров'я, житлово-комунального господарства, транспорту тощо;
- розробка та оцінювання ефективності місцевої політики;
- прийняття обґрунтованих управлінських рішень в інших сферах життєдіяльності територіальних громад, її населених пунктів та районів областей України.

В аналізі потреб у даних для реалізації зазначених вище цілей основна увага була зосереджена на опитуванні представників ОМС, інших органів влади, освітніх і наукових організацій, а також громадських об'єднань ОМС.

1.3 ІНСТРУМЕНТАРІЙ АНАЛІЗУ ПОТРЕБ

1.3.1 Анкетування та глибинні інтерв'ю з представниками ТГ

Анкетування територіальних громад України проведено на основі випадкової стратифікованої вибірки ТГ. Генеральна сукупність - 1469 ТГ (без м. Київ), які стратифіковані за макрорегіонами України та типом ТГ.

ХАРАКТЕРИСТИКА ГЕНЕРАЛЬНОЇ СУКУПНОСТІ ТГ УКРАЇНИ ЗА МАКРОРЕГІОНАМИ ТА ТИПАМИ ГРОМАД

Макрорегіон	Кількість ТГ за типом			
	міська	селищна	сільська	Всього
Захід	130	132	222	484
Південь	37	56	99	192
Північ	67	82	94	243
Схід	114	94	104	312
Центр	62	67	109	238
<i>Всього</i>	<i>410 (27,9%)</i>	<i>431 (29,3%)</i>	<i>628 (42,8%)</i>	<i>1469 (100%)</i>

До основи вибірки не були включені тимчасово окуповані території, а також території активних бойових дій, проте були враховані деокуповані території та території, де активні бойові дії завершилися (згідно з Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 309 від 22 грудня 2022 року (зі змінами відповідно Наказу № 363 від 20 грудня 2023 року).

Вибірка ТГ. Виходячи з вимог до якості результатів опитувань, розрахунковий обсяг вибірки становив 300 ТГ, а з урахуванням очікуваного рівня участі в обстеженні - 350, що складає 23,8% від генеральної сукупності. Структура проєктної вибірки за типами ТГ відповідає структурі генеральної сукупності: частка міських ТГ - 27,9%, сільських - 42,8%, селищних - 29,3%. Кількість міських, сільських, селищних ТГ, які взяли участь в анкетуванні, подано у [Додатку 4](#)

Рівень участі ТГ в анкетуванні виявив різну спроможність громад до самоаналізу потреб у даних, визначення їхніх джерел, характеристики якості даних. Трохи більше ніж половина проєктної чисельності (53,8%) сільських громад забезпечили повноту відповідей та участь в анкетуванні, натомість міські ТГ виявили більшу зацікавленість, тому необхідний обсяг вибірки забезпечено шляхом додаткового залучення міських ТГ (171% до проєктної кількості міських ТГ).

Проектна структура вибірки

Рівень спроможності ТГ до аналізу потреб у даних

Інструментарій. Електронний опитувальник для анкетування ТГ розроблений з урахуванням ТЗ, коментарів Review board і складався з двох частин.

Перша частина анкети містила перелік запитань про наявні джерела даних для ТГ різних типів за сферами місцевого розвитку, у т.ч. використання реєстрів та інформаційно-аналітичних систем, практики запитів на дані, оцінку їх якості за критеріями доступності, достовірності, актуальності, своєчасності, порівнянності, повноти, кадрову та технічну спроможність громад роботи з даними.

Друга частина анкети містила **пропозицію базових показників місцевої статистики для потреб ТГ**, розподілених на 14 розділів за сферами місцевого розвитку. Перелік розділів та набори показників розроблено на етапі кабінетного дослідження з урахуванням ТЗ Проекту. Респондентам пропонувалось оцінити рівень потреби у кожному з показників, а також рівень задоволення потреби (варіанти відповідей щодо потреби в кожному показнику: “Користуємося та формуємо самостійно за даними первинного обліку”; “Користуємося за даними зовнішніх джерел”; “Є потреба, але даних не маємо”; “Немає потреби в показнику”).

З переліком запропонованих в анкеті показників місцевої статистики, а також результатами анкетування ТГ, у т.ч. в частині оцінок громадами рівня потреби в кожному із показників та її задоволення можна ознайомитися у пп. 3.1 цього Звіту та у [Додатку 7](#).

Анкетне опитування ТГ проводилось з 06.02.2024 по 27.02.2024 р. за сприяння Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури.

Загалом отримано відповіді від **304 ТГ** (без урахування окупованих територій) **щодо стану та потреб у даних** (частина 1) та відповіді від **596 ТГ** (з урахуванням окупованих територій) **щодо переліку затребуваних показників** (частина 2).

*Регіональний розподіл ТГ, які взяли участь в анкетуванні
(перша частина анкети)*

Регіональний розподіл ТГ, які взяли участь в анкетуванні

(друга частина анкети)

Результати анкетування територіальних громад подано у пп. 3.1 та пп. 4.1-4.3, а також у [Додаток 7](#)

Глибинні напівструктуровані інтерв'ю з представниками ТГ

У період з 13.02.2024 по 12.03.2024 проведено 26 глибинних напівструктурованих інтерв'ю з представниками ТГ, які належать до різних категорій: голови ТГ та їх заступники, депутати місцевих рад, керівники структурних підрозділів виконавчих органів місцевого самоврядування, також дотримувався гендерний баланс респондентів.

Вибірку ТГ для глибинних інтерв'ю сформовано за такими ознаками: функціональний тип території (згідно з проектом Постанови "Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки"), прифронтові, деокуповані та територіальні громади, де велися бойові дії, територіальні громади, які прийняли найбільшу кількість ВПО та релокованого бізнесу. Також глибинними напівструктурованими інтерв'ю охоплені представники ТГ, які мають успішні практики збору, аналізу та використання даних для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Частина респондентів для інтерв'ю відібрана за результатами анкетування територіальних громад.

Сценарій проведення глибинних напівструктурованих інтерв'ю фокусувався на виявленні детальних потреб у даних і статистиці, а також наявних проблем зі збором даних, наявних практик збору даних (див. [Додаток 5](#)).

Результати глибинних напівструктурованих інтерв'ю з ТГ подано у пп. 3.1 та пп.4.1-4.3.

1.3.2. Фокус-групи з органами влади районного та обласного рівнів

Для аналізу потреб у даних ОМС районного та обласного рівнів, а також місцевих органів виконавчої влади (обласних і районних військових адміністрацій) **16.02.2024р. проведено три фокус-групи з 17 ОВА** (Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Миколаївська, Полтавська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Чернівецька, Чернігівська) та **22 РА, РР** (Бердичівська, Білгород-Дністровська, Вараська, Вознесенська, Голованівська, Дубенська, Звенигородська, Звягельська, Калуська, Ковельська, Коломийська, Конотопська, Коростенська, Косівська, Краматорська, Одеська, Олександрійська, Подільська, Конотопська, Бердичівська, Василівська, Вознесенська).

Учасники фокус-груп представляли різні області України (західні, центральні, східні, південні та північні).

Сценарій фокус-групових досліджень фокусувався на обговоренні потреб у зборі даних, проблем їх якості, у т.ч. з урахуванням сфер місцевого розвитку (див. [Додаток 6](#)).

Результати аналізу фокус-груп наведено у пп. 3.2.

1.3.3. Глибинні інтерв'ю з ЦОВВ та іншими стейкхолдерами

Відбір респондентів для інтерв'ю здійснено шляхом цілеспрямованого відбору стейкхолдерів. Гайди для інтерв'ю містять блок загальних питань щодо потреб у даних і статистиці, а також блок спеціалізованих питань, що стосуються потреб у даних у певних сферах.

У період з 13.02.2024 по 12.03.2024 проведено 25 глибинних напівструктурованих інтерв'ю з представниками ЦОВВ (Мінінфраструктури, Мінфіну, Мінцифри, Державної служби статистики України та її територіального управління (Головного управління статистики у Львівській області), ДЗК, ДМС, ДП “Відкриті публічні фінанси” та ін.), власниками/адміністраторами інформаційних систем (ЄДЕССБ, Єдина геоінформаційна система моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад, Відкритий бюджет та ін.), Асоціаціями ОМС, аналітичними центрами, науковими установами.

Результати проведення напівструктурованих інтерв'ю з ЦОВВ наведено у пп. 3.3, з іншими стейкхолдерами - у пп. 3.4.

1.3.4. Аналіз документів

Для вивчення потреб ТГ у місцевій статистиці, які виникають під час розробки та моніторингу реалізації стратегій, цільових програм, інших документів, здійснено **вибірковий аналіз** відповідних документів дев'яти ТГ України з різних типів регіонів – фронтових, опорних, тилових (табл. 1.5).

ВИБІРКА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ДЛЯ АНАЛІЗУ ДОКУМЕНТІВ З ПИТАНЬ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ

Назва громади	Область, район	Тип ТГ	Тип регіону	Адреса сторінки
Визирська	Одеська, Одеський	Сільська	Опорний	https://vyzyrska-gromada.gov.ua
Райгородська	Житомирська, Бердичівський	Сільська	Опорний	https://raygorodocka-gromada.gov.ua
Куликівська	Львівська, Львівський	Селищна	Тиловий	https://kulykiv-gromada.gov.ua/
Вінницька	Вінницька, Вінницький	Міська	Опорний	https://www.vmr.gov.ua/
Шацька	Волинська	Селищна	Тиловий	https://shsrada.gov.ua/rozrobkastrategii-14-49-35-02-02-2023/
Ківерцівська	Волинська, Луцький	Міська	Тиловий	https://kivrada.gov.ua/docs/1567232/

Мереф'янська	Харківська, Харківський	Міська	Фронтний	https://merefaotg.gov.ua/
Біленьківська	Запорізька, Запорізький	Сільська	Фронтний	https://bilenke-silrada.gov.ua/
Березанська	Миколаївська, Миколаївська	Селищна	Фронтний	https://berezanska-gromada.gov.ua/strategiya-gromadi-1439-58-17-02-2022/

На офіційній інтернет-сторінці кожної з відібраних ТГ проаналізовано використання даних у таких документах: 1) стратегія розвитку, 2) цільові програми, 3) паспорт/інвестиційний паспорт ТГ, 4) профіль громади.

Результати аналізу документів наведено у пп. 3.1.2.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ТА ІНШІ ДОКУМЕНТИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ БАЗОВІ ПОТРЕБИ ОРГАНІВ ВЛАДИ У МІСЦЕВІЙ СТАТИСТИЦІ

2.1 ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ДОКУМЕНТІВ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ

Огляд законодавчих документів з питань державного регіональної політики, відновлення, прогнозування, планування розвитку територій вказує на пріоритетність потреби у таких групах показників на рівні територіальних громад, їх частин або об'єднань:

1. Чисельність населення, його розподіл за віковими групами, статтю, іншими соціальними ознаками, а також індикатори міграційного руху населення, зокрема в частині ВПО;
2. Зайнятість, безробіття, економічна активність окремих соціально вразливих груп населення на ринку праці;
3. Житлова і транспортна інфраструктура;
4. Розвиток підприємницької діяльності, інвестиційна привабливість територій;
5. Природно-ресурсний потенціал територій, екологічна безпека;
6. Якість життя населення.

Повний перелік показників, складений за результатами вивчення нормативно-правових актів державного значення за сферами застосування наведено у таблиці 8.1 [Додаток 8](#)

Поглиблене вивчення національного законодавства щодо окремих соціальних, груп населення, яке передбачає наявність статистичної інформації з питань місцевого значення (таблиця 8.2 [Додатку 8](#)), а також його виконання демонструє, що неповні чи відсутні дані щодо вразливих груп населення на рівні громад є наскрізною проблемою

для реалізації багатьох законів соціального спрямування. Без повної та надійної місцевої статистики складно забезпечити адресність соціальної підтримки, рівність прав та можливостей вразливих мешканців громади. Тому вкрай важливо на законодавчому рівні передбачити облік на рівні ТГ зазначених категорій населення, щоб національні правові гарантії втілювалися на локальному рівні.

Законодавство загалом передбачає збір даних про вразливі категорії населення, але не визначає чіткого переліку показників та форм звітності саме на рівні громад. Це ускладнює можливості для порівняння даних між громадами та прийняття обґрунтованих рішень.

Проблемою також є нечіткість визначення суб'єктів, відповідальних за збір місцевої статистики щодо вразливих груп. У законах бракує норм, які б чітко закріплювали, які саме органи та установи відповідають за збір відповідних даних у громадах. Це розмиває відповідальність та призводить до браку потрібної статистики на місцях.

Отже, попри загальні вимоги законодавства щодо наявності статистики про вразливі групи населення, є суттєві прогалини у цих даних саме на рівні територіальних громад. Головною проблемою є відсутність у законодавстві чітких механізмів, суб'єктів збору даних і показників на місцевому рівні. Для подолання таких колізій доцільно внести зміни до законодавства, які б детальніше врегулювали ці питання та передбачили ведення первинного обліку соціально вразливих категорій населення на рівні ТГ.

2.2 СТРАТЕГІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ДОКУМЕНТИ З ПИТАНЬ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ РОЗРОБКИ

Основними стратегічними документами, які визначають перспективи розвитку регіонів та територіальних громад, є:

Стратегія розвитку - ключовий документ, що визначає цілі, пріоритети, завдання соціально-економічного розвитку області/ТГ на **5-10** років.

Плани заходів з реалізації Стратегії - конкретизують шляхи досягнення цілей стратегії, відповідальних виконавців, ресурси та терміни.

Місцеві стратегії розвитку галузей - визначають розвиток таких сфер як освіта, медицина, туризм, культура на рівні регіонів, ТГ, міст.

Опис потреб у місцевій статистиці та даних для розробки й реалізації Стратегії розвитку.

На етапі аналізу ситуації та визначення проблем для формулювання **SWOT** аналізу потрібні статистичні дані за такими напрямками:

- демографічна ситуація та ринок праці (чисельність і склад населення, зайнятість, безробіття тощо);
- розвиток економіки та підприємництва (обсяги виробництва, інвестиції, зовнішньоекономічна діяльність);
- фінанси та бюджет області (доходи та видатки місцевого бюджету, податкові надходження);
- розвиток інфраструктури (транспорт, зв'язок, житло і комунальне господарство)

- для обґрунтування значень цільових показників, які планується досягти в результаті реалізації Стратегії (наприклад. зростання експорту, залучення інвестицій, створення нових робочих місць тощо);
- для визначення "точок зростання" - галузей і видів діяльності, розвиток яких дасть найбільший поштовх для економіки (це можуть бути ІТ, харчова промисловість, машинобудування, туризм тощо)
- для обґрунтування розвитку інфраструктури - на основі аналізу даних щодо стану доріг, об'єктів культурної спадщини, мережі закладів освіти та охорони здоров'я тощо

На етапі планування конкретних завдань, заходів та проектів для досягнення визначених цілей стратегії також необхідна статистична інформація:

- Для обґрунтування переліку інфраструктурних проектів, виходячи з аналізу показників забезпеченості ТГ, міст об'єктами транспорту, житлово-комунального господарства, соціальної сфери
- Для визначення галузевих пріоритетів в рамках економічного розвитку (наращування обсягів харчової промисловості чи машинобудування)
- Для розрахунку необхідних обсягів фінансування з регіонального/місцевих бюджетів окремих проектів і напрямів
- Таким чином статистика використовується для підготовки конкретного Плану реалізації стратегії розвитку та окремих галузевих програм.

На етапі моніторингу та оцінки результативності виконання стратегії одним з основних інструментів є аналіз статистичних показників:

- Порівняння фактичних даних та цільових індикаторів визначає прогрес в досягненні поставлених цілей стратегії (збільшення робочих місць, експорту, інвестицій тощо);
- Аналіз динаміки показників дає змогу оцінити тенденції розвитку територій;
- Порівняння показників з іншими ТГ, містами країни дає уявлення про конкурентні позиції громад і населених пунктів;
- Оновлені статистичні дані можуть вказувати на необхідність коригування цілей, пріоритетів і завдань місцевих стратегій розвитку;

Приклади конкретних стратегічних документів регіонального розвитку, в яких використовується місцева статистична інформація:

1. Стратегія розвитку Закарпатської області на **2021-2027** роки: У ході аналізу ситуації використано такі дані місцевої статистики: показники врожайності сільськогосподарських культур у розрізі районів області, обсяги перевезень вантажів підприємствами області (для оцінки розвитку транспортної інфраструктури).
2. План заходів на **2021-2023** рр. з реалізації Стратегії розвитку Львівщини: Для визначення завдань у соціальній сфері використано статистику забезпеченості населення області амбулаторно-поліклінічними установами (у розрахунку на **10** тис. жителів).
3. Проміжна оцінка результативності Стратегії розвитку Дніпропетровської області до **2025** року: Оцінка досягнення цілей здійснюється на основі порівняння цільових та фактичних показників приросту реального ВРП та обсягів промислового виробництва у різних секторах економіки області.

Потреби у використанні даних місцевої статистики при розробці Планів заходів з реалізації Стратегії регіонального розвитку.

Місцева статистика потрібна для:

- Вибору пріоритетних інфраструктурних та інвестиційних проектів - на основі аналізу показників забезпеченості ТГ об'єктами соціальної, транспортної, комунальної інфраструктури, динаміки промислового виробництва тощо.
- Визначення галузей-лідерів для стимулювання в рамках економічного блоку плану заходів - аналіз питомої ваги галузей в економічних показниках.
- Розрахунку потреби в додаткових коштах на реалізацію заходів з місцевих бюджетів - на основі прогнозних обсягів доходів та видатків місцевих бюджетів.
- Визначення термінів виконання заходів - з використанням статистики операційної діяльності потенційних виконавців (будівельні організації, комунальні служби тощо).

Використанні місцевої статистики та даних саме при розробці галузевих стратегій розвитку на рівні регіонів і міст.

Наприклад, при підготовці Стратегії розвитку системи охорони здоров'я необхідна така статистична інформація:

- кількість лікарняних закладів та ліжок у розрізі районів області (аналіз забезпеченості);
- кількість лікарів за спеціальностями та категоріями медперсоналу;
- захворюваність населення за класами хвороб, поширеність хронічних хвороб;
- показники дитячої смертності та середньої тривалості життя;

На основі аналізу даних визначаються проблеми галузі, стратегічні цілі та конкретні завдання щодо реформування та розвитку медицини в регіоні.

Аналогічний підхід і в інших галузевих стратегіях.

Результати огляду нормативно-правових та інших документів, що визначають базові потреби органів влади в офіційній статистиці з питань місцевого розвитку враховано у пропозиціях до переліку Системи базових показників місцевої статистики ([Додаток 8](#)).

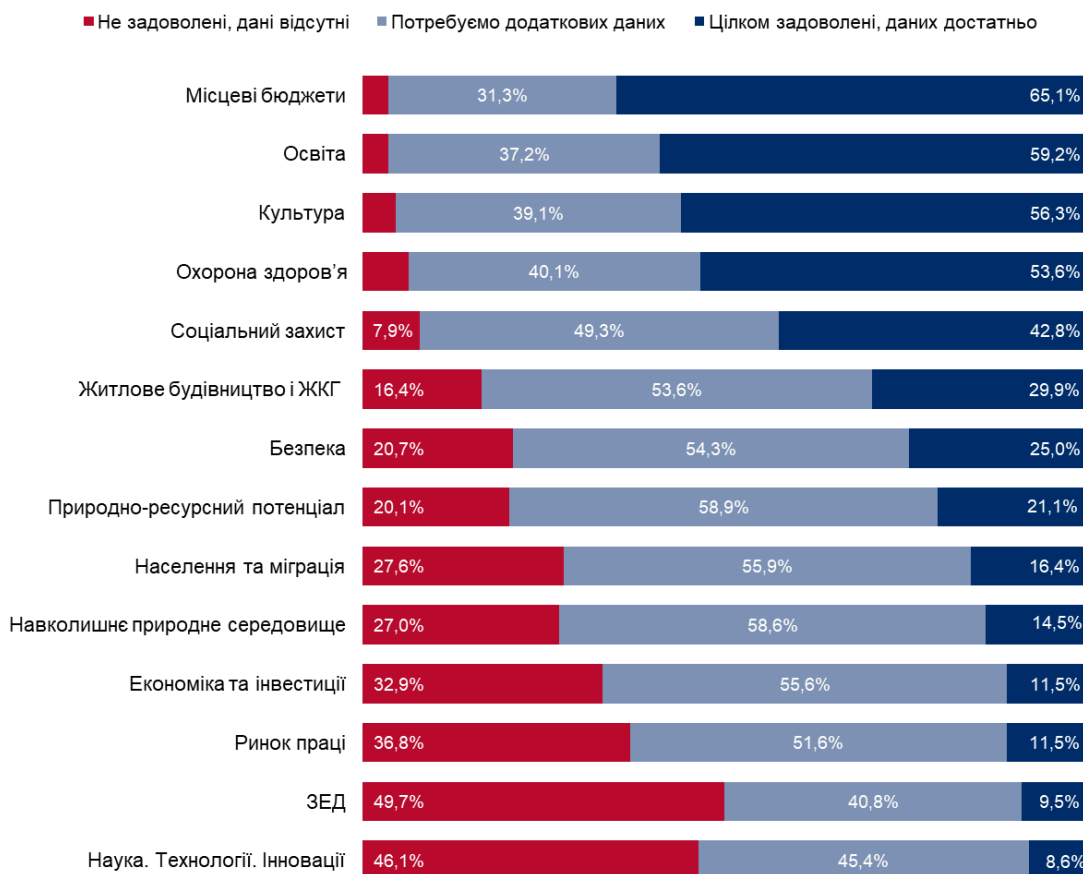
3 РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ПОТРЕБ КОРИСТУВАЧІВ МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ

3.1 ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ

3.1.1 Результати анкетування та глибинних інтерв'ю

ЯК ГРОМАДИ ОЦІНЮЮТЬ РІВЕНЬ ЗАДОВОЛЕННЯ ПОТРЕБ У ДАНИХ?

Найвищий рівень задоволення інформаційних потреб ТГ – у сфері місцевих бюджетів, освіти та культури. Найгірша ситуація – з даними про економіку та інвестиції, ринок праці, зовнішньоекономічну діяльність, науку, технології та інновації.

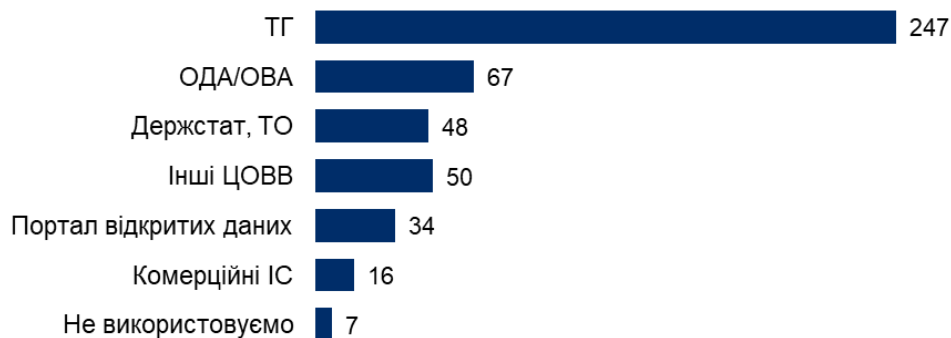
Майже половина громад (46,9%) зазначила про потребу в додаткових даних, їхня частка є помітно вищою серед селищних і міських громад. Частка міських територіальних громад, які не задоволені даними, майже у два рази вища, порівняно з сільськими ТГ.

РІВЕНЬ ЗАДОВОЛЕННЯ ПОТРЕБИ ТГ У ДАНИХ ЗА ТИПАМИ ГРОМАД

Варіанти відповідей	Відсоток відповідей, %	у тому числі за типами ТГ		
		міська	селищна	сільська
Цілком задоволені, даних достатньо	33,5	26,3	30,9	43,5
Потребуємо додаткових даних	46,9	47,0	51,3	42,2
Не задоволені, дані відсутні	19,6	26,7	17,8	14,3
Всього	100	100	100	100

ЯКІ ДЖЕРЕЛА ДАНИХ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ГРОМАДИ ДЛЯ СВОЇХ ПОТРЕБ?

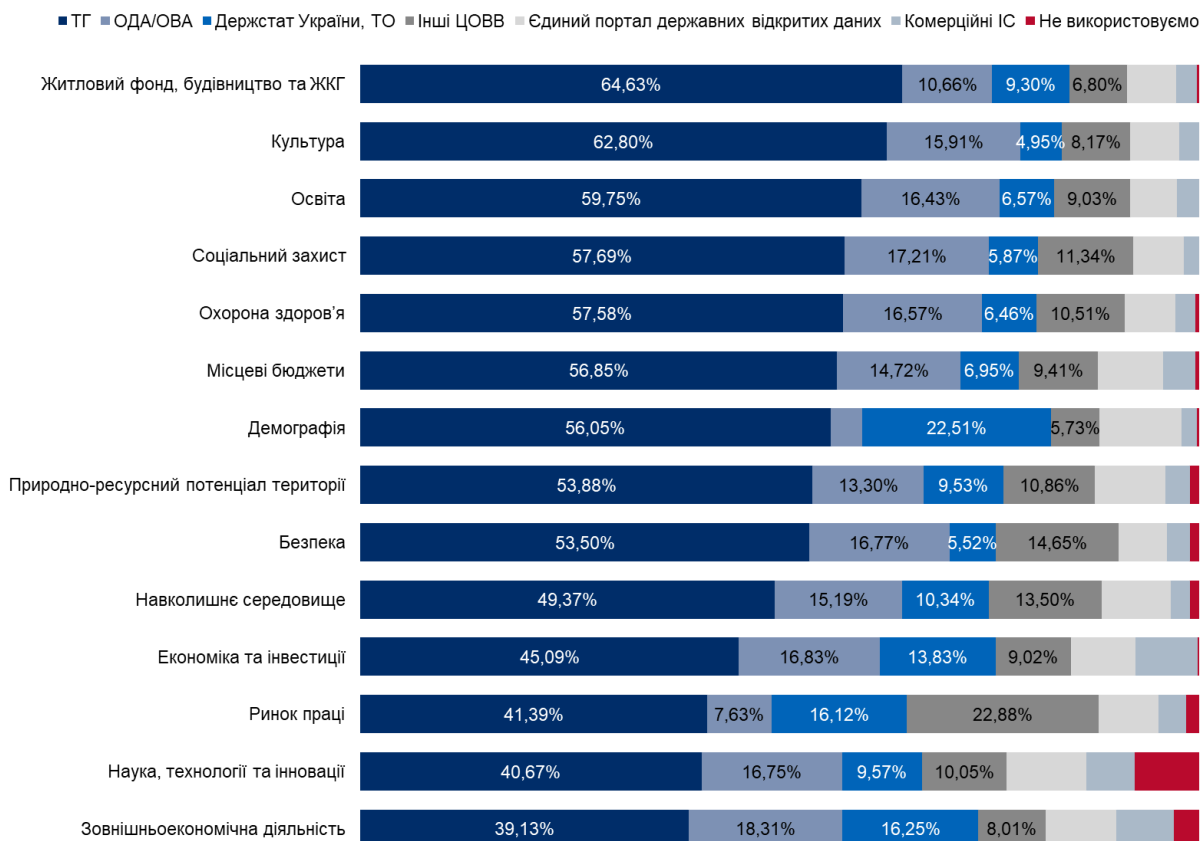
Більшість потреб у місцевій статистиці громади намагаються задовольняти власними силами. Це стосується насамперед таких сфер місцевого розвитку, як ЖКГ, культура, освіта, охорона здоров'я, демографія, соціальний захист, місцеві фінанси, безпека. Серед решта "постачальників" даних майже однакова частка належить обласним військовим адміністраціям, Державній службі статистики та її територіальним органам, а також іншим центральним органам виконавчої влади. На портал відкритих даних припадає не більше 10% з усіх можливих джерел даних.

Для задоволення своїх потреб громади використовують різні джерела, включаючи запити до державних органів статистики, місцеві опитування, реєстри підприємств, дані про нерухомість, земельні кадастри тощо. Проблемою є відсутність єдиної системи збору та обробки даних, а також обмеження доступу до певної інформації.

З результатів глибоких інтерв'ю ТГ

Чи використовує ваша ТГ дані офіційних державних реєстрів для аналізу та планування місцевого розвитку та відновлення

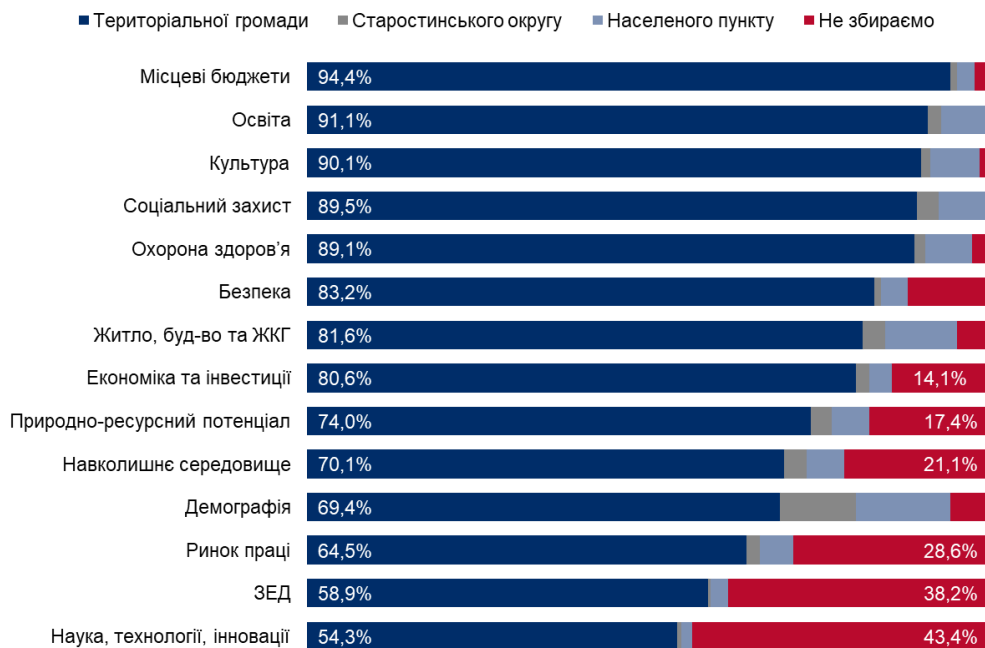
У ЯКИХ СФЕРАХ ТА НА ЯКОМУ РІВНІ ДЕТАЛІЗАЦІЇ ГРОМАДИ ЗДІЙСНЮЮТЬ ПЕРВИННИЙ ОБЛІК ДАНИХ?

Половина міських ТГ, кожна третя селищна і кожна п'ята сільська ТГ здійснюють первинний облік на рівні ТГ у різних сферах місцевого розвитку. На рівні населеного пункту ТГ здійснюють первинний облік переважно у сфері демографії, житлового фонду, освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту. На рівні старостинського округу - переважно у сфері демографії.

**НА ЯКИХ РІВНЯХ ДЕТАЛІЗАЦІЇ ТГ РІЗНИХ ТИПІВ
ЗДІЙСНЮЮТЬ ПЕРВИННИЙ ОБЛІК**

Варіанти відповідей	Відсоток відповідей, %	у томі числі за типами ТГ		
		міська	селищна	сільська
Територіальної громади	77,0	80,4	78,5	71,9
Старостинського округу	2,8	1,9	3,1	3,3
Населеного пункту	6,5	4,3	4,7	10,6
Не здійснюємо	13,7	13,4	13,6	14,2
Всього	100	100	100	100

“Так, первинний облік здійснюємо, але в обмеженому обсязі, індивідуально, можна сказати за власним бажанням або у разі необхідності чи шляхом ефективного управлінського адміністрування (коли керівник контролює та зобов'язує систематизувати дані)”
З результатів анкетування ТГ

На яких рівнях деталізації ТГ здійснюють первинний облік за сферами місцевого розвитку/розділами статистики

ЧИ ЗВЕРТАЮТЬСЯ ГРОМАДИ З ОФІЦІЙНИМИ ЗАПИТАМИ НА СТАТИСТИЧНІ ТА АДМІНІСТРАТИВНІ ДАНІ. ЯКА ПРАКТИКА ЇХ ЗАДОВОЛЕННЯ?

Половина опитаних ТГ не звертається із запитом на статистичні та адміністративні дані до центральних органів виконавчої влади, їх територіальних управлінь. Лише

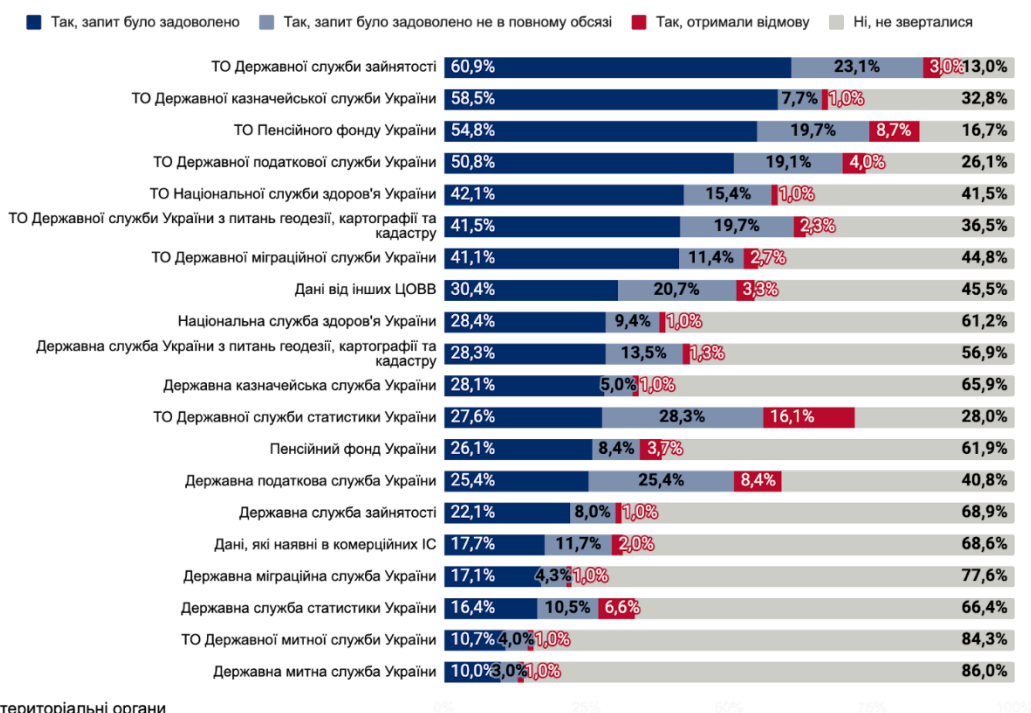
кожна третя ТГ серед учасників анкетування отримала повністю задоволений запит на дані.

РОЗПОДІЛ ТГ ЗА ПРАКТИКОЮ ЗАПИТІВ НА ДАНІ

Варіанти відповідей	Відсоток відповідей, %	у томі числі за типами ТГ		
		міська	селищна	сільська
Так, запит задоволено	30,5	26,8	30,1	38,7
Так, запит задоволено, але не в повному обсязі	13,7	17,3	11,4	9,4
Так, але отримали відмову	3,6	5,3	2,3	2,0
Ні, не зверталися	52,1	50,6	56,2	50,0
Всього	100	100	100	100

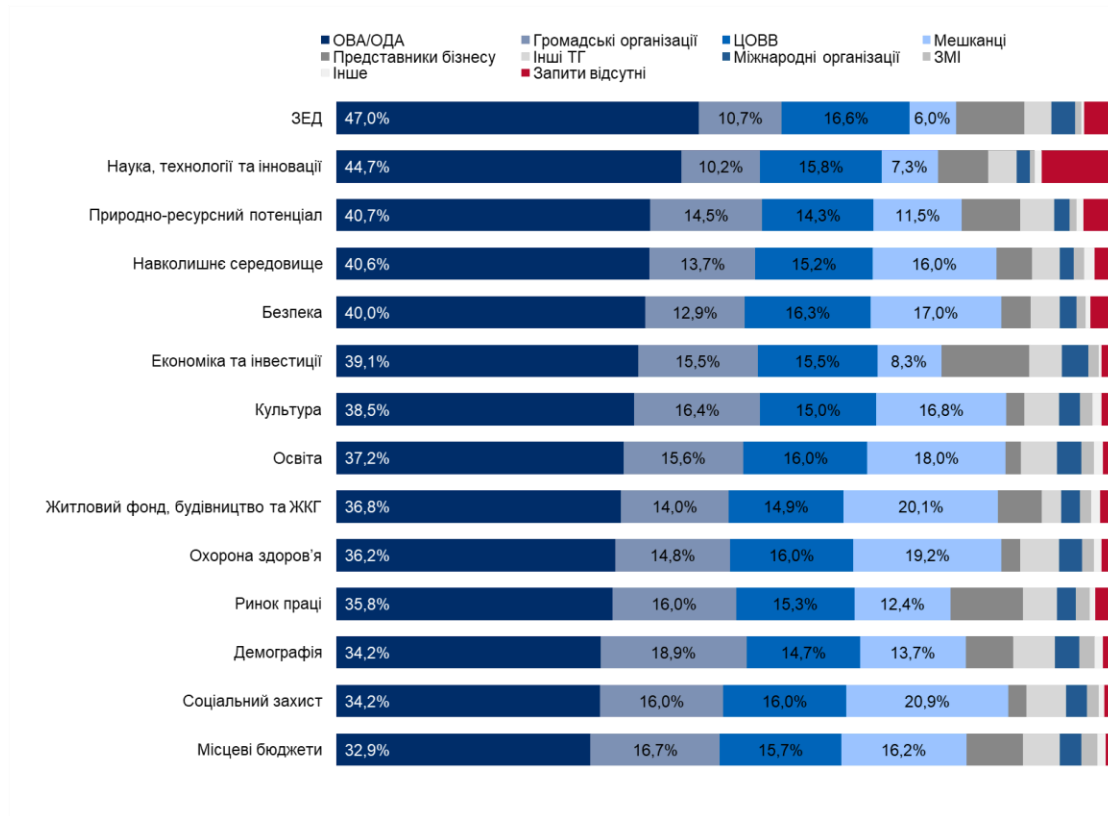
Із запитами на статистичні та адміністративні дані ТГ частіше звертаються до територіальних органів ЦОВВ. Задоволення запитів в повному обсязі громади найчастіше отримують від територіальних органів Державної служби зайнятості, Державної казначейської служби, Пенсійного фонду України, Державної податкової служби України. Практика відмов поширеною є у запитах на дані від Державної служби статистики України та її територіальних органів, Державної служби геодезії, картографії та кадастру.

Чи має Ваша ТГ досвід формування та подання офіційних запитів на отримання статистичних та адміністративних даних

ВІД КОГО ГРОМАДИ ОТРИМУЮТЬ ЗАПИТИ НА СТАТИСТИЧНІ ТА АДМІНІСТРАТИВНІ ЩОДО ТГ?

Головним зовнішнім користувачем даних у запитах з різних питань місцевого розвитку громад є місцеві органи виконавчої влади - обласні військові та районні держадміністрації. На другому місці за частотою запитів - центральні органи виконавчої влади й громадські організації. Їхня частка у запитах приблизно однакова. Серед замовників даних достатньо активними є мешканці ТГ та представники бізнесу.

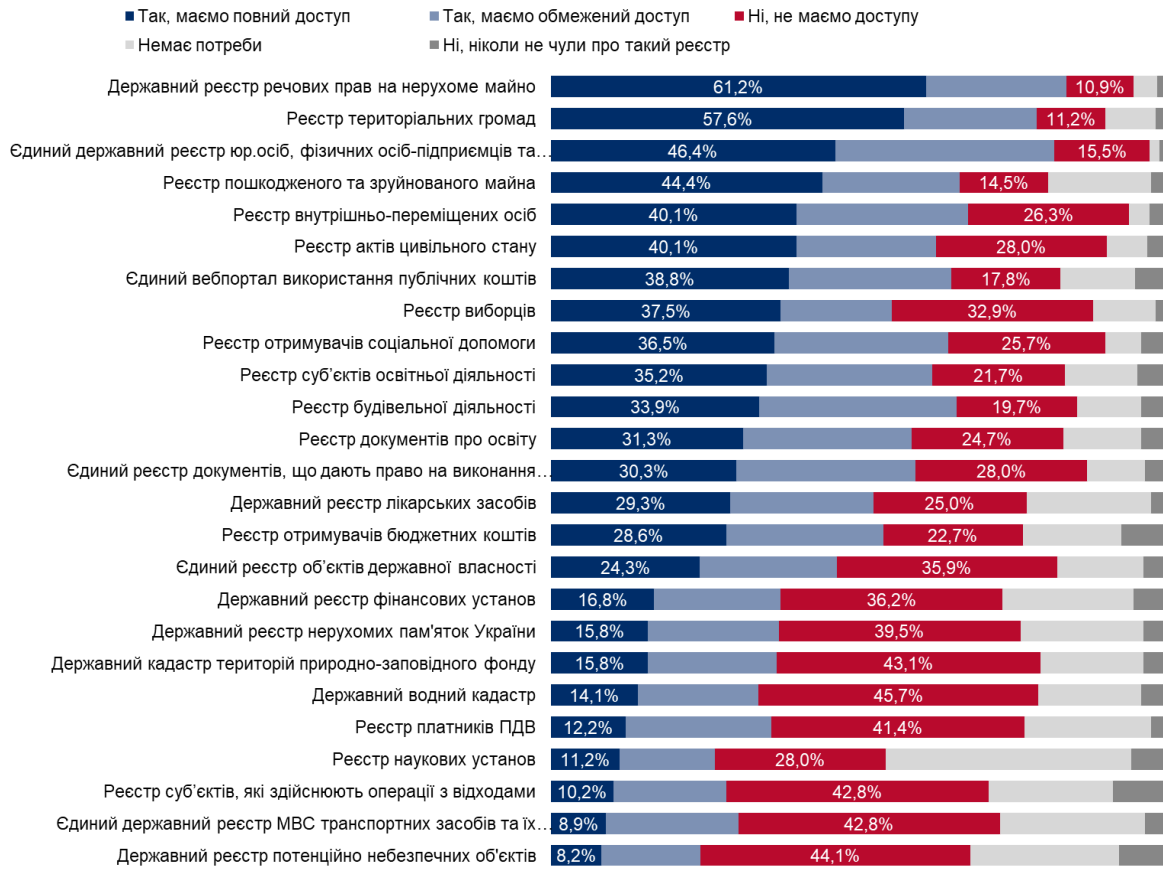

Від кого ТГ отримують запити на дані, за розділами економічної статистики, статистики навколишнього природного середовища

ЧИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ТГ ДЕРЖАВНІ РЕЄСТРИ ДЛЯ АНАЛІЗУ ТА ПЛАНУВАННЯ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ І ВІДНОВЛЕННЯ

Існують значні відмінності у доступі громад до Єдиних та Державних реєстрів як важливого джерела адміністративних даних з питань місцевого розвитку. Такі відмінності пов'язані з видом реєстру, обмеженням доступу до них в умовах воєнного стану, а також рівнем поінформованості ТГ про функціонування окремих реєстрів.

Чи використовує ваша ТГ дані офіційних державних реєстрів для аналізу та планування місцевого розвитку та відновлення

ТО — територіальні органи

РОЗПОДІЛ ВІДПОВІДЕЙ ТГ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ОФІЦІЙНИХ ДЕРЖАВНИХ РЕЄСТРІВ ЗА ТИПАМИ ГРОМАД

Варіанти відповідей, % до підсумку (100)

Реєстри	Так маємо повний доступ	Так маємо обмежений доступ	Не маємо доступу	Немає потреби	Ніколи не чули про такий реєстр
Міські ТГ					
Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань	47,6	39,3	11,0	0,7	1,4
Державний реєстр фінансових установ	16,6	22,8	34,5	20,0	6,2
Реєстр платників ПДВ	12,4	26,2	38,6	20,0	2,8
Єдиний вебпортал використання публічних коштів	39,3	31,0	13,8	11,7	4,1

Реєстр отримувачів бюджетних коштів]	27,6	29,7	17,2	17,9	7,6
Реєстр суб'єктів освітньої діяльності	32,4	28,3	18,6	15,9	4,8
Реєстр документів про освіту	29,7	26,9	22,8	16,6	4,1
Реєстр наукових установ	14,5	15,9	23,4	39,3	6,9
Державний реєстр лікарських засобів України	32,4	26,2	22,1	16,6	2,8
Єдиний державний реєстр МВС транспортних засобів та їх власників	13,1	24,1	40,7	18,6	3,4
Реєстр отримувачів соціальної допомоги	36,6	30,3	20,0	6,9	6,2
Реєстр внутрішньо переміщених осіб	44,1	26,9	21,4	4,1	3,4
Єдиний реєстр документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт	35,9	32,4	19,3	9,7	2,8
Реєстр будівельної діяльності	40,0	33,8	14,5	8,3	3,4
Реєстр суб'єктів, які здійснюють операції з відходами	12,4	21,4	40,7	16,6	9,0
Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів	8,3	20,0	42,8	18,6	10,3
Реєстр пошкодженого та зруйнованого майна	45,5	21,4	14,5	15,9	2,8
Державний реєстр речових прав на нерухоме майно	64,1	24,8	7,6	2,1	1,4
Єдиний реєстр об'єктів державної власності	29,0	28,3	29,0	10,3	3,4
Реєстр територіальних громад	53,1	22,8	13,8	9,0	1,4
Реєстр виборців	46,2	18,6	26,2	7,6	1,4
Реєстр актів цивільного стану	33,8	24,8	31,0	6,9	3,4
Державний реєстр нерухомих пам'яток України	19,3	29,7	30,3	16,6	4,1
Державний водний кадастр	15,9	22,1	44,8	13,8	3,4
Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду	15,9	25,5	43,4	11,7	3,4

Селищні ТГ					
Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань	50,6	33,7	12,4	3,4	0,0
Державний реєстр фінансових установ	19,1	20,2	32,6	27,0	1,1
Реєстр платників ПДВ	14,6	25,8	37,1	21,3	1,1
Єдиний вебпортал використання публічних коштів	34,8	25,8	20,2	15,7	3,4
Реєстр отримувачів бюджетних коштів	29,2	24,7	24,7	15,7	5,6
Реєстр суб'єктів освітньої діяльності	37,1	23,6	24,7	11,2	3,4
Реєстр документів про освіту	31,5	24,7	28,1	12,4	3,4
Реєстр наукових установ	9,0	18,0	29,2	40,4	3,4
Державний реєстр лікарських засобів України	31,5	16,9	27,0	23,6	1,1
Єдиний державний реєстр МВС транспортних засобів та їх власників	6,7	25,8	42,7	23,6	1,1
Реєстр отримувачів соціальної допомоги	34,8	30,3	30,3	4,5	0,0
Реєстр внутрішньо переміщених осіб	33,7	30,3	32,6	2,2	1,1
Єдиний реєстр документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт	22,5	32,6	32,6	10,1	2,2
Реєстр будівельної діяльності	23,6	38,2	19,1	15,7	3,4
Реєстр суб'єктів, які здійснюють операції з відходами	7,9	16,9	41,6	27,0	6,7
Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів	9,0	11,2	41,6	34,8	3,4
Реєстр пошкодженого та зруйнованого майна	41,6	22,5	14,6	20,2	1,1
Державний реєстр речових прав на нерухоме майно	57,3	23,6	12,4	6,7	0,0
Єдиний реєстр об'єктів державної власності	22,5	15,7	42,7	15,7	3,4

Реєстр територіальних громад	58,4	21,3	9,0	9,0	2,2
Реєстр виборців	22,5	19,1	42,7	14,6	1,1
Реєстр актів цивільного стану	44,9	19,1	27,0	6,7	2,2
Державний реєстр нерухомих пам'яток України	12,4	12,4	48,3	24,7	2,2
Державний водний кадастр	12,4	16,9	48,3	20,2	2,2
Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду	18,0	15,7	41,6	22,5	2,2
Сільські ТГ					
Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань	38,6	31,4	28,6	1,4	0,0
Державний реєстр фінансових установ	14,3	17,1	44,3	17,1	7,1
Реєстр платників ПДВ	8,6	15,7	52,9	21,4	1,4
Єдиний вебпортал використання публічних коштів	42,9	18,6	22,9	8,6	7,1
Реєстр отримувачів бюджетних коштів	30,0	18,6	31,4	12,9	7,1
Реєстр суб'єктів освітньої діяльності	38,6	28,6	24,3	4,3	4,3
Реєстр документів про освіту	34,3	32,9	24,3	5,7	2,9
Реєстр наукових установ	7,1	11,4	35,7	41,4	4,3
Державний реєстр лікарських засобів України	20,0	25,7	28,6	24,3	1,4
Єдиний державний реєстр МВС транспортних засобів та їх власників	2,9	11,4	47,1	34,3	4,3
Реєстр отримувачів соціальної допомоги	38,6	21,4	31,4	5,7	2,9
Реєстр внутрішньопереміщених осіб	40,0	27,1	28,6	2,9	1,4
Єдиний реєстр документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт	28,6	18,6	40,0	8,6	4,3

Реєстр будівельної діяльності]	34,3	21,4	31,4	8,6	4,3
Реєстр суб'єктів, які здійснюють операції з відходами	8,6	14,3	48,6	20,0	8,6
Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів	7,1	14,3	50,0	22,9	5,7
Реєстр пошкодженого та зруйнованого майна	45,7	24,3	14,3	14,3	1,4
Державний реєстр речових прав на нерухоме майно	60,0	18,6	15,7	4,3	1,4
Єдиний реєстр об'єктів державної власності	17,1	18,6	41,4	20,0	2,9
Реєстр територіальних громад	65,7	20,0	8,6	5,7	0,0
Реєстр виборців	38,6	15,7	34,3	10,0	1,4
Реєстр актів цивільного стану	47,1	22,9	22,9	5,7	1,4
Державний реєстр нерухомих пам'яток України	12,9	15,7	47,1	21,4	2,9
Державний водний кадастр	12,9	18,6	44,3	18,6	5,7
Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду	12,9	18,6	44,3	20,0	4,3

Серед інших реєстрів, які використовують ТГ для планування місцевого розвитку - Державний земельний кадастр. Серед інших інформаційних ресурсів, які назвали ТГ, доповнюючи відповідь на запитання про реєстри - Єдина державна електронна система у сфері будівництва, Єдина державна електронна база з питань

освіти, Інформаційна система управління освітою (Україна. ІСУО), Єдина інформаційно-аналітична система управління міграційними процесами, Реєстр Дія.City.

У пп. 4.1-4.2 цього звіту узагальнено результати відповідей ТГ на запитання щодо проблем якості даних з питань місцевого розвитку, форматів роботи з даними, технічної та кадрової спроможності їх ефективно використовувати, а також бачення громад того, хто має забезпечувати офіційну статистику для потреб планування, відновлення і розвитку громад і територій.

ПОТРЕБИ ГРОМАД У ПОКАЗНИКАХ МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ ТА РІВЕНЬ ЇХ ЗАДОВОЛЕННЯ

Друга частина анкетування громад містила пропозицію базових показників місцевої статистики для потреб ТГ, розподілених на 14 розділів за сферами місцевого розвитку. Перелік розділів та набори показників в анкетуванні розроблено на етапі кабінетного дослідження з урахуванням ТЗ Проект, Плану державних статистичних спостережень на 2024 р. з урахуванням територіального розрізу.

За результатами анкетування у [Додатку 7](#) для кожного з запропонованих показників місцевої статистики визначено Рівень потреби і Рівень задоволення потреби на основі таких варіантів відповідей респондентів щодо показника: “Користуємося та формуємо самостійно за даними первинного обліку”; “Користуємося за даними зовнішніх джерел”; “Є потреба, але даних не маємо”; “Немає потреби в показнику”.

$$\text{Рівень потреби у показнику} = \frac{\text{Користуємося} + \text{Є потреба, але даних немає}}{\text{Користуємося} + \text{Є потреба, але даних немає} + \text{Немає потреби}} \times 100\%$$

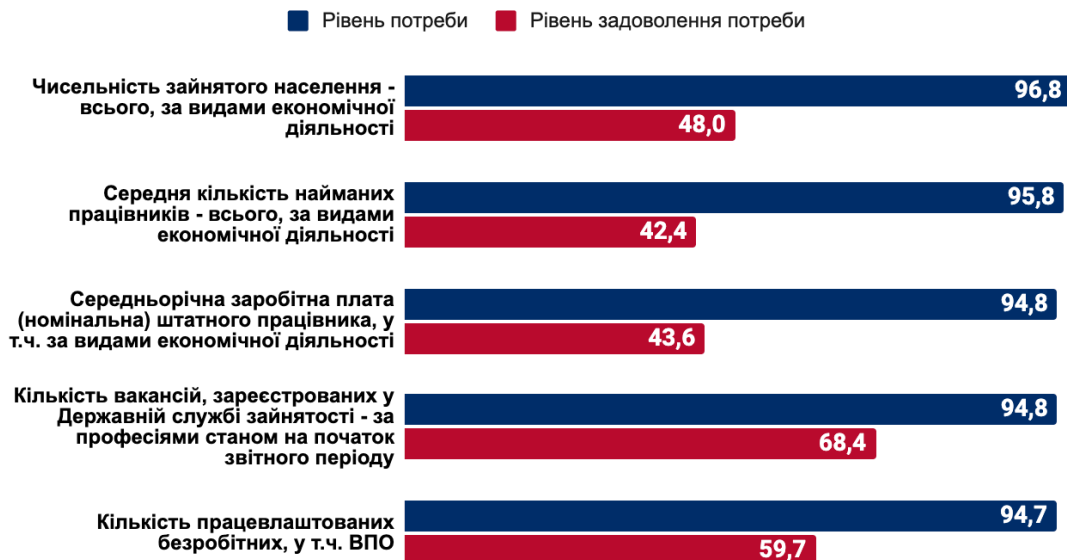
$$\text{Рівень задоволення потреби у показнику} = \frac{\text{Користуємося}}{\text{Користуємося} + \text{Є потреба, але даних немає}} \times 100\%$$

Результати визначення рівня потреби у показниках та рівня задоволення потреби показують найбільші розриви у таких розділах статистики як “Економічна діяльність”, “Ринок праці” і “ЗЕД”.

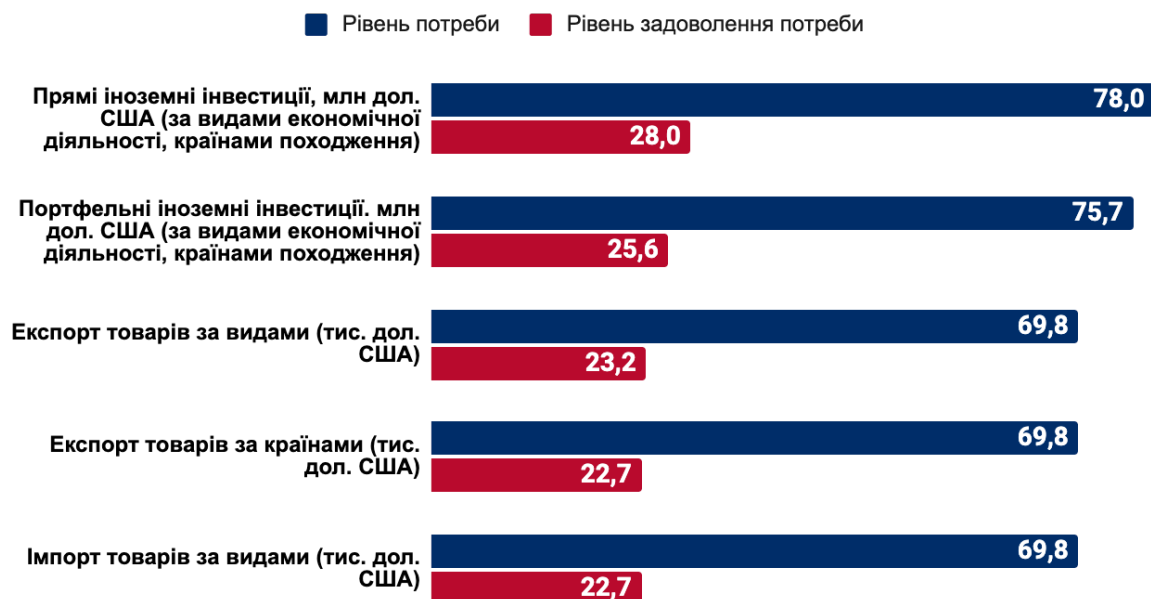
Відповіді громад на запитання про важливість показників дають підстави стверджувати, що пріоритетними для них є ті, що пов'язані зі сферою їхніх повноважень і фінансування. Наприклад, рівень потреби у показниках дошкільної та середньої освіти майже вдвічі перевищує потребу в показниках розвитку професійної освіти, яка фінансується в основному з обласних бюджетів, та вищої, що фінансується в основному з державного бюджету, коштів юридичних та фізичних осіб. За результатами анкетування ТГ рівень потреби в показнику “Кількість випускників закладів професійної освіти не перевищує 50% (49,6%), “Кількість випускників закладів вищої освіти” - не перевищує 35% (31,1%)”. Водночас у документах стратегічного планування ТГ проблема дефіциту робочої сили, у тому числі молоді зафіксована як одна з найгостріших, що потребує вирішення.

Топ-5 показників у розділі “Економічна діяльність” за рівнем потреби та рівнем її задоволення у ТГ

Топ-5 показників у розділі “Ринок праці” за рівнем потреби та рівнем її задоволення у ТГ

Топ-5 показників у розділі “Зовнішньоекономічна діяльність” за рівнем потреби та рівнем її задоволення у ТГ

Сформована за результатами анкетування ТГ Система показників місцевої статистики уточнена, деталізована, розширена з урахуванням додаткових джерел (див. пп. 5.2).

3.1.2. Аналіз документів з питань місцевого розвитку громад

Для оцінки рівня використання офіційної статистичної інформації та адміністративних даних у програмних та інших документах з питань місцевого розвитку, визначення та уточнення наборів базових показників місцевої статистики здійснено аналіз стратегій, планів, програм, інших документів з питань місцевого розвитку.

Основні завдання аналізу документів ТГ полягали у тому, щоб з'ясувати відповіді на такі запитання:

- Які статистичні та адміністративні дані ТГ використовують в аналізі соціально-економічного розвитку, визначенні стратегічних та операційних цілей ТГ, моніторингу індикаторів їх реалізації?
- Які джерела кількісних та якісних даних ТГ використовують у розробці досліджуваних документів, з'ясувати наявність посилань на офіційну статистику та інші джерела кількісних даних, опитування мешканців ТГ?
- Наскільки актуальними є статистичні та адміністративні дані, розміщені на офіційній сторінці ТГ, чи використовують ТГ в аналізі соціально-економічного розвитку динамічні (часові) ряди показників?

РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ДОКУМЕНТІВ

1. Тематика показників у стратегічних і програмних документах ТГ корелює зі сферами повноважень ОМС, інформаційними потребами управління місцевим

розвитком, зокрема, для забезпечення якості життя населення, ефективності управління дохідною та видатковою частиною бюджетів. На це вказує переважний обсяг показників з питань місцевих бюджетів, розвитку освіти, культури, охорони здоров'я та соціального захисту.

2. У стратегічних і програмних документах ТГ використовують обмежений перелік офіційної статистичної інформації та адміністративних даних. Замість них у документах часто наведені описові формулювання, не підтвержені фактичними даними щодо стану різних сфер місцевого розвитку. Основні причини - відсутність офіційних статистичних даних на рівні ТГ, їх обмежена спроможність самостійно забезпечити збір та актуалізацію даних на системній основі.
3. У підготовці стратегічних і програмних документів ТГ проводять соціологічні опитування мешканців. Але результати та висновки таких обстежень складно оцінити як достатньо обґрунтовані, оскільки вибірки мешканців не репрезентативні за соціальними-демографічними та просторовими ознаками.

“Вікова структура жителів, які взяли участь в анкетуванні складається переважно з жінок від 4059 років, які мають власну нерухомість на території громади. Найбільшу частку складають респонденти які працюють в бюджетній сфері (≈ 49 %). Частка безробітних та пенсіонерів складає ≈ 14 % та ≈ 16 % відповідно. Найменшу частку в розподілі резидентів за видом зайнятості складають підприємці (≈ 2%), керівники (≈ 2%) та школярі (менш як 1%)

Зі стратегії Візурської ТГ

Анкетування, яке проводилося у Райгородській сільській ТГ, Шацькій селищній ТГ та Ківерцівській міській ТГ не є репрезентативним за віком, статтю, місцем проживання.

Зі стратегії Райгородської ТГ, Шацької ТГ, Ківерцівської ТГ

1. На переліку статистичних та адміністративних даних, які використовують ТГ у розробці стратегічних і програмних документів з питань місцевого розвитку, позначається різна фахова спроможність колективів розробників готувати ці документи, у тому числі використовувати різні джерела даних про ТГ. Повнота представлення статистичної інформації залежить від типу та фінансової спроможності ТГ, що також визначають якість експертного рівня розробки стратегії
2. *Наприклад, у Стратегії розвитку Куликівської селищної ТГ є посилання на дані ОМС (відділ культури, туризму, молоді та спорту), у стратегії Вінницької міської ОТГ вказано, що інформаційною базою аналізу є статистична звітність суб'єктів господарювання аграрного сектору ВМТГ форма №4-сг «Звіт про посівні площі сільськогосподарських культур» (річна), ВМТГ форма №1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан); форма №2 «Звіт про фінансові результати»; форма №21-заг (місячна) «Звіт про реалізацію продукції сільського господарства», розрахунково-аналітичні дані в розрізі кожного сільгосптовар виробника.*
3. У стратегіях, інших документах з питань місцевого розвитку ТГ немає посилань на використані адміністративні та статистичні дані. Це ставить під сумнів їх достовірність та ускладнює відповідь на запитання “З яких джерел ТГ отримують дані для розробки документів?”
4. Поширеною є практика використання в аналітичній частині документів зі стратегічного планування розвитку ТГ не актуальних даних, як правило, без використання динамічних рядів.

5. Серед головних причин - різний часовий період утворення і функціонування ТГ, право підприємств і фізичних осіб-підприємців не подавати статистичну і фінансову звітність під час воєнного стану (згідно із Законом України “Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни ”), а відповідно - призупинення органами державної статистики оприлюднення статистичної інформації, за винятком індексу споживчих цін, експорту-імпорту та деяких інших показників.
6. У досліджуваних документах ТГ часто визначаються актуальні проблеми та завдання розвитку ТГ, наприклад, зменшення незадекларованої зайнятості, збільшення кількості робочих місць, створення системи екологічного моніторингу. Водночас для підтвердження актуальності проблеми або аналізу її стану не використовуються статистичні та адміністративні дані, наприклад, кількість зайнятих у ТГ, дані Держпраці про кількість працівників, які були допущені до роботи без належного оформлення трудових відносин (незадекларована праця), обсяги викидів в атмосферне повітря, кількість і площа несанкціонованих сміттєзвалищ, обсяги побутових відходів за класами небезпеки.

“Однією з головних проблем у сфері поводження з побутовими відходами є утворення несанкціонованих, стихійних сміттєзвалищ поблизу населених пунктів (в лісосмугах, балках, ярах, на пустирях, на прилеглих територіях до автодоріг, на територіях прибережнозахисних смуг водойм), що становить реальну екологічну загрозу та загрозу санітарно-епідеміологічному добробуту, оскільки стічні води насичені забруднюючими речовинами потрапляють у водні об'єкти”.

3 цільової програми “Чисті села” Визирської сільської ТГ

Результати аналізу документів ТГ з питань місцевого розвитку враховано у пропозиціях до переліку Системи базових показників місцевої статистики (Додаток 8. Додаткова потреба).

ВИСНОВКИ

Рівень задоволення потреб територіальних громад у даних є низьким. Половина ТГ не звертається із запитом до ЦОВВ та інших розпорядників даних, а загалом запити задовольняються у повному обсязі лише у кожному третьому випадку. Водночас самі громади отримують значну кількість запитів від ОВА/РДА, ЦОВВ, інших зовнішніх користувачів, зміст яких часто дублюється по суті, але відрізняється за формою, продукуючи додаткове навантаження на працівників.

Використання обмеженого переліку офіційної статистичної інформації та адміністративних даних у стратегічних і програмних документах ТГ пояснюється відсутністю єдиної системи збору та обробки даних з питань місцевого розвитку, обмеженням доступу до окремих наборів даних, відсутністю достатньої кількості показників офіційної статистики на рівні ТГ, а також їх обмеженою спроможністю самостійно забезпечувати збір та актуалізацію даних на системній основі. Натомість у документах часто наводяться описові формулювання, не підтвержені фактичними даними щодо стану різних сфер місцевого розвитку; використовуються різні соціологічні опитування мешканців, які часто є не репрезентативними за соціальними, демографічними та просторовими ознаками.

Проблема повноти, актуальності та достовірності даних з питань місцевого розвитку, які ТГ використовують у розробці стратегічних і програмних документів, пов'язана

насамперед з їх відсутністю та різною фінансовою і фаховою спроможністю колективів розробників готувати ці документи, що впливає на якість експертного рівня їх розробки.

Представники ТГ також звертають увагу на проблему актуальності та доступності даних офіційних державних реєстрів для потреб планування місцевого розвитку, що свідчить про їх недостатню інституційну спроможність як офіційного джерела статистичної інформації.

Дослідження виявило суттєві проблеми з доступом територіальних громад до даних, необхідних для ефективного управління місцевим розвитком, а саме:

1. Нерівномірність забезпечення даними за різними сферами. Якщо у сферах бюджету, освіти, культури дані переважно доступні, то для аналізу економіки, інвестицій, ринку праці, ЗЕД, інновацій громади відчують гострий дефіцит інформації.
2. Відсутність даних у розрізі окремих громад. Органи статистики часто відмовляють у запитах, посилаючись на узагальнення інформації лише на рівні району чи області. Самостійно збирати економічні дані по всіх суб'єктах господарювання громади не мають ресурсів.
3. Обмежений доступ до адміністративних даних. З 25 проаналізованих державних реєстрів лише по 7 більшість громад мають повний доступ. По важливих для аналізу економіки реєстрах підприємств, ФОП, платників ПДВ тощо доступ переважно закритий.
4. Відмови у наданні інформації на запити громад. Майже половина громад навіть не намагається запитувати дані в органів влади, розуміючи безперспективність. Серед тих, хто запитував, чверть отримала неповні дані, а кожна 14-та - відмову, особливо від органів статистики та кадастру.
5. Нестача первинних даних на рівні громад. Первинний облік ведеться переважно у сферах демографії, житла, освіти, охорони здоров'я, соціального захисту і переважно міськими та селищними громадами. Сільським громадам не вистачає спроможності налагодити повноцінний облік.
6. Брак актуальних і динамічних даних у стратегічних документах громад. Аналіз стратегій і програм показав, що використані в них статистичні дані часто застарілі, неповні, не мають динаміки через відсутність регулярного надходження даних.
7. Непрозорість методології збору даних через опитування. Багато громад намагаються заповнити дефіцит даних через соціологічні опитування мешканців, але їх репрезентативність сумнівна через нерівномірність вибірки.
8. Незручні формати доступних даних. Навіть коли громади отримують доступ до окремих даних, вони часто надаються в незручних для автоматизованої обробки форматах, що ускладнює їх систематизацію і використання в аналізі.

Нааявні проблеми доступу до даних суттєво знижують спроможність громад здійснювати якісне стратегічне планування, моніторинг розвитку, залучати інвестиції. Їх подолання потребує систематизації збору і надання даних на центральному рівні зі встановленням чітких правил доступу територіальних громад до інформації через офіційні канали.

Додаткові матеріали глибинних інтерв'ю з представниками територіальних громад подано у [Додатку 9](#).

3.2 МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ РАЙОННОГО ТА ОБЛАСНОГО РІВНІВ: АНАЛІЗ ФОКУС-ГРУП

Результати проведення фокус-груп показали, що найголовніша потреба на всіх рівнях місцевого самоврядування – **запровадження місцевої статистики як окремої галузі офіційної статистики**. Доступною для користувачів є лише регіональна і загальнодержавна статистика, але місцеві органи виконавчої влади та ОМС районного і обласного рівнів потребують також офіційної статистики на рівні районів і громад.

Чесно кажучи, статистики як такої немає. На місцевому, на рівні громад, статистики немає. Це не передбачено жодним планом статистичних спостережень.
Чернігівська ОВА

Цілі, для яких представники ОМС районного та обласного рівнів, місцеві органи влади використовують дані з питань місцевого розвитку, можна поділити на:

1. **Адміністративні:** звітування щодо діяльності, зокрема в органи влади вищого рівня.

[Місцева статистика] використовується більшою мірою для підготовки звітів для обласної адміністрації, а також у своїй роботі для формування власних документів, аналізу даних роботи органів місцевого самоврядування і підготовки подальших пропозицій.

Конопотська РДА

2. **Стратегічні:** відстежування розвитку території в рамках певного напрямку, планування, порівняння з показниками минулих періодів та з іншими громадами тощо.

Дуже цікавий такий підхід порівняння, припустимо, громади з громадою, міста з містом, зокрема щодо їх доходів, витрат коштів в тому чи іншому напрямку - в медицині, в культурі, на виплату заробітних плат і тому подібне. В принципі, це давало бачення того, де потрібно підсилити, допомогти.

Бердичівська РР

3. **Операційні/тактичні:** підготовка проєктної документації для участі у внутрішніх відновлювальних програмах, в конкурсах на отримання грантів тощо.

Ми досить часто використовували дані по економіці. Для паспорта району ми брали дані щодо чисельності та приросту населення, сільськогосподарських угідь, посівних площ, поголів'я тварин... Різні були звіти в нас.

Ковельська РДА

4. **Ризик-менеджмент:** інвентаризація можливостей, ресурсів і потреб території на випадок посилення чи переміщення воєнних дій, техногенної або гуманітарної кризи тощо.

Учасники фокус-груп не змогли чітко виділити пріоритетні показники місцевої статистики, наголошуючи, що існує потреба місцевої статистики у всіх сферах. Однак обговорення концентрувалися навколо трьох основних напрямів, статистика за якими має високу актуальність для забезпечення стратегічного планування розвитку громад і територій:

- **економічні** показники (підприємства, заробітна плата, інвестиції тощо);
- **соціальні** показники (чисельність і природний рух населення тощо);
- **ресурсні** показники (посівні площі, пошкоджені об'єкти тощо).

Саме ці групи показників учасники фокус-груп називали пріоритетними для задоволення потреб, пов'язаних з реалізацією своїх повноважень в ОМС і місцевих органах виконавчої влади.

ВИСНОВКИ

Місцеві органи виконавчої влади та ОМС районного та обласного рівнів мають високу потребу в офіційній статистиці на рівні районів і громад з метою секторального та просторового аналізу і стратегічного планування розвитку території; підготовки проєктної документації для участі у внутрішніх відновлювальних програмах, в конкурсах на отримання міжнародної фінансової підтримки; інвентаризації можливостей, ресурсів і потреб території на випадок посилення воєнних дій, техногенної або гуманітарної криз; підготовки звітів в органи влади центрального рівня.

Дані, які ОМС отримують від громад, можуть бути незгодженими й непорівнюваними, неповними, містити помилки. Це ставить під загрозу як винесення рішень щодо місцевого розвитку, так і їхню ефективність. На думку представників ОВА та районних адміністрацій, ОМС районного та обласного рівнів, забезпечення більшої деталізації показників у територіальному розрізі (громада, район, місто), а також їх формування як офіційної статистики з питань місцевого розвитку, могло б істотно підвищити ефективність управління місцевим розвитком та розподілу бюджетних коштів.

Дослідження потреб місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування районного та обласного рівнів у місцевій статистиці показали:

1. Доступна лише загальнодержавна і регіональна статистика, але для ефективного управління місцевим розвитком критично бракує офіційної статистики на рівні районів та громад. Наявні дані не дозволяють здійснювати якісне секторальне і просторове планування.
2. Представники районних та обласних органів влади використовують статистичні дані для адміністративних (звітування перед органами вищого рівня), стратегічних (моніторинг розвитку, порівняння з іншими громадами), операційних (підготовка проєктів для грантових конкурсів) та безпекових (оцінка ризиків і ресурсів на випадок кризових ситуацій) цілей.
3. Набір показників, які використовують ці органи, залежить від сфери діяльності конкретного підрозділу і необхідної звітності. Найчастіше згадувались економічні (промислове виробництво, інвестиції, зайнятість), соціальні (чисельність і рух населення) та ресурсні (посівні площі, пошкоджені об'єкти) показники.
4. Державні реєстри використовуються переважно для адміністративних функцій у роботі з окремими справами, а не для отримання зведеної статистичної інформації через обмеження доступу. За потреби в даних районні та обласні органи звертаються до регіональних підрозділів центральних органів влади.
5. Учасники не змогли чітко визначити пріоритетні показники через загальний дефіцит місцевої статистики, але найбільш потрібними є економічний, соціальний та ресурсний блоки даних як основа для стратегічного планування.

6. Відсутність уніфікованих підходів до збору даних громадами призводить до помилок, неповноти та непорівнянності інформації, яку отримують районні та обласні органи. Це знижує ефективність управлінських рішень і використання бюджетних ресурсів.

Запровадження офіційної статистики місцевого розвитку з достатньою деталізацією до рівня громади й чіткими правилами збору і надання даних користувачам на районному та обласному рівнях є критично важливим для підвищення якості управління на місцях, розподілу ресурсів та стратегічного планування територій.

Додаткові матеріали фокус-груп з представниками місцевих органів влади районного та обласного рівнів подано у [Додатку 9](#).

3.3. ЦЕНТРАЛЬНІ ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ: АНАЛІЗ ГЛИБИННИХ ІНТЕРВ'Ю

До цієї групи стейкхолдерів увійшли представники ЦОВВ - виробники офіційної статистики (Державна служба статистики України та її територіальні органи), а також володільці адміністративних даних, у тому числі публічних електронних реєстрів та інформаційних систем, які використовуються для потреб місцевої статистики.

Попри те, що кожна служба має власний напрям діяльності, масштаби їх рішень пропорційно більші, ніж у громад. Тому вони потребують різноманітної статистики, яка часто виходить за рамки єдиної сфери й містить комплексні показники.

Постійно беремо статистичні дані, й місцеві, й регіональні. Наші акти впливають не тільки на регіони в частині регіональної й місцевої політики, а й в частині, що стосується транспорту. По всіх видах транспорту ми беремо цю статистику – як транспорт впливає на економіку, на людину, на громаду.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Чисельність населення. [...] Показники, які стосуються фінансової і бюджетної звітності. Площа території, площі земельних ділянок – подібні показники також інколи використовуються, але це вже більш управлінська інформація і для більш управлінських цілей, а не для цілей підготовки певних розрахункових показників.

Міністерство фінансів України

Представники ЦОВВ, як і інші групи користувачів, називають такі цілі використання статистики, як **порівняння, моніторинг, оцінка територіальних чи статистичних одиниць, винесення рішень і планування**. Однак ця група користувачів порівняно більше зосереджена на довгостроковому широкомасштабному плануванні розвитку територій в контексті державної політики, тому тут на перший план виходять саме стратегічна перспектива розвитку територій і питання **оцінки ефективності рішень та політик**. Згадується ще й така ціль використання статистики, як **моделювання** – в перспективі, якщо зібрати достатньо даних, їх можна буде використовувати для побудови прогностичних моделей розвитку певної території при різних значеннях окремих змінних. Це дало б можливість істотно підвищити ефективність управлінських рішень.

На рівні ЦОВВ потрібні показники усіх напрямів. Основними джерелами цих даних є територіальні органи статистики та профільні міністерства – однак вони, зазвичай, оперують інформацією на рівні регіону.

Статистика населення - це проблема сьогодні, тому що, розуміємо, немає перепису і так далі. І більшість запитів стосуються, звичайно, соціальної сфери. Це зайнятість, робоча

сила, заробітна плата.

Обласне управління статистики Львівської області

Якщо у статистиці, яка збирається у профільних міністерствах, показники, які потрібні для планування, не представлені з певним рівнем деталізації або ж просто не збираються, то ЦОВВ можуть виконати своєрідний вторинний аналіз, зіставивши різні показники та оцінивши потрібний показник непрямим способом. Крім того, ЦОВВ виконують верифікацію даних на своєму рівні.

Довіра до даних, якими оперують ЦОВВ, у першу чергу, пов'язана з офіційним статусом статистики чи документа, в яких вони зафіксовані.

Відповідно до чинного законодавства, для розробки документів політики ми можемо використовувати виключно дані офіційної статистичної інформації.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Водночас ЦОВВ не мають спроможності безпосередньо порівняти показники із реальною чисельністю об'єктів чи явищ на місцях.

Ми як міністерство не займаємося перевіркою вихідних даних. Ми безпосередньо не працюємо з даними, а з даними працюють розробники документації, і ми супроводжуємо нормативну базу для її розроблення. Тому це вже залежить від розробників, від організації, і все одно результати засвідчує ОМС.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

На порталі OpenBudget якраз та інформація, яка сепарується до рівня територіальних громад, нижчої інформації в нас немає. Ми не володіємо інформацією нижчого рівня. На порталі Spending.gov.ua якраз публікується інформація щодо кожної платіжки, яка проходить через Державну казначейську службу України.

ДП “Відкриті публічні фінанси”

Тому деякі ЦОВВ повідомляють про проблему довіри до даних, оскільки базова статистика наразі не перевіряється систематичними вибірковими дослідженнями. Отже, на кожному з етапів обробки даних показники ТГ можуть бути недостовірними, і тоді на кожному наступному етапі помилки лише ростуть.

На жаль, ми не завжди отримуємо зворотну реакцію від громад, тому що частина громад не заповнює інформацію. А є такі громади, які вважають, що вони дуже самостійні й на запити деякі сільські голови дають нам відповідь, що це не ваше діло.

Міністерство фінансів України

Деякі громади або керівники органів місцевого самоврядування можуть взяти ці цифри й просто їх придумати.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Таким чином, статистика, що її ЦОВВ приймає за вихідну передумову для розробки певного рішення, здатна “підмінити собою реальність” (у повній відповідності до соціологічної закономірності «теорема Томаса»: якщо люди визначають ситуацію як реальну, вона стає реальною за своїми наслідками).

Найбільш надійним джерелом даних для офіційної статистики, з погляду користувачів-ЦОВВ, є реєстри, оскільки вони містять офіційну, затверджену і стандартизовану інформацію. Тому за умови вибору між даними громади, області і реєстру перевага віддається останньому. Проте статистика, сформована за даними з реєстрів, також може бути неповною, особливо коли стосується територій, які

перебували в окупації. Реєстри також можуть мати неповний перелік даних, дублювання деяких наборів даних, а також неузгодженість з іншими джерелами даних.

Є багато речей, які дійсно сьогодні відсутні в цьому реєстрі [Реєстр ТГ], і сказати, що він є на 100% верифікованим і на 100% відповідає дійсності, на жаль, неможливо.
Міністерство фінансів України

Не виключено, що бувають і помилки, з'ясовується, в який із систем була допущена ця помилка, і в ній вона виправляється. [...] Ця робота триває на постійній основі. Тобто ми не чекаємо, коли людина звернеться до нас. Звісно, є і такі варіанти, і ми теж оперативного реагуємо на випадки, виявлені власниками ділянок або зацікавленими громадянами.
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру

Що стосується формату подачі даних та їх подальшої обробки, то тут основні проблеми полягають у відсутності стандартних форм розрахунку і подання показників до ЦОВВ.

Кожен надає [показник] як може, ми далі його обробляємо і вносимо до нашого індексу.
Міністерство цифрової трансформації України

Обмін даними з питань місцевого розвитку між ЦОВВ, органами місцевого самоврядування відбувається за загальними принципами і не врегульований окремо. Через це виникають проблеми з додатковим навантаженням працівників і неможливістю отримати потрібну інформацію оперативно.

Дані з Реєстру територіальних громад у Демографічний реєстр всі не потрапляють, оскільки там є певні позиції – якщо одна з них відсутня, то дані в демографічний реєстр не потрапляють.
Міністерство фінансів України

Налагоджені зв'язки існують, але вони автоматизовані не у всіх випадках. Наприклад, у Держгеокадастру існує автоматизований обмін із Реєстром речових прав на нерухомість, але, ймовірно, вирішальним чинником тут є те, що процеси присвоєння кадастрового номера й оформлення права на власність на земельну ділянку перейшли у відповідальність різних служб лише у 2013 році, а до того були частинами однієї процедури. Також значущим тут є наявність та гнучкість внутрішніх процедур обробки даних, які дозволяють обмін; одними із найбільш придатних для цього є дані Міністерства фінансів.

Оскільки Державна казначейська служба свою інформацію і звітність передає повністю до Міністерства фінансів, ми через програмний продукт «Логіка» передаємо ці дані до територіальних громад і, відповідно, у нас є можливість ці дані на нашому рівні бачити в тому вигляді, в якому передає казначейство, але вже по зв'язку зі всіх громад.
Міністерство фінансів України

Для OpenBudget всі дані ми отримуємо виключно з Державної казначейської служби України. Всі дані надсилаються до нас в структурованому вигляді, тому проблем щодо отримання або обробки цих даних у нас нема, бо ці дані ідуть структурованого виду і машиночитного формату.

ДП «Відкриті публічні фінанси»

Державна служба статистики України є серед ЦОВВ, які забезпечують наявність статистичних показників, прив'язаних до координат, яких наразі відчутно не вистачає.

Геопросторова структура України передбачає, так само як і Європейська інфраструктура, два типи наборів геопросторових даних: базові і тематичні. Державна служба статистики

України, так само як і Євростат в Європі, відповідає за формування двох наборів даних геопросторової інформації: статистичні територіальні одиниці і розподіл населення. Обидва набори є тематичними. [...] Серед тих базових наборів даних, які Державна служба статистики України має “випросити” для формування своїх двох наборів, в першу чергу, є адресний реєстр з координатами, якого, на жаль, в країні поки що не існує.

Державна служба статистики України

Проекти геоінформаційних та аналітичних систем, адміністратори яких є користувачами даних місцевої статистики, розробляються у декількох службах.

Сам геопортал, що це таке? Це візуалізація якоїсь інфраструктури, якогось більшого процесу, який відбувається. Це, можна сказати, таке робоче середовище, де будується геоінформаційна система.

НІГД

Показники, які використовуються у ГІС, є територіальними, тобто прив'язаними до певної адміністративно-територіальної одиниці або території ТГ та конкретного моменту в часі (коли уповноважені територіальні органи вносять поточне / оновлене значення показника або він вноситься автоматично).

Показники місцевої статистики використовують для оцінки тенденцій і діагностики проблем, проєктні значення – при плануванні результатів, які мають досягти за підсумками виконання заходів.

Нас цікавить інтеграція в частині тій, щоб вивести певні тенденції, показники для можливості порівняння різних кількісних значень або складних кількісних значень в межах полігонів, громад і регіонів, показників в межах блоку, наприклад, «бізнес» або блоку «охорона здоров'я», або в межах якоїсь громади для того, аби та громада могла коректно визначити якусь проблему, ідентифікувати потребу і рішення. Очікуємо, що або в нашій системі (не знаю, як концепція піде і що буде в результаті), або з Державною службою статистики України ми зможемо отримувати ці дані як офіційні в систему на рівні територій.

Єдина геоінформаційна система моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад

ВИСНОВКИ

1. Потреба ЦОВВ у даних місцевої статистики визначається напрямом їхньої діяльності та вищим рівнем реалізації адміністративних рішень відносно громад і територій. Тому ЦОВВ зазвичай потребують широкий спектр як місцевих, так і регіональних даних, в тому числі з геоприв'язкою до певної території, щоб обґрунтовано розробляти та пріоритизувати управлінські рішення щодо стимулювання (підтримки) територій. Для ЦОВВ пріоритетними є стратегічна перспектива розвитку територій і довгострокове широкомасштабне планування їх розвитку в контексті оцінки ефективності державної політики, тому основними цілями використання статистичних показників є порівняння, моніторинг, оцінка територіальних чи статистичних одиниць, винесення рішень і планування, а також моделювання – для побудови прогнозних моделей розвитку певної території, враховуючи вплив окремих управлінських чинників (рішень).

2. ЦОВВ не завжди довіряють даним, отриманим від ТГ, адже вони зібрані не на основі систематичних статистичних досліджень, не верифіковані на місцях, а на кожному з подальших етапів обробки й узагальнення таких даних їх достовірність втрачається

додатково. Крім того, ЦОВВ не завжди отримують на свої запити зворотну реакцію від громад щодо необхідної інформації, в т.ч. у зв'язку з її відсутністю. Найбільш надійним джерелом офіційної статистики, з погляду користувачів - ЦОВВ, є реєстри, оскільки вони містять офіційну, затверджену і стандартизовану інформацію, проте неповну та інколи неузгоджену з іншими джерелами даних.

3. ЦОВВ не мають можливості зіставити отримані агреговані дані зі статистикою на місцях і сумніваються в їхній достовірності, але змушені використовувати те, що є. Вони потребують ширшого набору показників, можливостей аналізувати дані у різних розрізах, відповідно, більшої деталізації статистичної інформації (наприклад, не «працевдатний вік», а вікові діапазони з кроком у 5 років, починаючи від 0). ЦОВВ створюють для своїх потреб інформаційно-аналітичні системи, які поки не мають загальної основи, на якій могли б бути інтегровані. Такою основою може стати суб'єктний (прив'язка до людини) та об'єктний принцип (прив'язка до територіальної одиниці, населеного пункту, адреси тощо).

Дослідження потреб центральних органів виконавчої влади в місцевій статистиці показали:

1. ЦОВВ потребують різноманітної комплексної місцевої статистики, яка часто виходить за межі їх профільної сфери. Однак дані доступні переважно на рівні регіону, тоді як для ефективного планування потрібна деталізація до рівня громади з геоприв'язкою.

Постійно беремо статистичні дані, й місцеві, й регіональні. Наші акти впливають не тільки на регіони в частині регіональної й місцевої політики, а й в частині, що стосується транспорту. По всіх видах транспорту ми беремо цю статистику – як транспорт впливає на економіку, на людину, на громаду.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Важливе питання, щоб дані були прив'язані не лише до певної адміністративно-територіальної одиниці, а були прив'язані до конкретних локальних територій. [...] Дані про, наприклад, загальну кількість населення міста - вони нам абсолютно не підходять. Нам потрібна, умовно, теплова карта розміщення їх на території. Таких даних сьогодні не існує, їх доводиться збирати опосередкованими способами.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

2. ЦОВВ використовують статистику переважно для стратегічного довгострокового планування розвитку територій та оцінки ефективності політик. У перспективі дані планується використовувати для створення прогностичних моделей, але поки для цього бракує інформації.

Ми сьогодні вже спостерігаємо за двома пілотними проектами з моделювання систем водоканалів. Наприклад, шляхом моделювання цих систем знаходять технічні рішення, які мають досить суттєве енергозбереження.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

3. Дані від громад і регіонів часто надходять до ЦОВВ у неузгоджених форматах, що ускладнює їх обробку та аналіз. Відсутні єдині стандарти подання статистики місцевого розвитку.

Кожен надає [показник] як може, ми далі його обробляємо і вносимо до нашого індексу.

Міністерство цифрової трансформації України

4. ЦОВВ намагаються верифікувати дані з кількох джерел через недовіру до якості первинної інформації від громад. Проте вони не мають можливості перевіряти

статистику безпосередньо на місцях. Це створює ризик прийняття рішень на основі недостовірних даних.

Ми як міністерство не займаємося перевіркою вихідних даних. Ми безпосередньо не працюємо з даними, а з даними працюють розробники документації, і ми супроводжуємо нормативну базу для її розроблення. Тому це вже залежить від розробників, від організації, і все одно результати засвідчує ОМС.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

На жаль, ми не завжди отримуємо зворотну реакцію від громад, тому що частина громад не заповнює інформацію. А є такі громади, які вважають, що вони дуже самостійні й на запити деякі сільські голови дають нам відповідь, що це не ваше діло.

Міністерство фінансів України

5. Найбільш надійним джерелом даних ЦОВВ вважають державні реєстри через офіційний статус інформації. Але навіть у реєстрах часто бракує даних, особливо по тимчасово окупованих територіях, є дублювання та узгодженість між реєстрами.

Є багато речей, які дійсно сьогодні відсутні в цьому реєстрі [Реєстр ТГ], і сказати, що він є на 100% верифікованим і на 100% відповідає дійсності, на жаль, неможливо.

Міністерство фінансів України

6. Обмін даними між ЦОВВ, органами місцевого самоврядування та державними реєстрами відбувається несистемно, переважно не автоматизовано. Немає усталених регламентів обміну, через що виникають складнощі з оперативністю та повнотою даних.

Дані з Реєстру територій у Демографічний реєстр всі не потрапляють, оскільки там є певні позиції – якщо одна з них відсутня, то дані в демографічний реєстр не потраплять.

Міністерство фінансів України

Купа різних державних установ, яким щось по кожній сфері необхідно зібрати, – вони це роблять. Тому воно зараз розпорошене по всьому, але єдиної такої основи, хорошої, аналітичної, місцевий – регіональний – державний рівень, – на жаль, такого зараз немає.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

7. Держстат як основне джерело офіційної статистики не може забезпечити достатню деталізацію даних на рівні громад через методологію збору даних, узгоджену з євростандартами. Більшість показників доступні лише на рівні району та регіону.

Відповідно до Плану державних статистичних спостережень на 2024 р. деталізація офіційної статистичної інформації більшою мірою сягатиме рівня регіону і району, а не громади. Саме на перших двох рівнях статистичні дані можуть бути співставними з регіонами країн європейського простору. Майже в усіх цих регламентах основний територіальний рівень, на якому вимагається підготовка значної частини показників - NUTS-2 і NUTS-3. Єдина вимога, яка звучить стосовно територіального рівня ЛАУ, яку надають члени ЄС, - це площа ЛАУ і населення. /

Державна служба статистики України

8. Розробка геоінформаційних систем різними ЦОВВ гальмується неповнотою просторових даних через відсутність єдиного реєстру адрес та недосконалість механізмів оновлення інформації в базових реєстрах. Без цього неможливо забезпечити повноцінну геоприв'язку статистичних показників.

Геопросторова структура України передбачає, так само як і Європейська інфраструктура, два типи наборів геопросторових даних, базові та тематичні. Державна служба статистики України, так само як і Євростат в Європі, відповідає за формування двох наборів даних геопросторової інформації: статистичні територіальні одиниці й розподіл населення. Обидва

набори є тематичними. [...] Серед тих базових наборів даних, які Державна служба статистики України має "випросити" для формування своїх двох наборів, в першу чергу, є адресний реєстр з координатами, якого, на жаль, в країні поки що не існує.

Державна служба статистики України

Щоб отримати повний перелік громадян України, ми ведемо цю роботу спільно з Мінцифрою. І в нас є Постанова Кабінету міністрів про верифікацію даних реєстрів. І ми в рамках цієї роботи робимо наступне. Ми об'єднуємо інформацію з демографічного реєстру, з реєстрів всіх територіальних громад, накладаємо цю інформацію з метою уникнення дублів по кожному громадянину. Потім ми верифікуємо цю інформацію з державним реєстром актів цивільного стану з метою накладання на свідоцтво про народження, смерть, зміну імені, з метою уникнення людей, які, наприклад, змінили свої персональні дані в якійсь частині. Потім об'єднували цю інформацію з податковим реєстром для того, щоб можна було в нашому масиві даних отримати всі цифрові ідентифікатори по кожному громадянину.

Державна міграційна служба

9. Портали відкритих даних, які створюються на рівні окремих регіонів, покликани забезпечити зручний доступ до найбільш затребуваної статистики в форматі, придатному для аналізу. Але наразі дані на таких порталах представлені переважно у вигляді статичних звітів, які важко зводити та порівнювати.

Форма подачі даних на порталі відкритих даних – це машиночитні, у більшості, або стандартизовані звіти, які вимагаються від міністерства за затвердженими формами, які не дуже зручні в аналізі: іноді не дуже зручно читати, не дуже інтероперабельні між собою. [...]

На поточний момент на порталі статистики ми маємо 114 оприлюднених показників, які розбиваються на 16 основних категорій, де створений профіль громад. Громади можуть ці показники навіть вибірково порівнювати, рейтингувати.

Управління з питань цифрового розвитку Львівської обласної державної адміністрації

10. Деякі ЦОВВ створюють спеціалізовані портали для візуалізації та аналітики даних на регіональному рівні. Ці інструменти покликані допомогти громадам та іншим користувачам в ухваленні рішень на основі даних. Але наповнення таких порталів залежить від доступності та якості первинних даних від громад та держателів реєстрів.

Наш інструмент, аналітичний портал, є одним з інструментів для досягнення цілей сталого розвитку. Тобто, він дозволяє приймати управлінські рішення, які допомагають громаді, скерувати розвиток громади, досягаючи цілей сталого розвитку, де буде поєднання економічної, екологічної та соціальної складової в гармонії, і ці рішення будуть базуватися на дійсно реалістичних верифікованих даних.

Представники команди з розробки ГІС, USAID ГОВЕРЛА

«Базовано на даних» для нас означає наступне: що система має допомогти агрегувати ту необхідну кількість інформації з державних зовнішніх реєстрів чи інформаційних систем, інших типів цифрових рішень для того, щоб сформувати проєкт аналітичної частини під час створення проєкту стратегії або проєкту плану відновлення.

Єдина геоінформаційна система моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад

11. Центральні органи влади визнають критичну потребу в деталізації статистики до рівня громад та її геоприв'язці. Без цього неможливо забезпечити повноцінне стратегічне планування та оцінку результативності політик. Але методологія збору даних поки не передбачає такої деталізації.

Важливе питання, щоб дані були прив'язані не лише до певної адміністративно-територіальної одиниці, а були прив'язані до конкретних локальних територій. [...] Дані про, наприклад, загальну кількість населення міста - вони нам абсолютно не підходять. Нам потрібна, умовно, теплова карта розміщення їх на території. Таких даних сьогодні не існує, їх доводиться збирати опосередкованими способами.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

12. ЦОВВ усвідомлюють ризики ухвалення рішень на основі недостовірних даних. Вони намагаються верифікувати інформацію з кількох джерел, але визнають, що не мають можливості перевірити якість первинних даних безпосередньо на місцях. Тому вкрай важливо налагодити систему контролю якості статистики на рівні громад.

Ми як міністерство не займаємося перевіркою вихідних даних. Ми безпосередньо не працюємо з даними, а з даними працюють розробники документації, і ми супроводжуємо нормативну базу для її розроблення. Тому це вже залежить від розробників, від організації, і все одно результати засвідчує ОМС.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Деякі громади або керівники органів місцевого самоврядування можуть взяти ці цифри й просто їх придумати.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Загалом, попри наявність окремих ініціатив зі створення зручних інструментів доступу до даних, ЦОВВ продовжують стикатися з проблемами неповноти, неактуальності та недостовірності місцевої статистики. Розв'язання цих проблем потребує зусиль як з боку держателів даних щодо стандартизації форматів та процедур обміну інформацією, так і з боку громад щодо забезпечення якісного первинного обліку. Лише за умови системного підходу до розбудови місцевої статистики вона зможе стати надійним підґрунтям для ухвалення управлінських рішень на всіх рівнях.

Додаткові матеріали глибинних інтерв'ю з представниками центральних органів влади виконавчої влади подано у [Додатку 9](#).

3.4 ІНШІ КОРИСТУВАЧІ (ОСВІТНІ, ДОСЛІДНИЦЬКІ ТА АНАЛІТИЧНІ ЦЕНТРИ, АСОЦІАЦІЇ ОМС, ІНШІ ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ): АНАЛІЗ ГЛИБИННИХ ІНТЕРВ'Ю

3.4.1 Популярні й затребувані показники

Представники громадських організацій, наукових інституцій, аналітичних центрів беруть активну участь у розв'язанні проблем розвитку громад і територій на етапі розробки стратегій, цільових програм, інших документів з питань місцевого розвитку. Тому участь цієї категорії стейкхолдерів у вивченні потреб у даних і статистиці на місцевому рівні є важливою, особливо у тих випадках, коли для ОМС окремі види потреб у даних є не завжди очевидними.

Серед найважливіших як для ГО, так і для дослідників, є дані про населення та його окремі соціальні групи.

Одна з проблем, з якою ми найбільше зараз стикаємося, думаю, як і багато інших дослідників і самих громад, – це відсутність актуальних даних як щодо поточного стану населення, так і щодо окремих груп ВПО. Наприклад, сім'ї родин з військовослужбовцями або самі військовослужбовці в розрізі конкретних населених пунктів, скільки проживає населення і як воно змінилося через повномасштабну війну.

Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки

Крім базових показників, відповідно до тематики проєктної діяльності або аналітики, виникає потреба у додаткових показниках, які можуть істотно різнитися навіть у межах діяльності однієї організації.

Для різних типів територій може використовуватись різний набір показників залежно від того, чи там сільська територія, чи регіональні полюси зростання, чи, скажімо, агломерації.
Інститут громадянського суспільства

Рівень безробіття також важливий, тому що ми тоді розуміємо, які можуть бути шляхи запропоновані, щоб зменшити цей рівень безробіття. Наприклад, проводити курси по перекваліфікації, тому що спілкуючись на круглих столах, або на форумах, або на тренінгах, які ми самі проводимо із моєю заступницею для ветеранів або внутрішньопереміщених осіб, зокрема, велика кількість ВПО перемістилися з міст-мільйонників, наприклад, таких як Харків, і вони не можуть себе знайти на ринку праці. Тому що, на жаль, в нас не настільки розвинуті певні галузі економіки, і їхні спеціальності не є затребуваними. Тому і великий попит на перекваліфікацію.

Агенція регіонального розвитку Полтавської області «Офіс євроінтеграції»

Дослідницькі та аналітичні центри, громадські організації звертають увагу на нагальній потребі у таких групах показників:

1. Демографічні показники. Дані про статеву-вікову структуру населення, його розміщення у населених пунктах потрібні не лише для визначення потреб місцевості в об'єктах соціальної інфраструктури, як-от дитячі садки або лікарні, але й для досліджень за конкретними темами, що цікавлять місцеву владу або міжнародних донорів.

Нам дуже важливі показники народжуваності, смертності і не просто показники, а дуже важливі коефіцієнти для того, щоб ми могли порівнювати - коефіцієнт народжуваності, коефіцієнт смертності, коефіцієнт природного приросту. Дуже важлива статистика статеву-вікова, і це не просто співвідношення чоловіків і жінок чи дуже узагальнений розподіл на вікові категорії, як діти, підлітки, населення працездатного віку й пенсіонери. Нам дуже важливо мати п'ятирічні блоки: 0-5 років, 5-10 років, 10-15 років і так далі.

КНУ імені Тараса Шевченка

Актуальною проблемою є неточність демографічних даних, вирішити яку може перепис населення. Проведення перепису під час війни неможливе, тому на сьогодні демографічна інформація залишається недостатньо точною.

Описуємо це як обмеження досліджень, бо всі вибірки, які формуються, - вони станом на 1 січня 2022 року, коли є останні дані від Державної служби статистики України. Але зрозуміло, що до даних, які є від Держстату на той момент, теж є деякі питання.

Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки

Необхідно проводити перепис населення і тоді ми будемо робити вам дуже точні прогнози.

Інститут демографії та проблем якості життя НАН України

2. Соціально-економічний розвиток. Для відбору громад для участі у пан'європейських програмах з економічного розвитку, залучення до інвестиційних програм та інших активностей важливими є параметри, що описують економічні процеси і дають можливість порівнювати громади та планувати розвиток територій.

Ті, які характеризують територію з погляду можливостей та потенціалу її розвитку. Це стабільні дані по конфігурації території, площі, населенню, всі економічні показники, бюджетні показники. Це також те, що стосується екологічного розвитку. Це зараз дуже популярні дані, пов'язані з адаптацією громади до змін клімату. І, скажімо, це також дані по проектній діяльності.

Всеукраїнська асоціація ОТГ

Користувачі звертають увагу на показники щодо наявності та діяльності підприємств на території громад, кількості робочих місць, рівня заробітної плати та податків, які вони

забезпечують, інвестицій, кількості ВПО тощо. Дані стосовно рівня і профілю освіти, зайнятості, профілів зайнятості, безробіття, доходів населення дають інвесторам можливість оцінити якість людського капіталу території та перспективність розміщення конкретного бізнесу в її межах.

Ми дивимося на інвестиційну складову, яка безпосередньо стосується економіки: кількість ділянок комунальної власності, які виставляються на аукціони. Ми дивимося на бюджети громад, відповідно, дохідну, розхідну частину цих бюджетів. Дивимося на забезпеченість населення соціальними послугами, тобто це доступність надання соціальних послуг, кількість об'єктів соціальної інфраструктури в регіоні. В кожному окремому розрізі освіти, медицини, забезпечення надання культурних послуг, надання адміністративних послуг і так далі.

Представники команди з розробки ГІС, USAID ГОВЕРЛА

Підготовка планів відновлення, стратегій ТГ, цільових програм потребує звернення до різних галузей місцевої статистики, яка описує спроможності громади.

Для того, щоб обґрунтовано розробити комплексний план для територіальної громади, треба величезний масив інформації і, відповідно, доступ до різних статистичних даних.

Національний університет «Львівська політехніка»

Є різні задачі, під які потрібна різна інформація. Якщо ми говоримо про підтримку громади у розробленні якихось планувальних документів, тут великий набір даних по демографії, по економіці, по населенню, по всьому ...

Інститут громадянського суспільства

3. Ресурси та інфраструктура. Ця група показників використовується для оцінки спроможності громади впроваджувати певні програми (наприклад, у сфері туризму, промислового виробництва чи видобування), а також для розуміння сполученості населення із районними та обласними центрами.

Інформація щодо протяжності та стану, наприклад, дорожнього покриття або електричних мереж дає змогу оцінити рівень доступності певних послуг для населення, що є важливим чинником ухвалення рішень щодо розгортання діяльності окремих ГО.

...кількість домогосподарств у громаді, склад домогосподарства, скільки людей в домогосподарстві, скільки в нас припадає автомобільного приватного транспорту в громаді на одне домогосподарство, причому не тільки по громаді, а й по населених пунктах. Чому це важливо? Тому що ми побачили, наприклад, коли ми запровадимо громадський транспорт, купуємо автобус за 5 млн грн, а ним ніхто не їздить, тому що відстані невеликі. А народ весь на колесах, і він їздить на своєму приватному транспорті, а п'ять мільйонів вже пішло невідомо куди.

Інститут громадянського суспільства

Під час інтерв'ю учасники значну увагу приділяли збору і доступу до інформації. Зокрема, організації та експерти, залучені до розробки стратегій розвитку, часто потребують доступу до статистики з усіх сфер одночасно.

Проєкт «Розбудова спроможності до економічно обґрунтованого планування областей і міст України» [...] в 2011-му розпочався, в 2014-му завершився. І там ми дуже багато статистики використовували [...]. І представники фінансових, планових департаментів, відділів органів місцевого самоврядування були основними учасниками проєкту. Вони розробляли для своїх адміністративних одиниць прогнози, демографічний, економічний, бюджетний, проводили бенчмаркінг, порівнювали свій стан зі станом інших адміністративних одиниць. От там ми найбільше статистики використовували.

Національний університет «Львівська політехніка»

Перелік статистичних показників, які використовує та чи інша організація, обумовлюється профілем її діяльності. Тому ті користувачі статистики, які працюють у сфері культури, науки або правопорушень, можуть потребувати різних даних про території.

Культурна сфера — це заклади культури, кінотеатри, залежно від розміру громади і насиченості соціальної інфраструктури. Тут зрозуміло, що первинна ланка по культурі — це клуби, бібліотеки. Ми визначаємо кількість закладів на певну кількість населення і доступність цих закладів для населення.

Представники команди з розробки ГІС, USAID ГОВЕРЛА

У теперішній час значний обсяг даних щодо культури, освіти та охорони здоров'я забезпечується відповідними міністерствами та відомствами, тому громади отримують їх через доступ до інформаційних систем цих ЦОБВ або процедуру офіційного запиту.

3.4.2 Джерела і довіра до даних

Зазвичай, у випадку виникнення потреби у конкретних статистичних та адміністративних даних з питань місцевого розвитку, користувачі звертаються до відкритих джерел. На сьогодні її основний масив представлено на офіційних сайтах органів державної статистики та інших ЦОБВ, а також ОВА. Але така статистика існує не по кожній територіальній одиниці, не завжди збирається систематично, потребує від користувача вміння нею оперувати.

Основними джерелами даних були сайт Державної служби статистики України, здійснювалася експертиза на основі сайту Головного управління статистики у Львівській області. Багато даних економічного, фінансового змісту є на платформі Є-Дата. Там є рубрика Open Budget - прозорий бюджет, а ще цікавішим інструментом є так званий boost-аналіз, де можна зробити вибірку інформації саме про місцеві бюджети у розрізі і регіонів, і територіальних громад, і призначень, і видатків, і надходжень. Крім того, на сайті Міністерства фінансів є рубрика «Бюджет» - це, що стосується оцих фінансових показників.

Національний університет «Львівська політехніка»

Деякі користувачі, зокрема, дослідники, беруть участь у проведенні кількісних соціологічних обстежень, тому можуть мати власні масиви даних.

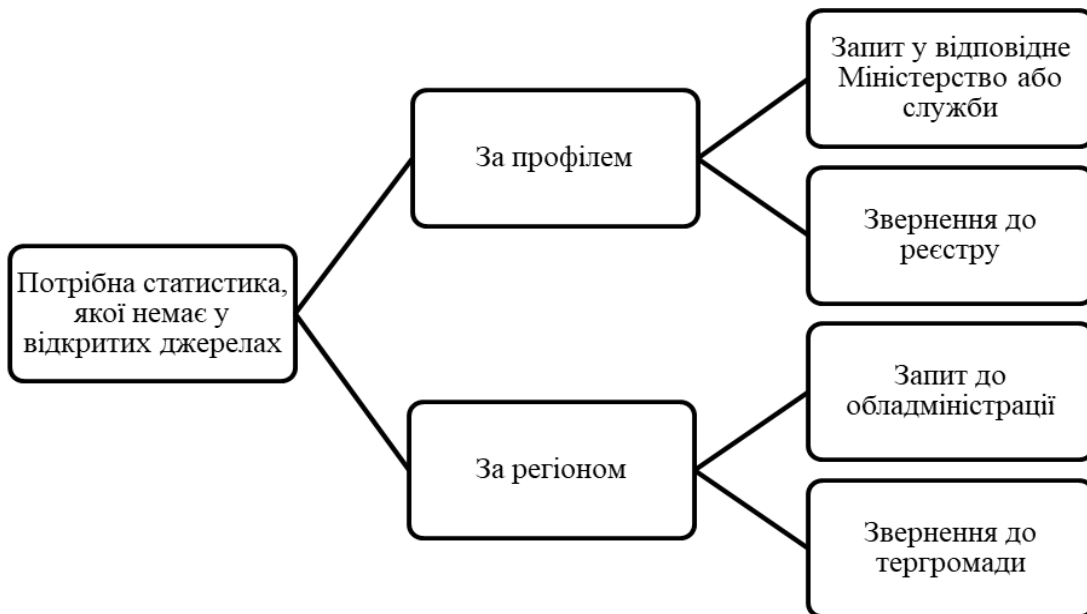
Якщо бракувало даних, я особисто обходився тими, які вдалося знайти у своїх дослідженнях, якщо для потреби навчального процесу.

Національний університет «Львівська політехніка»

Інформаційними джерелами стосовно попередніх років, часом, на жаль, доводиться брати з певних офіційних документів [...], зокрема, багато інформативного матеріалу особисто я черпав щороку із послання Президента.

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»

Коли пошук у відкритих джерелах не дає результату і немає часу або фінансової спроможності провести власні дослідження, користувачі звертаються до відповідальних держателів статистики (див. рис нижче). Такими є профільні ЦОБВ та їх реєстри, центри, міжнародні організації, які проводять дослідження, у тому числі в Україні. При цьому постає питання, у кого, власне, запитувати конкретну статистику, оскільки відповідність між затребуваними даними і їх держателем не завжди фіксується у доступному вигляді. Крім того, виникає проблема порівнянності в даних, зібраних різними суб'єктами.

У більшості випадків можна зрозуміти, хто є держателем даних, але є дані, збирачами яких є одразу декілька установ. І, напевно, вони ж можуть збирати окремо, тобто не обмінюватися ними.

Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки

Держателями даних з питань місцевого розвитку є ОМС та місцеві органи виконавчої влади.

В тих громадах, які менші за розмірами, де можна було просити старост чи інших відповідальних осіб зібрати вже більш актуальні дані, але це завжди дуже затягує цей процес, тому що потрібно дати дуже чіткі вказівки щодо збору цих даних, щоб їх можна було порівняти потім з іншими громадами.

Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки

Звернення до профільних структур може мати форму офіційного запиту або прохання надати конкретну статистичну інформацію – нерідко такий запит доводиться робити самим громадам.

Це відповідальність громади. Ми допомагаємо їм, рекомендуємо де можна пошукати, що можна застосувати, тому що треба запити де, зробити, де треба поспілкуватися, наприклад, в МРЕО чи в податковій службі.
Інститут громадянського суспільства

Відмови надати статистику за офіційним запитом трапляються нечасто, вони пов'язані, в першу чергу, із запитом на дані, які не є публічною інформацією згідно з Законом України “Про доступ до публічної інформації”.

В основному ми або беремо на сайтах, або на запит. На запит іноді відповіді не отримуємо. І так буває в деяких міністерствах, я їх не буду називати. Іноді просто немає інформації.

Інститут демографії та проблем якості життя НАН України

Зі [статистикою щодо] ВПО був той рідкісний випадок, коли нам один з держателів даних не відповів взагалі на запит.

Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки

З отриманням статистики за запитом на інформацію, яка є публічною, можуть виникати такі проблеми:

1. Навіть у випадку офіційного запиту (до міністерств, обладміністрацій або громад) може трапитись, що потрібної статистики вони просто не мають, оскільки не збирають саме її, або ж потрібен особливий розріз даних, якого наразі немає в готовому вигляді, і створювати його окремо заради одного користувача немає можливості.

В кожній сфері, в принципі, є якийсь набір показників, і щось збирається, щось не збирається.

Інститут громадянського суспільства

У нас в колі комунікації фактично перші особи і багато фахівців тих структур, які ви назвали, і в нас дуже великі можливості розуміти, які є дані, як їх можна запитувати. Ми, звичайно, зверталися. Але проблема в тому, що коли ви звертаєтесь за інформацією, якої немає, до державної структури або до органів місцевого самоврядування, то ви отримуєте відписку або дані, які не можна використовувати.

Всеукраїнська асоціація ОТГ

2. Серед обов'язків територіальної громади немає зобов'язання збирати та передавати статистику недержавним організаціям, а також відповідальних осіб, які б це забезпечували, тому інколи такі звернення залишаються без відповіді.

Виникає вже такий внутрішній спротив того спеціаліста, який просто дуже втомлений всіма, які постійно до нього звертаються за одним і тим самим набором даних. За площею, наприклад, кількістю населення. Це вже неможливо терпіти.

Всеукраїнська асоціація ОТГ

Фактично, з 2015 року втратили цілий пласт аналітики і зрізу розуміння, що відбулося з цими громадами, на якому вони етапі. Тому що в самих цих громадах ні відповідних відділів, ні фахівців, ні відповідних даних за попередні роки немає.

Всеукраїнська асоціація ОТГ

Крім звернення до офіційних джерел, існує можливість знайти статистичну інформацію з уже проведеного дослідження через особисті зв'язки із колегами. Якщо представники інших організацій працюють за профілем, в рамках якого володіють статистикою, то можуть за потреби нею поділитися, хоча це питання суто особистих контактів.

Ми знайшли, наприклад, дані по ВПО по всіх громадах в одному з документів, які готувало одне з Міністерств. І це документ з обмеженим доступом, який, знаєте, обхідними шляхами десь треба шукати, знати, хто там його де розповсюдив.

Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки

Київська школа економіки розмістила базу даних з результатами двох опитувань, проведених в рамках дослідження впливу війни на економічний розвиток громад: <https://github.com/kse-ua/KSE-Loc-Data-Hub>. Оперування такою статистикою потребує від користувачів навичок роботи з мовами програмування, тому, навіть за умови доступу до таких «сирих» даних пересічний користувач не має змоги їх обробити.

ВИСНОВКИ

Представники громадських організацій, наукових інституцій, аналітичних центрів звертають увагу на те, що особливістю офіційної статистичної інформації є єдина методологія, періодичність збору даних, що забезпечує їх якість. Тому ця група користувачів одноставно визнає офіційну статистику з питань місцевого розвитку необхідною умовою як своєї діяльності, так і загалом розвитку держави та її територій.

Водночас саме ця категорія користувачів має найбільш обмежений доступ до даних з питань місцевого розвитку, оскільки, на відміну від територіальних громад, ОМС районного та обласного рівнів та ЦОБВ, для них значна частина даних, у тому числі з офіційних державних реєстрів, ІАС міністерств і відомств є закритою, а відповіді на їхні запити не є пріоритетними для ОМС та інших держателів даних.

Актуальними для ГО, дослідницьких та аналітичних центрів є питання організації бази даних про ТГ з відкритим доступом, сформованої в результаті узагальнення спеціально організованих статистичних та соціологічних досліджень у межах реалізації міжнародних та інших проєктів з питань розвитку місцевого самоврядування в Україні.

Дослідження потреб освітніх і наукових інституцій, аналітичних центрів, громадських організацій в місцевій статистиці показали, зокрема:

1. Ця група користувачів активно залучена до розв'язання проблем розвитку громад і територій, тому їх інформаційні потреби різноманітні й специфічні залежно від сфери діяльності.
2. Найбільш затребуваними для цієї групи користувачів є демографічні, соціально-економічні показники та дані щодо ресурсів та інфраструктури.
3. Розробка стратегічних і програмних документів місцевого розвитку потребує комплексної статистики з усіх сфер життєдіяльності громади, але доступність таких даних обмежена. Бракує актуальних даних про чисельність та склад населення, зайнятість, безробіття, економічну активність.
4. Основним джерелом даних є офіційні сайти Держстату, інших ЦОБВ та обласних адміністрацій. Але статистика на місцевому рівні представлена фрагментарно, несистемно та потребує додаткової обробки користувачами.
5. Пошук необхідних даних ускладнюється нечіткістю розподілу відповідальності між держателями інформації. Користувачі змушені звертатися до кількох джерел, що створює проблеми співставності даних.
6. Офіційні запити на інформацію часто не дають результату через те, що потрібні дані просто не збираються держателями у необхідному розрізі. Формування додаткових зрізів даних під запит окремого користувача держателі вважають невиправданим навантаженням.
7. Громади часто не мають можливості надати запитувані дані, оскільки не зобов'язані їх збирати й не мають для цього ресурсів. Навіть за наявності даних громади неохоче діляться ними через велику кількість запитів.

8. Неточності в даних виникають через зміни в адміністративно-територіальному устрою та неможливість порівняти дані до і після реформи децентралізації.

9. Альтернативою офіційним запитам є особисті зв'язки з колегами з профільних організацій, які можуть поділитися потрібними даними, але це має несистемний характер.

10. Навіть за умови доступу до «сирих» даних соціологічних досліджень пересічний користувач часто не має навичок їх обробки через складність форматів.

Представники освіти, науки, аналітичних центрів та громадських організацій відчують гострий дефіцит системних, порівнюваних та актуальних даних місцевого розвитку. Задоволення їхніх специфічних інформаційних потреб можливе лише за умови налагодження повноцінної системи збору та надання місцевої статистики у зручних форматах з чіткими правилами доступу.

Додаткові матеріали глибинних інтерв'ю з представниками з представниками освітніх, дослідницьких та аналітичних центрів, асоціацій ОМС, інших громадських об'єднань подано у [Додатку 9](#).

4. ПРОБЛЕМИ МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ І ПРОПОНОВАНІ РІШЕННЯ: ПОГЛЯД СТЕЙКХОЛДЕРІВ

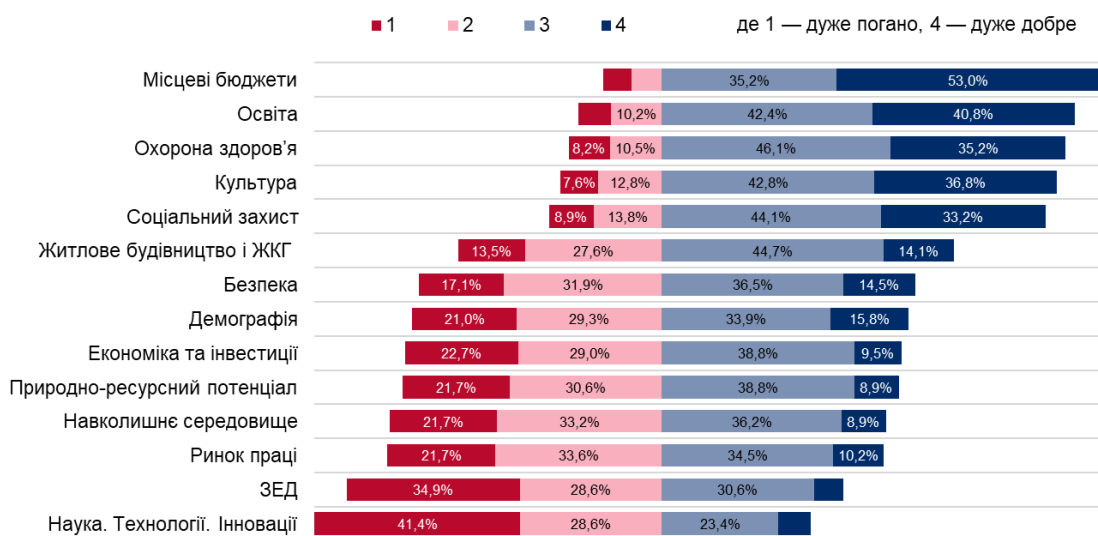
4.1 ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ДАНИХ

4.1.1 Анкетування ТГ

ДОСТУПНІСТЬ ДАНИХ

Існують суттєві відмінності в доступності даних за різними розділами статистики. Найкраще оцінюють ТГ доступність даних з питань місцевих бюджетів, освіти, соціального захисту, культури. Значно гірша ситуація з доступом до даних про зовнішньоекономічну діяльність, економіку та інвестиції, демографію, науку, технології та інновації на місцевому рівні.

Як Ви оцінюєте доступність статистичних та адміністративних даних?

Існують певні виклики з доступністю даних, включаючи проблеми з взаємодією між центральними та місцевими органами, недостатній зворотній зв'язок та обмеження, пов'язані з захистом даних. Доступність даних для громад варіюється в залежності від джерела. Деякі державні реєстри надають відкритий доступ до інформації, тоді як інша інформація може вимагати офіційних запитів або бути обмеженою для загального користування.

З результатів глибинних інтерв'ю ТГ

Деякі дискусійними виявилися результати опитування ТГ щодо оцінки ними якості даних за доступністю та іншими критеріями за типами громад. **Частка сільських громад, які характеризують якість даних за доступністю, достовірністю, релевантністю та іншими критеріями оцінками “дуже добре” і “добре” виявилася вищою за аналогічні частки у міських і селищних громадах.** Серед головних причин такі: 1) у сільських ТГ зберігаються практика ведення первинного погосподарського обліку минулих років. Це забезпечує ТГ можливість формування показників місцевої статистики у сфері демографії, земельних ресурсів, житлового фонду, сільськогосподарської діяльності населення; 2) багато сільських ТГ використовує автоматизовані системи ведення первинного погосподарського обліку домогосподарств, які дали змогу розширити набори отриманих даних для потреб громади, зокрема, щодо окремих соціальних груп населення, соціального захисту, міграції. Такі автоматизовані системи дали можливість здійснювати електронну обробку даних та формувати узагальнюючі показники, тобто, місцеву статистику для потреби ТГ, звітності, задоволення запитів зовнішніх користувачів.

Водночас результати глибинних інтерв'ю показують, що залишається значна кількість сільських ТГ, де домінують паперові формати роботи з даними, що значно погіршує якість статистичних процесів збору, зберігання та обробки даних, а відповідно - позначається на якості агрегованих статистичних показників або унеможлиблює їх отримання взагалі.

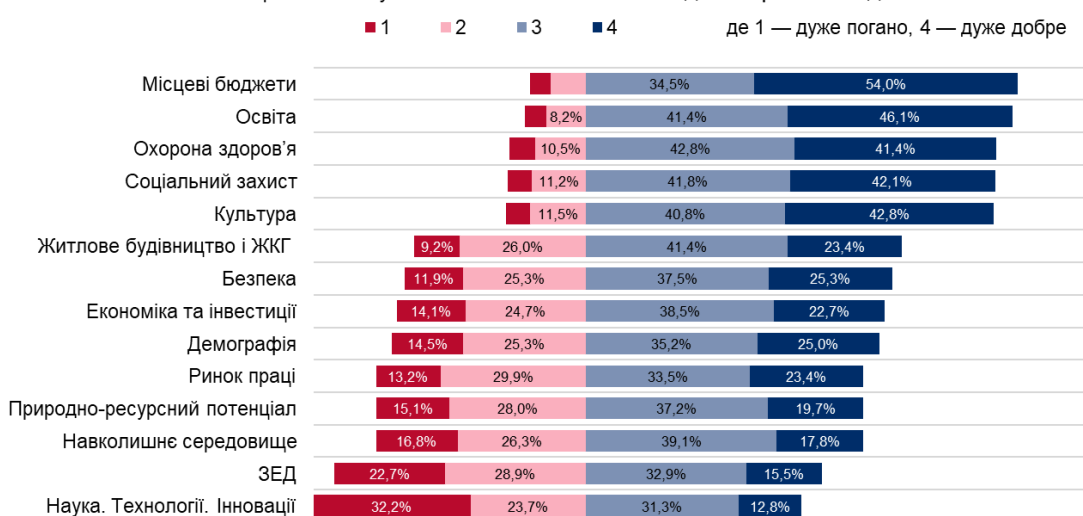
ЯК ГРОМАДИ ОЦІНЮЮТЬ ДОСТУПНІСТЬ ДАНИХ (ЗА ТИПАМИ ТГ)

Варіанти відповідей	Відсоток відповідей, %	у томi числі за типами ТГ		
		міська	селищна	сільська
4 (дуже добре)	22,1	18,3	19,2	28,8
3 (добре)	38,1	36,0	40,1	38,3
2 (погано)	22,9	24,0	24,1	20,7
1 (дуже погано)	16,9	21,7	16,6	12,2
Всього	100	100	100	100

РЕЛЕВАНТНІСТЬ (АКТУАЛЬНІСТЬ) - ВІДПОВІДНІСТЬ ДАНИХ ПОТРЕБАМ КОРИСТУВАЧІВ

Розподіл відповідей про релевантність корелює з відповідями про доступність даних. У демографічній і соціальній статистиці найбільші розриви в наявних даних і потребах в них респонденти фіксують у сфері демографії та ринку праці. В економічній статистиці - найгірша оцінка релевантності у сфері ЗЕД і показниках розвитку підприємництва, в окремих секторах - у даних про розвиток науки, технологій та інновацій.

Як Ви оцінюєте актуальність статистичних та адміністративних даних?

Відсутні дані щодо гендерно-вікового розподілу населення, національності громадян, рівня освіти, екології, енергоспоживання. Відсутня інформація про кількість суб'єктів господарювання, в тому числі юридичних та фізичних осіб. Рівень середньомісячної заробітної плати по громаді - такі дані відсутні. Кількісні показники по ФОПам та

середньому, малому, великому бізнесу відсутні. Відсутня кількість штатних працівників/працюючого зайнятого населення. Відсутні дані щодо міграційного руху населення, природному приросту/скороченню населення.

Результати анкетування ТГ

ЯК ГРОМАДИ ОЦІНЮЮТЬ АКТУАЛЬНІСТЬ/РЕЛЕВАНТНІСТЬ ДАНИХ (ЗА ТИПАМИ ТГ)

Варіанти відповідей	Відсоток відповідей, %	у томi числі за типами ТГ		
		міська	селищна	сільська
4 (дуже добре)	29,4	28,1	25,5	37,1
3 (добре)	37,7	35,2	41,3	38,4
2 (погано)	20,5	22,6	21,5	14,9
1 (дуже погано)	12,4	14,2	11,6	9,6
<i>Всього</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

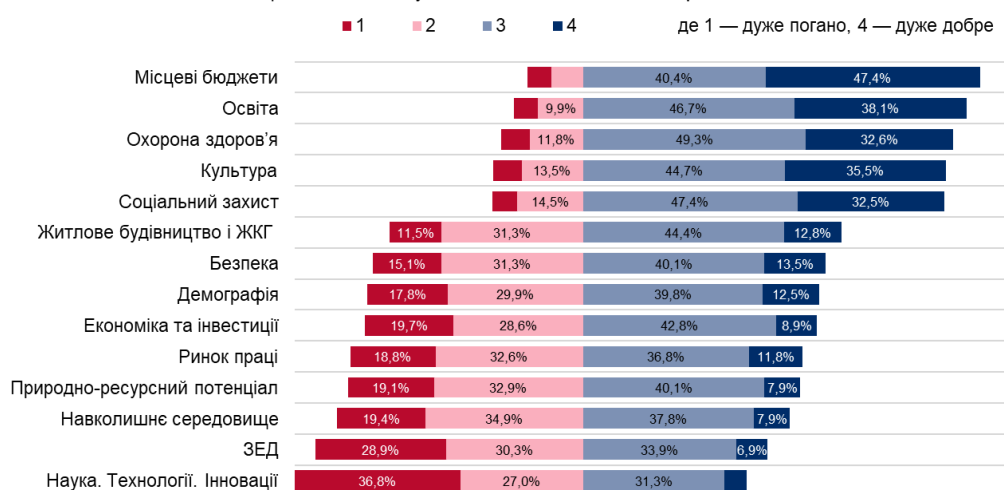
ПОВНОТА ДАНИХ

У демографічній і соціальній статистиці повноту даних про чисельність і структуру населення, а також про ринок праці користувачі оцінюють найгірше. В економічній статистиці - найнижча середня оцінка повноти даних з питань ЗЕД. У статистиці окремих секторів - низькі оцінки повноти інформації про природноресурсний потенціал, навколишнє середовище, а також розвиток науки, технологій та інновацій.

Відсутня інформація про категорії населення громади (вікові категорії, пільгові категорії, пенсіонери), яка є вкрай необхідною для аналізу та планування; відсутній розподіл населення в розрізі: діти, підлітки, працездатні, пенсіонери, наявне та постійне населення, природний приріст, механічний та загальний; туризм - недостатньо даних.

Результати анкетування ТГ

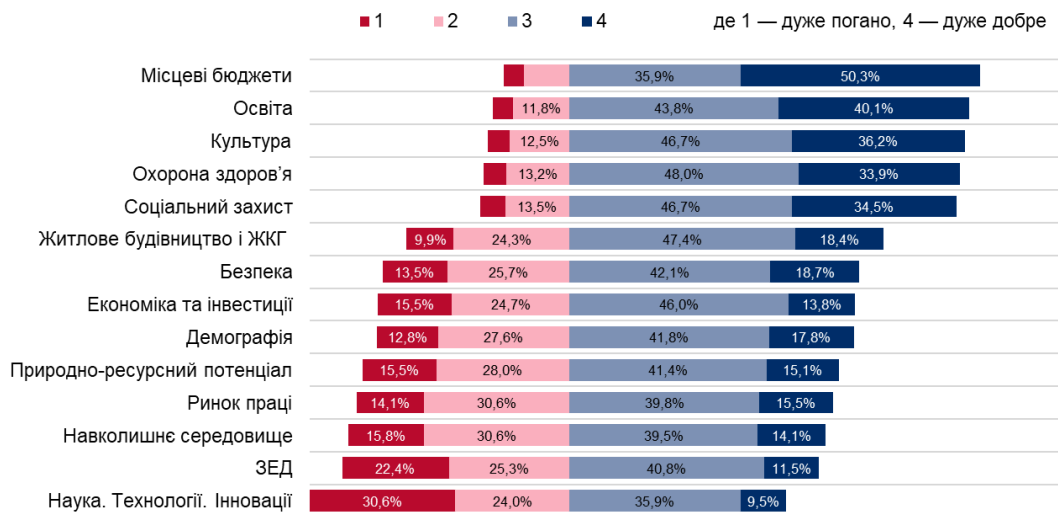
Як Ви оцінюєте повноту статистичних та адміністративних даних?

ТОЧНІСТЬ/ДОСТОВІРНІСТЬ ДАНИХ

У демографічній і соціальній статистиці переважна більшість ТГ довіряють точності даних у сфері освіти, культури, соціального захисту, водночас оцінка достовірності даних про чисельність населення, міграцію, ринок праці значно нижча. В економічній статистиці громади звертають увагу на проблему тіньової економіки, тому оцінюють достовірність більшості розділів цієї галузі статистики значно нижче. З окремих розділів статистики, зокрема з питань ЗЕД, науки, технологій та інновацій, ТГ не мають даних, не використовують їх, тому оцінюють достовірність теж низьким балом.

Як Ви оцінюєте достовірність статистичних та адміністративних даних?

По деяким позиціям складно оцінити достовірність, бо не знаємо справжнього стану речей. Статистичні дані відсутні, немає що оцінювати. Дані у сфері "Наука технології та інновації" не збираються та не використовуються.
Результати анкетування ТГ

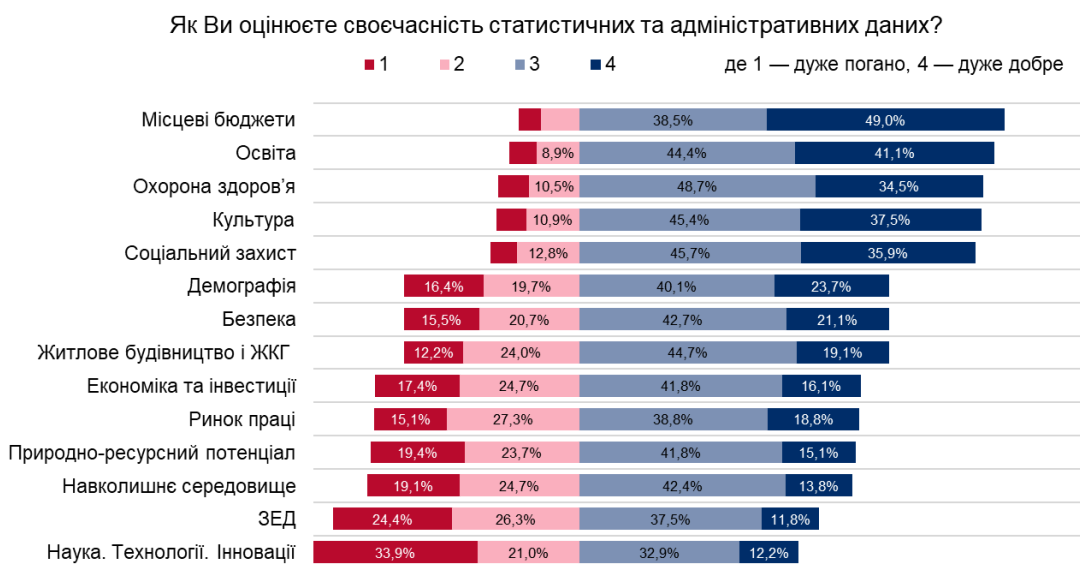
ЯК ГРОМАДИ ОЦІНЮЮТЬ ДОСТОВІРНІСТЬ/ТОЧНІСТЬ ДАНИХ (ЗА ТИПАМИ ТГ)

Варіанти відповідей	Відсоток відповідей,%	у томi числі за типами ТГ		
		міська	селищна	сільська
4 (дуже добре)	23,5	21,6	20,6	31,2
3 (добре)	42,6	41,3	46,4	40,3
2 (погано)	21,5	23,0	20,5	19,8
1 (дуже погано)	12,4	14,1	12,5	8,7
Всього	100	100	100	100

СВОЄЧАСНІСТЬ ДАНИХ

Освіта, культура, соціальний захист - ті розділи демографічної і соціальної статистики, де більш ніж половина респондентів оцінюють своєчасність даних дуже добре. В економічній статистиці - аналогічна ситуація з оцінками показників місцевих бюджетів. Водночас ті розділи соціальної, демографічної та економічної статистики, де громади мають найбільшу незадоволену потребу в даних, мають схожі низькі оцінки за критерієм своєчасності.

Не задоволені, актуальної та оперативної інформації вкрай недостатньо. Настільки, що ми навчилися працювати та аналізувати ситуацію виходячи з оперативних даних та спостережень і припущень, тобто без фактичної статистики.
Результати анкетування ТГ

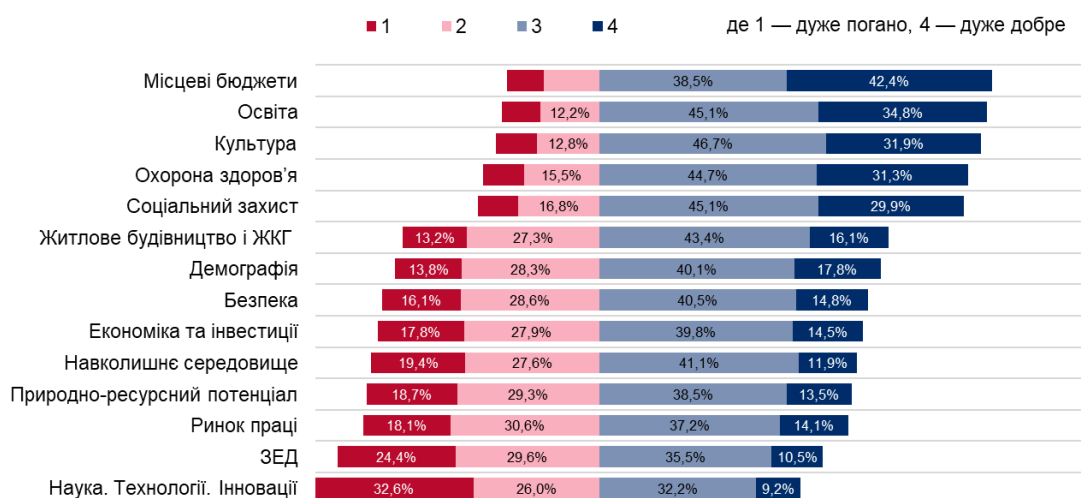

УЗГОДЖЕНІСТЬ/ПОРІВНЯННІСТЬ ДАНИХ

Розподіл відповідей про порівнянність корелює з розподілом оцінок про доступність та релевантність даних. Загалом, проблему узгодженості даних ТГ конкретизують у тих випадках, коли мають кілька джерел даних, у випадку зміни адміністративно-територіального устрою та проблеми порівнянності даних у часі, а також спроможності працівників ТГ фахово оцінити якість за критерієм узгодженості.

Як Ви оцінюєте узгодженість та порівнюваність статистичних та адміністративних даних?

Невідповідність статистичних даних даним реєстру територіальної громади (ЦНАП, який ведеться з 2019 року). Розбіжність становить понад 10000 осіб зареєстрованого населення.
Результати анкетування ТГ

4.1.2. Інтерв'ю з ОМС, ЦОВВ, іншими користувачами

Основною проблемою місцевої статистики учасники якісної частини дослідження назвали **відсутність системного рішення** щодо неї. Через це ініціатива щодо розробки Концепції місцевої статистики видається дуже актуальною і необхідною представникам як ОМС та державної виконавчої влади, так і громадських, наукових і інших організацій. У поточній діяльності користувачі стикаються з низкою проблем, що виникають внаслідок відсутності системи місцевої статистики.

1. Збір: неможливість забезпечити наявність і достовірність необхідних даних, їх електронний формат

Коли потреба в інформації є, а відповідної статистики щодо громади або району немає, працівники ЦОВВ та ОВА змушені звертатися із запитом або в обласні статистичні служби, або до профільних міністерств, або безпосередньо до громад. Однак на рівні державної статистики дані не завжди можуть бути представлені на рівні деталізації районів і ТГ.

Наразі немає даних на районному рівні, тобто беремо на рівні області, є там деякі дані, але цього трошки недостатньо для нашої роботи. Тому виходимо з того, що беремо інформацію безпосередньо в територіальних громадах і опрацьовуємо за їхніми даними.

Вознесенська РР

При цьому безпосередньо до громад звертаються представники органів влади на рівні району та області, що значно збільшує навантаження на ОМС з підготовки статистики за запитом.

Проблема з інформацією на рівні громад полягає в тому, що дублюються запити – і на нас, і на громади, доводиться багато разів робити одну й ту саму роботу.

Конотопська РР

Абсолютно справедливо, що громади не звертаються, але одна з причин — це, в тому числі, і розуміння того, що, скоріше за все, не отримаєш цієї інформації, яку ти запитуєш, навіть на

Обласне управління статистики Львівської області

Однак саме звернення до громад ЦОБВ, ОВА та інших користувачів часто оцінюють як найбільш ефективний спосіб отримати місцеву статистику на рівні ТГ.

Ми робимо відповідно до тих таблиць, які нам пропонують обласні адміністрації, а їм, відповідно, приходять з міністерства. І даємо запити на громади, і громади заповнюють на підставі тих даних, які в них є.
Ковельська РДА

Водночас представники органів влади часто визнають, що дані, отримані від ТГ, не мають належного рівня верифікації та якості.

Це не можна назвати статистикою, це просто перелік показників, по яких можна відслідкувати роботу громади.
Чернігівська ОВА

Самі розуміємо, що інколи ці дані можуть не зовсім бути такими достовірними, тому що одна справа, коли беруть з реєстру, а інша - буває така інформація, яка може не зовсім відповідати реальним даним.
Ковельська РДА

Через те, що статистика збирається різними людьми у територіальних громадах і з різними цілями, користувачі відзначають нижчий рівень довіри до такої інформації порівняно із регіональною статистикою на рівні областей.

Коли школи, наприклад, подають прогнози, скільки в них буде учнів, і коли ми збираємо статево-вікову піраміду, ми бачимо, що ці прогнози можуть бути в півтора або у два рази завищені від реальності. Тому що директори шкіл зацікавлені в тому, щоб показати, що в них все буде добре, а насправді там все дуже погано.
Інститут громадянського суспільства

Наприклад, якщо ми по 5-річних вікових групах підсумуємо чисельність населення, то ми не виходимо на загальне число. [...] Що стосується певних показників, які приходять з обласного рівня, там інформація є більш узгоджена між собою і більш якісна.
Інститут демографії та проблем якості життя НАН України

Дослідницькі центри України звертають увагу на проблему різних форматів даних, а також їхньої доступності на місцевому рівні, що є головною перешкодою у прозорості та підзвітності ОМС. На думку експертів, допомогти розв'язати ці проблеми може об'єднання зусиль дослідницьких установ у доброзечному лобюванні процесів формування якісних даних на рівні громад і територій та їхньої доступності.

Частина офіційних статистичних даних доступна в цифровому вигляді, а деякі (все ще) в паперовому форматі. Доступ до даних для дослідників і НУО цілеспрямовано обмежують через корупцію. Посадові особи, як правило, відмовляють у доступі до даних, коли це може виявити нецільове використання коштів. Нам потрібна коаліція всіх дослідницьких установ щодо відстоювання хороших даних в Україні.
Київська школа економіки

Користувачі, які надають підтримку ТГ у розробці стратегій і грантових заявок, відзначають, що громади починають розуміти цінність систематичного збору статистики, хорошої репутації серед консультантів і грантодавців, коли зацікавлені в участі у проєктах та довгостроковому співробітництві, прагнуть бути відкритими та подавати більш-менш об'єктивні дані.

Якщо громада зацікавлена в розробленні своєї стратегії, то якщо вони самі себе будуть обманювати і давати неправдиві дані, які приведуть до неправдивих, неправильних

оперативних цілей, завдань і тому подібне, тоді горе такій громаді. В нас ніколи не стояло питання, довіряти чи не довіряти, ми розуміємо, що громада зацікавлена в тому, щоб дані, які вона збирає, відповідали дійсності і були правдивими.
Інститут громадянського суспільства

2. Обмін: неможливість забезпечити співставність статистики

Запити стосовно певної статистичної інформації, які надходять від районних та обласних адміністрацій, формулюються конкретними людьми під конкретні задачі. Форми представлення показників не є уніфікованими.

Форми як такої немає, ... яку ми могли б подати громаді чи попросити за цією формою надати нам інформацію.
Бердичівська РР

Поширеною є практика запитів органів державної влади на статистичні дані від громади, які відрізняються за формою подачі. Це може порушувати критерій порівнюваності. Отже, таку статистику неможливо буде використовувати для вторинного аналізу, метааналізу чи побудови хронології зміни значень певних показників.

Є періодичні форми, які змінилися минулого літа вперше, напевно, років за 12, за 10 точно. А є, наприклад, такі форми, от як було минулого року, коли був блекаут, коли ми майже щодня запитували нову інформацію у громад, тому що надходили таблички від міністерства щодо генераторів, щодо забезпеченості пальним, щодо готовності генераторів до роботи, то ці таблички надходили майже щодня нові. Сьогодні за такою формою, завтра за такою з додаванням такої колонки, післязавтра за іншою формою без додаткової колонки. Тобто це йшло майже щодня, інформація була одна й та сама, але вона була не уніфікована.
Конопотська РДА

Розв'язання цієї проблеми учасники усіх інтерв'ю вбачають у стандартизації методології збору первинних даних і розрахунку статистичних показників.

3. Зберігання: відсутність загальної бази даних

Представники ОМС, наукових, аналітичних центрів, які звертаються за даними до міністерств, територіальних органів статистики або інших громад, фактично формують для себе власну «базу даних» з матеріалів, наданих за конкретними запитами.

Я намагаюся зберігати все те, що я отримую від територіальних громад. Це виключено, щоб воно було видалено. У разі необхідності я завжди можу продублювати, підняти. Якщо я вже збрала інформацію, то вона в мене є. Можливо, інформація неповна буде, якщо прийде новий запит, але вона буде.
Конопотська РДА

Представники ГО також інколи зберігають такі дані або передають їх громадам для використання після закінчення певного проєкту. ЦОБВ як держателі та адміністратори даних можуть співпрацювати між собою таким чином, що ці ролі належать окремим міністерствам (наприклад, Міністерство цифрової трансформації) або певним чином розподіляються між службами, що, теоретично, могло б дати можливість резервно копіювати дані.

Державна міграційна служба говорила, що в них запланована робота для того, щоб можна було поєднати [демографічний] реєстр із реєстром Державної прикордонної служби в частині того, куди виїжджають люди.
Міністерство фінансів України

Розв'язанням цієї проблеми могло б стати формування загальної бази даних, у якій були б реалізовані інтеграції як з окремими реєстрами чи порталами, так і можливість для громад оновлювати свої дані, а для структур вищих рівнів - автоматично отримувати оновлення певних показників.

Необхідно уніфікувати всю цю інформацію, щоб доступ до цієї інформації безпосередньо мала як територіальна громада, так і обласна військова адміністрація, і міністерство, або і ЦОБВ. Всі повинні бути в одному інфополі.
Міністерство цифрової трансформації України

4. Доступ і безпека

Дані, якими володіють, наприклад, обласні адміністрації, підпадають під дію норм законодавства щодо публічної інформації; при цьому деякі показники місцевої статистики, подані у розрізі громади, її населених пунктів, можуть розглядатися як інформація, яка не підлягає загальному доступу.

В умовах воєнного часу ми розуміємо, що чимало даних зараз має бути в закритому або напівзакритому доступі. Але, з іншого боку, для прийняття якісних містобудівних рішень потрібно працювати часом із напівзакритими даними.
Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Розв'язанням цієї проблеми, на думку користувачів, могла б стати наступна диференціація доступу:

- узагальнені дані щодо районів, громад і населених пунктів мають бути публічними, максимально доступними, в тому числі міжнародним користувачам

Зробити перевірку на те, які з них впливають на безпеку і потенційно можуть чомусь загрожувати, а які ні, і максимально відкривати і спрощувати, тому що є ще питання формату, в якому інколи відправляють відповіді на ці запити.

Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки

- більш деталізовані / чутливі дані на рівні громад і населених пунктів повинні бути в доступі лише уповноважених представників відповідних служб і не містити персональної інформації

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування можуть отримати доступ в режимі перегляду відомостей, тобто без права редагування та внесення змін до системи державного земельного кадастру. Цей доступ надається будь-якій особі, яку вважає за необхідно підключити до кадастру відповідний орган влади чи орган місцевого самоврядування

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру

- найбільш критичні для поширення дані не повинні оприлюднюватися жодним чином

Речі, пов'язані з використанням коштів, мабуть, мали б бути оприлюднені й до них жителі громади мали б мати доступ. Це питання, яке стосується грошей, контингенту, який

отримує ці гроші. [...] Містобудівна документація - там є ті речі, які не можуть бути оприлюднені для загального доступу, можуть бути використані виключно для специфічної діяльності, і взагалі частина з них буде закрыта. Те, в яких умовах Україна перебуває, говорить про те, що частина даних взагалі не може бути в відкритому доступі, і це об'єктивна реальність. Наприклад, робота критичної інфраструктури.
Міністерство фінансів України

4.2 ПРОБЛЕМИ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ПРОЦЕСІВ РОБОТИ З ДАНИМИ

КАДРОВА І ТЕХНІЧНА СПРОМОЖНІСТЬ ГРОМАД ЩОДО ЗБОРУ ТА ОБРОБКИ ДАНИХ ДЛЯ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ

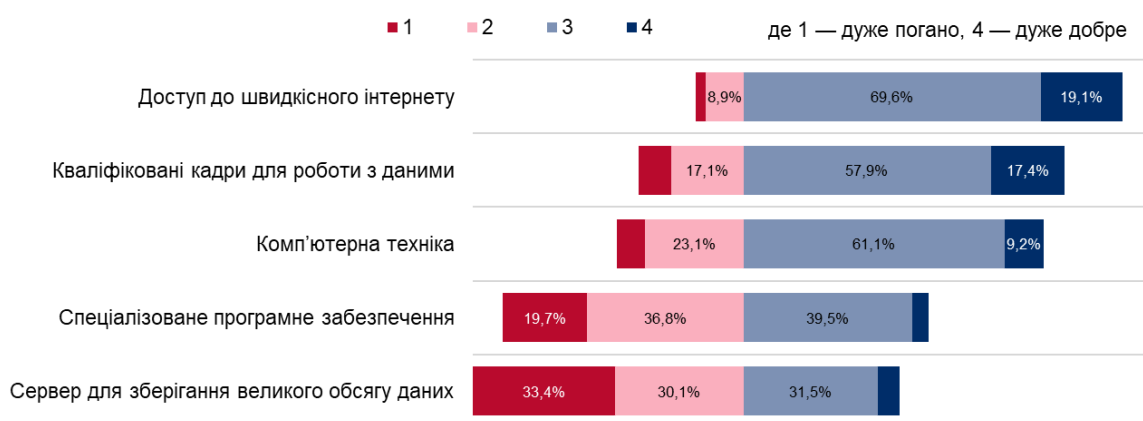
Оцінюючи спроможність забезпечувати ефективну роботу з даними найнижчу самооцінку громади поставили наявності програмного і технічного забезпечення для роботи з великими обсягами інформації, у тому числі - представники сільських і селищних ТГ. Водночас у глибинних інтерв'ю представники саме сільських ТГ вказують на проблему відсутності фахівців, які володіють достатніми знаннями і навичками зі статистики та аналітики даних, а також на необхідність запровадити окремі програми підвищення кваліфікації ОМС у відповідній сфері.

Повністю відсутність кадрів в сільських ТГ - це загальна проблематика. Можливо, доцільно відряджати працівників статистики на місяць
Результати анкетування ТГ

ЯК ГРОМАДИ ОЦІНЮЮТЬ КАДРОВУ І ТЕХНІЧНУ СПРОМОЖНІСТЬ ЩОДО ЗБОРУ ТА ОБРОБКИ ДАНИХ ДЛЯ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ (ЗА ТИПАМИ ТГ)				
Варіанти відповідей	Відсоток відповідей,%	у тому числі за типами ТГ		
		міська	селищна	сільська
Доступ до швидкісного інтернету				
4 (дуже добре)	19,1	19,3	14,6	24,6
3 (добре)	69,6	69,7	76,4	60,9
2 (погано)	8,9	8,3	6,7	13,0
1 (дуже погано)	2,3	2,8	2,2	1,4
Всього	100	100	100	100
Кваліфіковані кадри для роботи з даними				
4 (дуже добре)	17,4	17,9	14,6	20,0
3 (добре)	57,9	57,2	61,8	54,3
2 (погано)	17,1	20,0	12,4	17,1

1 (дуже погано)	7,6	4,8	11,2	8,6
Всього	100	100	100	100
Комп'ютерна техніка				
4 (дуже добре)	9,2	6,2	5,7	20,0
3 (добре)	61,1	62,8	65,9	51,4
2 (погано)	23,1	24,8	22,7	20,0
1 (дуже погано)	6,6	6,2	5,7	8,6
Всього	100	100	100	100
Спеціалізоване програмне забезпечення				
4 (дуже добре)	3,9	2,8	4,5	5,7
3 (добре)	39,5	32,4	43,8	48,6
2 (погано)	36,8	44,8	29,2	30,0
1 (дуже погано)	19,7	20,0	22,5	15,7
Всього	100	100	100	100
Сервер для зберігання великого обсягу даних				
4 (дуже добре)	5,0	6,2	3,4	4,3
3 (добре)	31,5	34,5	27,6	30,0
2 (погано)	30,1	34,5	20,7	32,9
1 (дуже погано)	33,4	24,8	48,3	32,9
Всього	100	100	100	100

Рівень кадрової та технічної спроможності ТГ

ПРОБЛЕМА: НЕСТАЧА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Те, чого часто бракує громадам, – це розуміння по сферах, які дані конкретно важливо відстежувати щомісячно, щоквартально, щорічно, і які можуть в динаміці показати певну проблему.

Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки

За даними інтерв'ю, у жодній зі структур ОМС немає окремої посади або людини, яка б відповідала за роботу за статистику, підготовку запитів й обробку отриманої інформації. ГО й аналітичні центри висловлювалися на підтримку ідеї збору статистики громадою, оскільки на цьому рівні найближче до першоджерела даних - території й населення. Втім, постійний спеціаліст не обов'язковий: можливий варіант, коли на районному рівні один спеціаліст збирає і впорядковує статистику з кількох громад.

Учасники фокус-груп не підтримали ідею запровадження такої посади на рівні району, проте наголошують на важливості навиків роботи з даними в ОМС та використання для цього погодженої статистичної методології.

На рівні громад немає фахівців. Статистика це все ж таки, як на мене, окрема наука і треба знати методологію обрахунку таких даних. І дуже часто головні спеціалісти, здебільшого сільських, селищних рад, не можуть достовірно надати інформацію, не можуть зрозуміти чітко, який показник потрібен чи як його обраховувати.

Хмельницька ОВА

На думку учасників інтерв'ю доцільною є розробка і запровадження тренінгових програм навчання ОМС різних рівнів статистичної грамотності та роботи з даними.

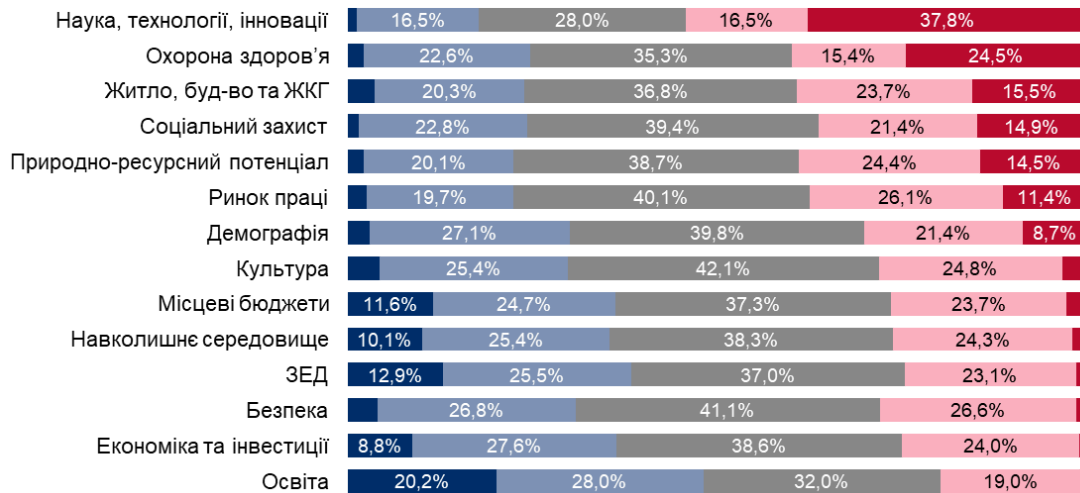
ФОРМАТИ ЗБОРУ ТА ОБРОБКИ СТАТИСТИЧНИХ І АДМІНІСТРАТИВНИХ ДАНИХ

Основним форматом збору та обробки даних для ТГ є електронна форма, але у форматі текстових документів. У форматі електронних документів, адаптованих для роботи з даними, ТГ найчастіше працюють з інформацією у сфері місцевих бюджетів, освіти і соціального захисту.

Водночас майже третина ТГ у кожній сфері місцевого розвитку використовує паперову форму роботи з даними.

- В електронному форматі, за допомогою спеціалізованого ПЗ
- У форматі електронних таблиць (файли *.xlsx, *.odt, *.csv тощо) або хмарних таблиць (Google Sheets тощо)
- В електронній формі у форматі текстових документів (word., pdf. тощо)
- У паперовій формі
- Не ведемо збір та обробку даних

Ми зустрілися з такими проблемами й у Херсонській державній адміністрації, і з іншими державними установами: в них немає ніяких можливостей утримувати дані. Ні хмарних, ні серверів, в них немає нічого. [...] От уявіть собі, що в державній такій установі, як обласна державна адміністрація, немає таких технічних можливостей, фахівців, серверів. І навіть для того, щоб передати, треба людину навчати.
Всеукраїнська асоціація ОТГ

Відсутність бази даних істотно звужує для громад можливість навчитися аналізувати безпосередньо «сиру статистику», отриману від окремих територіальних одиниць.

З іншого боку, для користувачів, які мають навички професійного аналізу даних, як-от соціологічні служби, важливо мати можливість завантажувати сирі узагальнені дані у табличному вигляді (.xlsx, .csv).

ВІДПОВІДІ ГРОМАД НА ЗАПИТАННЯ “ХТО МАЄ ВІДПОВІДАТИ ЗА ФОРМУВАННЯ ТА НАДАННЯ ДАНИХ ДЛЯ ОМС?”

Серед центральних органів виконавчої влади, які, на думку ТГ, мають забезпечити процеси формування місцевої статистики, найчастіше називають Державну службу статистики України та її територіальні органи, Міністерство цифрової трансформації України, Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури.

Представники громадських організацій - об'єднань ОМС звертають увагу на необхідність спеціальної державної програми, **ризик перенесення основної відповідальності за формування місцевої статистики на органи місцевого самоврядування.**

Хочеться бачити інформацію на сайті Державної служби статистики України у розрізі територіальних громад. Часто виникає проблема в тому, щоб отримати статистичні дані від профільної інституції.
З результатів анкетування ТГ

Якщо МТД або, скажімо, хтось в уряді, або хтось із можновладців вважає, що можна місцеву статистику побудувати на тому, що буде ця задача покладена на місцеве самоврядування, то цього не відбудеться. Це має бути величезна державна програма.
Всеукраїнська асоціація ОТГ

Хто має відповідати за формування та надання даних: відповіді ТГ

Статистичні дані дуже різняться у кожній окремої інституції, а також через воєнний стан статистичні дані часто приховані або відсутні, особливо ускладнює аналіз відсутність єдиної відповідальної інституції, яка б надавала публічний доступ до конкретних статистичних показників. З результатів анкетування ТГ

4.3 СИСТЕМА МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ: РЕКОМЕНДАЦІЇ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

1. Законодавче забезпечення функціонування місцевої статистики як окремої галузі офіційної статистики

Дуже потрібно на державному рівні саме запроваджувати цю місцеву статистику. Статистику, а не просто перелік показників, щоб можна було їх десь взяти завжди, використати в будь-який момент, порівняти себе з іншими.

Чернігівська ОВА

2. Фінансування місцевої статистики з державного бюджету

З державного бюджету, тому що тут в першу чергу інтерес держави володіти даними по кожній громаді України до найменшого населеного пункту.

Чернівецька ОВА

3. Визначення центрального органу державної влади, відповідального за виробництво і поширення офіційної статистики з питань місцевого розвитку.

Управління статистики буде цим займатися і давати громадам і нам офіційну статистичну інформацію.

Чернігівська ОВА

4. Законодавче зобов'язання органів місцевого самоврядування та недержавних суб'єктів стратегічно важливих галузей господарювання періодично подавати статистичну інформацію.

В органах місцевого самоврядування має бути в законодавчому полі визначена вимога до них в обов'язковому порядку надавати якусь певну інформацію.

Конотопська РДА

5. Уніфікація форм статистичної звітності громад, форм запитів від органів влади за окремими показниками тощо.

Всі оці форми мають бути чітко затверджені і збиратися, припустимо, централізовано. Тобто є відповідна форма, є відповідна платформа, кожна громада відповідно запитуваної форми подає на міністерство дану інформацію, а в разі потреби, припустимо, району ми цю інформацію можемо з відповідного джерела дістати.

Бердичівська РР

6. Створення бази даних місцевої статистики, прив'язаної до ГІС.

Запровадження такого ресурсу, де б громади змогли самостійно ці показники відображати, показувати їх, нам би дуже сильно полегшило роботу і прийняття управлінських рішень.

Тернопільська ОВА

Я б взагалі всю статистику, де є можливість, переводила би на ГІС. Це швидко, це зручно. Яка наша перспектива? Ну, це треба взагалі питати, напевне, більше питання до Державної служби статистики України, але я думаю, що перспектива може бути.

Обласне управління статистики Львівської області

7. Інтеграція у систему місцевої статистики цифрових інструментів візуалізації даних.

Було би добре, щоб веб-поширення було з певними елементами візуалізації, в інтерактивному середовищі, щоб малювало графіки, карти, таблички, діаграми...

Обласне управління статистики Львівської області

8. Забезпечення різних режимів доступу до бази даних місцевої статистики для різних користувачів.

Певна база має бути відкрита – загальні дані, які не несуть чутливого характеру. Але якась частина даних однозначно має бути закрита, тобто тільки для авторизованих користувачів – посадових осіб органів місцевого самоврядування, державних службовців.

Чернівецька ОВА

9. Підвищення рівня статистичної грамотності представників ОМС, які відповідають за роботу з даними.

Якщо ми хочемо, щоб цю інформацію збирали на рівні громад, тоді просто треба готувати таких фахівців у кожній сільській, селищній, міській раді.

Чернівецька ОВА

5. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ

5.1. СТРУКТУРА СИСТЕМИ

Розглядаючи місцеву статистику як складову національної статистичної системи, а також враховуючи вимоги та рекомендації щодо імплементації європейських норм у галузі статистики, зокрема Statistical requirements compendium (SRC, Edition 2023) Євростату, командою виконавців Проєкту запропоновано **структуру Системи показників місцевої статистики**. Структура побудована за галузями офіційної статистики в Україні з урахуванням сфер місцевого розвитку, Довідника розділів статистики Державної служби статистики України і предметних галузей статистики (Statistical Subject Areas) Євростату (табл. 5.1).

ПРЕДМЕТНІ ГАЛУЗІ, РОЗДІЛИ ТА ТЕМИ СИСТЕМИ БАЗОВИХ ПОКАЗНИКІВ МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ (ПРОЄКТНА ПРОПОЗИЦІЯ)

Предметна галузь статистики/Розділ/Тема	Відповідність на рівні предметних галузей і розділів Довідника розділів статистики	Відповідність на рівні предметних галузей і розділів Statistical requirements compendium (SRC, Edition 2023) Євростату
1. Демографічна і соціальна статистика		
Розділ 1.01. Населення та міграція	1.01. 1.07	1.1
Розміщення населення		
Чисельність і склад населення		
Природний рух населення		
Міграційний рух населення		
Відновлення і розвиток		
Розділ 1.02. Ринок праці	1.02	1.2
Зайнятість і безробіття (за методологією МОП)		
Оплата праці і соціально-трудова відносина		
Умови праці на підприємствах		
Зареєстроване безробіття і вакансії на ринку праці		
1.03. Освіта	1.03	1.3
Дошкільна освіта		
Середня		
Професійно-технічна		
Фахова передвища освіта		
Вища освіта		
1.04. Охорона здоров'я	1.04	1.4
Заклади охорони здоров'я		
Медичні кадри. Доступність послуг		

Захворюваність населення та профілактика

Травматизм на виробництві		
Предметна галузь статистики/Розділ/Тема	Відповідність на рівні предметних галузей і розділів Довідника розділів статистики	Відповідність на рівні предметних галузей і розділів Statistical requirements compendium (SRC, Edition 2023) Євростату
1.05. Умови та якість життя. Житло	1.05 ; 1.07	1.5
Умови і якість життя		
Житло		
Відновлення і розвиток		
1.06. Соціальний захист	1.06	1.6
Соціально вразливі групи населення (пенсіонери; інваліди; діти-сироти; діти, позбавлені батьківського піклування у притулках; самотні багатодітні матері/батьки; діти з неповних сімей; діти з багатодітних сімей)		
Доступність осіб/сімей до соціальних послуг (базових і додаткових)		
1.08. Безпека. Правосуддя. Злочинність	1.08	1.7
Правопорушення. Соціальна безпека. Гендерне насильство		
Техногенна безпека		
Пожежна безпека		
Безпека на дорогах		
1.09. Культура і спорт	1.09	1.8
Заклади культури. Мистецькі школи		
Відвідуваність закладів культури		
Заклади фізкультури і спорту		
Відвідуваність закладів фізкультури і спорту		
Громадські простори		2.

2. Економічна статистика. Статистика окремих секторів		
2.01. Регіональні рахунки	2.01	2.1.8
2.03. Економічна діяльність	2.03	2.3
Діяльність підприємств		
Послуги		
Внутрішня торгівля		
Капітальні інвестиції		
Сільське, лісове та рибне господарство		
Енергетика		
Предметна галузь статистики/Розділ/Тема	Відповідність на рівні предметних галузей і розділів Довідника розділів статистики	Відповідність на рівні предметних галузей і розділів Statistical requirements compendium (SRC, Edition 2023) Євростату
Промисловість		
Будівництво		
Транспорт і транспортна інфраструктура		
Туризм		
Реєстри		
Відновлення і розвиток		
2.04. Місцеві фінанси та податки	2.04	2.2
Доходи місцевого бюджету, у т.ч. за джерелами (відповідно до бюджетної класифікації)		
Офіційні трансферти		
Видатки місцевого бюджету, у т.ч. за функціональною структурою відповідно до бюджетної класифікації		

2.05. Зовнішньоекономічна діяльність	2.05	2.4
Зовнішня торгівля товарами		
Зовнішня торгівля послугами		
Іноземні інвестиції		
2.07. Наука. Технології. Інновації	2.07	3.5
Наука		
Технології		
Інновації		
3. Статистика навколишнього природного середовища		
3.01. Природно-ресурсний потенціал та навколишнє середовище	3.01	4.1
Природні ресурси		
Предметна галузь статистики/Розділ/Тема	Відповідність на рівні предметних галузей і розділів Довідника розділів статистики	Відповідність на рівні предметних галузей і розділів Statistical requirements compendium (SRC, Edition 2023) Євростату
Викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря		
Відходи		
Витрати на охорону навколишнього природного середовища		
Відновлення і розвиток		

5.2. ПОКАЗНИКИ СИСТЕМИ

Система показників місцевої статистики - це сукупність взаємопов'язаних статистичних показників, які всебічно та науково-обґрунтовано характеризують соціальну, економічну, екологічну, інші сфери місцевого розвитку на рівні територіальних громад, їх населених пунктів, а також районів областей України.

Для формування Проєкту Системи показників місцевої статистики використано:

1. Результати анкетування ТГ з питань оцінки потреби та рівня її задоволення щодо запропонованого переліку показників ([Додаток 7](#)).

Сформована за результатами анкетування ТГ Система показників місцевої статистики уточнена, деталізована, розширена з урахуванням таких джерел:

2. Нормативно-правові документи та інші документи з питань державного регіональної політики, відновлення, прогнозування, планування розвитку територій, що передбачають використання офіційної статистики, а також національні стандарти, а саме, ДСТУ ISO 37120:2019 (ISO 37120:2018, IDT) «Сталі міста та громади. Показники міських послуг і якості життя» (ідентичний щодо ISO 37120:2018 (версія en) «Sustainable cities and communities — Indicators for city services and quality of life»).
3. Показники моніторингу розвитку територіальних громад, які визначені Постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу та оцінювання державної регіональної політики» від 15 березня 2024 р. № 305.
4. Результати аналізу стратегій, цільових програм, паспортів, інших документів з питань розвитку міських сільських, селищних ТГ з опорних, тилових та прифронтових регіонів України.
5. Результати глибинних інтерв'ю з представниками ТГ, фокус-груп з ОМС районного та обласного рівня, глибинних інтерв'ю з представниками ЦОБВ, іншими зацікавленими сторонами, які представлені у цьому звіті.
6. Результати вивчення міжнародних рекомендацій з питань місцевої статистики, досвіду країн ЄС у формуванні офіційної статистики на територіальному рівні, нижчому за NUTS-2.

У [Додатку 7](#) подано проєкт Системи показників місцевої статистики, який пропонується для обговорення і формування остаточної редакції.

ВИСНОВКИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ

ВИСНОВКИ

1. Формування та реалізація ефективної державної регіональної політики в умовах війни й повоєнного відновлення, забезпечення прозорості та підзвітності діяльності органів влади та місцевого самоврядування в її реалізації передбачає використання офіційної статистики на всіх рівнях прийняття рішень - загальнодержавному, регіональному, місцевому. **Проведене дослідження потреб користувачів у даних з питань місцевого розвитку показало, що основною проблемою у забезпеченні цих потреб є відсутність статистичної інформації системного характеру щодо соціальної, демографічної економічної, екологічної та інших сфер життєдіяльності на рівні громад і територій.**

2. Результати опитування громад показали, що 64,5% ТГ не задоволені якістю даних через їхню відсутність (19,6%) або незадоволену потребу в даних (46,9%). Серед громад, які потребують додаткових даних, переважають міські та селищні ТГ з більшою чисельністю населення. **Органи місцевого самоврядування та органи державної влади — як базові користувачі місцевої статистики в анкетуванні, фокус-групах і глибинних інтерв'ю — наголошують на проблемі низької якості даних через недостатність показників офіційної статистичної інформації, їхню незгодженість у різних джерелах насамперед щодо чисельності населення, або повну відсутність показників.**

3. Рівень задоволення потреб ТГ у даних, визначений на підставі анкетування, істотно відрізняється за досліджуваними сферами місцевого розвитку (населення і міграція; ринок праці; освіта; культура; охорона здоров'я; соціальний захист; безпека; місцеві бюджети; економіка та інвестиції; житлове будівництво та ЖКГ; зовнішньоекономічна діяльність; наука, технології та інновації; природно-ресурсний потенціал; навколишнє природне середовище). **Найвищий рівень задоволення інформаційних потреб громад (частка ТГ, які незадоволені даними, не перевищує 5%) виявлено у тих сферах, де ОМС мають найбільше повноважень, є відповідальними за їхній стан і фінансування, а також можуть використати паралельну статистику, яка збирається з наявної мережі закладів (освіта, культура, охорона здоров'я, місцеві бюджети). Для задоволення інформаційних потреб у зазначених сферах ТГ здебільшого використовують адміністративні дані інформаційно-аналітичних систем відповідних міністерств і відомств та публічні електронні реєстри. Найгірша ситуація – з даними про населення та міграцію, навколишнє природне середовище, економіку та інвестиції, ринок праці, зовнішньоекономічну діяльність, науку, технології та інновації (частка ТГ, які незадоволені даними у цих сферах, перевищує 25%).**

4. У зв'язку з відсутністю на загальнодержавному рівні єдиної системи збору та обробки даних з питань місцевого розвитку ТГ намагаються розв'язувати проблеми з даними самостійно. Для цього громади здійснюють первинний облік, процедури офіційних запитів (47,9% ТГ мають таку практику, з них 44,2% – позитивну) до місцевих органів виконавчої влади (ОВА/РДА), Державної служби статистики та інших ЦОВВ, їхніх територіальних органів, дані публічних електронних реєстрів, інформаційних-аналітичних систем (ІАС) ЦОВВ, Портал відкритих даних, а також комерційні ІАСи, послуги дослідницьких та аналітичних

центрів. У середньому лише на 10% потреби в даних ТГ намагаються задовольнити через запити до Державної служби статистики та її територіальних органів. Деяко вищою є ця частка у сфері демографії, навколишнього природного середовища, економіки та інвестицій, ринку праці, зовнішньоекономічної діяльності. Рівень задоволення запитів становить 16,4% від Державної служби статистики, 27,6% - від її територіальних органів. Основна причина відмов – відсутність необхідних для ТГ статистичних даних на рівні громади.

5. Половина міських ТГ, кожна третя селищна і кожна п'ята сільська громада здійснюють первинний облік на рівні ТГ у різних сферах місцевого розвитку, насамперед у тих, які ТГ вважає пріоритетними для розвитку. На рівні населеного пункту ТГ здійснюють первинний облік переважно у сфері демографії, житлового фонду, освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, на рівні старостинського округу – переважно у сфері демографії. Через відсутність уніфікованих форм первинного обліку у ТГ, зокрема, у сільських громадах, їх не обов'язковий характер, а також значний обсяг паперового документообігу якість відповідних даних з питань місцевого розвитку є низькою.

6. Підвищення ефективності прийняття рішень з питань місцевого розвитку на основі якісної місцевої статистики тісно пов'язане з кадровою і технічною спроможністю громад працювати з даними, а також цифровізацією відповідних процесів. Оцінюючи спроможність забезпечувати ефективну роботу з даними, в анкетуванні найнижчу самооцінку громади поставили наявності програмного і технічного забезпечення для роботи з великими обсягами інформації. Водночас під час глибинних інтерв'ю представники ТГ часто на перше місце ставлять проблему кадрової спроможності працювати зі статистичними даними, розуміння, які дані важливо відстежувати та моніторити у динаміці. Ускладнює ефективність прийняття рішень на основі даних поточний стан форматів роботи з даними у ТГ. Результати опитування ТГ показали, що основною формою збору та обробки даних для ТГ є електронна, але у форматі текстових документів. У форматі електронних документів, адаптованих для роботи з даними, ТГ найчастіше працюють з інформацією у сфері місцевих бюджетів, освіти й соціального захисту. Водночас майже третина ТГ у кожній сфері місцевого розвитку використовує паперову форму роботи з даними.

7. Відсутність єдиної системи збору та обробки даних, різноманітність джерел, виробників, володільців та адміністраторів даних на рівні ТГ, обмежений доступ до таких джерел, різна поінформованість ТГ про їхнє існування, є тими чинниками, які значно ускладнюють та погіршують якість і мотивацію прийняття рішень ОМС на основі даних, а відповідно - прозорість і підзвітність у їх реалізації. Одним із наслідків негативного впливу зазначених чинників є використання обмеженого переліку офіційної статистичної інформації та адміністративних даних у стратегічних і програмних документах ТГ. Натомість у документах часто наводяться описові формулювання, не підтвержені фактичними даними щодо стану різних сфер місцевого розвитку. Дослідницькі центри цю проблему не вирішують. Відсутність місцевої статистики системного характеру позначається на якості державної регіональної політики, обґрунтуванні розмірів субвенцій, дотацій для вирівнювання спроможностей громад і

територій, збільшує ризики неефективного планування, недоброчесного лобювання, обмежує доступ до програм фінансування ЄС та інших інституцій.

8. Визначальним чинником забезпечення якості даних з питань місцевого розвитку є формування єдиної системи їх збору, збереження, обробки й поширення. Процесний підхід до формування такої системи передбачає визначення Системи базових показників місцевої статистики, джерел її формування, виробників/адміністраторів/постачальників даних, а також організаційно-правових і цифрових рішень щодо режимів доступу і поширення даних. **У цьому Звіті запропоновано визначення, структуру (за предметними галузями, розділами та темами) Системи показників місцевої статистики з урахуванням Довідника розділів статистики Державної служби статистики України, рекомендацій Євростату, набори відповідних показників з урахуванням результатів анкетування і глибинних інтерв'ю з ТГ, фокус-груп з ОМС районного та обласного рівнів, ОВА та РДА, глибинних інтерв'ю з представниками ЦОБВ, дослідницьких та аналітичних центрів, а також аналізу нормативно-правових та інших документів з питань державного регіональної політики, відновлення, прогнозування, планування розвитку територій. (Див. Розділ 5 Звіту)**

9. Відповідаючи на запитання “Хто має формувати місцеву статистику”, ТГ та інші користувачі насамперед вказують на проблему відсутності єдиної відповідальної інституції, яка б забезпечувала єдину методологію збору та публічний доступ до статистичних показників. Представники громадських організацій - об'єднань ОМС звертають увагу на необхідність спеціальної державної програми, ризики перенесення основної відповідальності за формування місцевої статистики на органи місцевого самоврядування. Серед центральних органів виконавчої влади, які, на думку ТГ, мають забезпечити процеси формування місцевої статистики, найчастіше називають Державну службу статистики України та її територіальні органи, Міністерство цифрової трансформації України, Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Формування місцевої статистики як системи збирання, збереження, оброблення, аналізу, захисту та поширення статистичної інформації з питань місцевого значення як складової національної статистичної системи України. Це забезпечить можливості повною мірою використати інституційний досвід, ресурсний потенціал органів державної статистики, інших інститутів національної статистичної системи для забезпечення єдиних методологічних підходів до статистичного оцінювання відновлення і розвитку регіонів, громад і територій України.

2. Розробка Системи показників місцевої статистики як основи інформаційно-аналітичного забезпечення ОМС, органів виконавчої влади, інших суб'єктів регіонального розвитку статистичною інформацією для управління місцевим розвитком, забезпечення високого рівня якості життя людини незалежно від місця її проживання. Координатор розробки такої Системи показників — Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури як центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної регіональної політики,

політики розвитку місцевого самоврядування. **Замовлення на розробку і реалізацію Системи показників місцевої статистики затверджує Кабінет Міністрів України за поданням Мінінфраструктури України, погодженням Державної служби статистики України та з урахуванням результатів її обговорення на Національній раді з питань статистики.**

3. Інтеграція бази даних Системи показників місцевої статистики в Єдину геоінформаційну систему (ГІС) моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад, що забезпечує перехід до «розумного» планування розвитку громад, та реалізацію регіональної політики на основі офіційної державної статистичної інформації з питань місцевого розвитку.

4. Розробка Концепції та Законопроєкту про місцеву статистику як методологічної та правової основи формування місцевої статистики в Україні. Базовими статистичними та іншими інструментами, які формують структуру місцевої статистики, і мають бути конкретизовані у Концепції, є такі: законодавче поле місцевої статистики; принципи, гармонізовані з принципами державної регіональної політики, місцевого самоврядування та офіційної статистики; система показників і база метаданих; основні статистичні та адміністративні класифікації; державні статистичні обстеження; обстеження інших органів державної влади з питань місцевого розвитку; адміністративні та статистичні реєстри; система інформаційного забезпечення збору, обробки, синтезу, збереження та аналізу даних. В окремих розділах концепції і законопроєкту важливо передбачити правовий режим доступу до даних місцевої статистики й розв'язання проблем, пов'язаних із забезпеченням конфіденційності первинних даних.

5. Підготовка державної програми формування місцевої статистики в Україні для реалізації положень Концепції та Законопроєкту з визначенням етапів і пріоритетних завдань, зокрема, 1) запровадження єдиної системи збору, обробки та поширення даних з питань розвитку громад і територій, 2) розробка методологічних положень статистичного оцінювання базових показників розвитку ТГ, населених пунктів, районів з використанням адміністративних даних та інших альтернативних джерел, 3) удосконалення системи первинного обліку та форм звітності на рівні громад, 4) підвищення технічної та фахової спроможності громад до роботи з даними, а також джерел фінансового забезпечення реалізації програмних завдань.

6. Для реалізації Державної програми формування місцевої статистики в Україні рекомендувати Кабінету Міністрів України розглянути можливість створення Центру місцевої статистики. Головні завдання Центру: 1) розробка та апробація під керівництвом Держстату методологічних положень щодо статистичного оцінювання і використання показників державних статистичних обстежень, адміністративних даних і реєстрів для потреб місцевої статистики, а також документів первинного обліку ТГ; 2) централізований збір, обробка і поширення системи показників місцевої статистики територіальних громад; 3) формування інтегрованої інформаційно-аналітичної бази даних місцевої статистики.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ПРО КОМАНДУ

Відповідальний виконавець ГС «Центр розвитку інновацій» у партнерстві з Львівським національним університетом імені Івана Франка, Інститутом розвитку міста Дрогобича, ДУ «Інститут регіональних досліджень НАН України імені Мар'яна Долішнього НАН України», НДЦ «Демос» НУ «Львівська політехніка», ХНУ імені В.Н. Каразіна (Додаток 1) в рамках виконання Проєкту USAID «ГОВЕРЛА» «Комплексне дослідження потреб у даних на місцевому рівні та розробки концепції муніципальної статистики й відповідного законопроєкту» у частині аналізу потреб у даних і статистиці.

КЕРІВНИКИ КОМАНДИ АВТОРІВ ЗВІТУ

Олена Нижник - старший експерт з МЕР, Проєкт USAID «ГОВЕРЛА»

Катерина Іванченко - директор ГС «Центр розвитку інновацій»

АВТОРИ ЗВІТУ

Ольга Гринькевич - ключовий експерт Проєкту, завідувач кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка, професор

Володимир Кондзьолка - координатор групи експертів Проєкту, директор Інституту міста Дрогобича, експерт ГС «Центр розвитку інновацій»

Семен Матковський - ключовий експерт Проєкту, професор кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка, Заслужений економіст України, 1992–2012 - начальник Головного управління статистики у Львівській області

Мар'яна Мельник - старший експерт Проєкту, завідувач відділу просторового розвитку ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», професор

Уляна Садова - старший експерт проєкту, керівник Науково-дослідного центру «Демос» НУ «Львівська політехніка», професор

Аліна Калашнікова - доцент кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій ХНУ імені В.Н. Каразіна, провідний соціолог ГО «Українська експертна ліга»

Михайло Лейченко - ключовий експерт Проєкту, IT директор ГС «Центр розвитку інновацій»

Олеся Малявіна - аналітикиня ГС «Центр розвитку інновацій»

Оксана Марець - доцент кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

Тарас Панчишин - ключовий експерт Проєкту, доцент кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

У підготовці окремих розділів звіту, зокрема у розробці інструментарію опитування користувачів місцевої статистики, брала участь **Ольга Лиса** - старший науковий співробітник Київського міжнародного інституту соціології.

У мапуванні системи показників місцевої статистики, їх метаописі брали участь (за розділами) :

Ростислав Михайлишин (розділ “Ринок праці (зайнятість, безробіття, умови та оплата праці)”, “Зовнішньоекономічна діяльність”), проф. кафедри аналітичної економії та міжнародної економіки ЛНУ імені Івана Франка

Тетяна Явдощина (розділ “Населення та міграція”), асист. кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

Ірина Прокопович-Павлюк (розділ “Ринок праці (зайнятість, безробіття, умови та оплата праці)”) доц. кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

Оксана Вільчинська (розділи “Освіта”, “Охорона здоров'я”, “Культура і спорт”), доц. кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

Дарія Полюга (розділ “Соціальний захист”), ЛНУ імені Івана Франка, доц. кафедри статистики

Мар'яна Вдовин (розділи “Безпека, правосуддя, злочинність”, “Зовнішньоекономічна діяльність”), доц. кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

Світлана Квак (розділи “Умови і якість життя. Житло”; “Наука, технології, інновації”; “Природно-ресурсний потенціал і навколишнє середовище”), доц. кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

Наталія Лутчин (розділ “Економічна діяльність”), доц. кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

Степан Васьків (розділ “Економічна діяльність”), асист. кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

Ауріка Миронюк (розділ “Місцеві фінанси та податки”), доц. кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

**СКЛАД ЕКСПЕРТНОГО REVIEW BOARD З ПИТАНЬ РОЗРОБКИ КОНЦЕПЦІЇ
ВПРОВАДЖЕННЯ І РОЗВИТКУ МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ ТА ВІДПОВІДНОГО
ЗАКОНОПРОЄКТУ**

№	ПІП	ОРГАНІЗАЦІЯ	ПОСАДА
1	Залуцький Іван Романович	ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього" НАН України	Старший науковий співробітник відділу просторового розвитку, кандидат економічних наук
2	Матвіїшин Євген Григорович	Інститут адміністрування, державного управління та професійного розвитку Національного університету «Львівська політехніка»	Професор кафедри регіонального та місцевого розвитку, доктор економічних наук
3	Мезенцев Костянтин Володимирович	КНУ імені Тараса Шевченка, географічний факультет	Завідувач кафедри економічної та соціальної географії, професор, доктор географічних наук
4	Харламова Ганна Олексіївна	КНУ імені Тараса Шевченка, економічний факультет	Доцент кафедри економічної кібернетики, доктор економічних наук
5	Мазур Тамара Миколаївна	Інститут архітектури Національного університету «Львівська політехніка»	Доцент кафедри містобудування, кандидат архітектури
6	Борсук Юрій Володимирович	Львівський національний університет імені Івана Франка	Асистент кафедри економічної і соціальної географії імені професора Олега Шаблія
7	Гладун Олександр Миколайович	Інститут демографії та проблем якості життя НАН України	Заступник директора з наукової роботи, член-кореспондент НАН України, доктор економічних наук, старший науковий співробітник
8	Саріогло Володимир Георгійович	Інститут демографії та проблем якості життя НАН України	Член-кореспондент НАН України, доктор економічних наук, професор, завідувач відділу моделювання соціально-економічних процесів і структур
9	Ткачук Анатолій Федорович	Інститут громадянського суспільства	Експерт з децентралізації
10	Третяк Юрій Іванович	Інститут громадянського суспільства	Експерт з регіонального розвитку та європейської інтеграції
11	Піщейко Вадим Олександрович	UNICEF	Координатор програм соціальної політики
12	Ситник Тетяна	ТОВ Консьюмер Бізнес Ресерч	Керівник відділу B-to-B і стратегічних досліджень

13	Сітнікова Наталія	ПРООН	Національний радник з питань місцевого відновлення та сталого розвитку
14	Іванов Максим Сергійович	SURGE	Керівник напрямку розбудови урядових процесів
15	Плаксенко Марія Леонідівна	SURGE	Керівниця напрямку розбудови спроможностей
16	Власенко Наталія Степанівна ¹	Незалежний експерт	Радник Голови Державної служби статистики України
17	Соболь Денис Сергійович	Незалежний експерт	Незалежний експерт зі статистики у сфері медицини
18	Савчишин Руслан Володимирович	Незалежний експерт	Незалежний експерт з управління місцевими активами
19	Максюта Анатолій Аркадійович	Незалежний експерт	Експерт з банківської та фінансової сфери
20	Боднар Максим Олександрович	Незалежний експерт	Незалежний експерт з юридичних питань місцевого розвитку
21	Гарагуц Ярослав	Незалежний експерт	Розробник системи аналітики Clarity Project, експерт з відкритих даних
22	Рой Дмитро Олексійович	ГО "Південна стратегія розвитку"	Член Правління "Південна стратегія розвитку"
23	Хосе Луїс Сервера	DevStat	CEO DevStat
24	Скляр Інна Володимирівна	Асоціація міст України	Експертка з відкритого урядування Асоціації міст України
25	Ісип Олександр Михайлович	Всеукраїнська Асоціація ОТГ	Експерт-модератор Платформи "Соціальний захист та згуртованість"
26	Мельничук Анатолій Леонідович	Всеукраїнська Асоціація ОТГ	Аналітик
27	Баранецький Тарас	Незалежний експерт	Незалежний експерт
28	Зелінська Христина	Незалежний експерт	Незалежний експерт
29	Кулепін Олександр Сергійович	Львівська обласна військова адміністрація	Заступник голови з питань цифрового розвитку
30	Столярчук Максим Леонідович	Львівська обласна військова адміністрація	Начальник управління з питань цифрового розвитку цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO)

¹ До лютого 2024 року

31	Хомик Олександра Дмитрівна	Чернігівська обласна військова адміністрація	Директор департаменту економічного розвитку
32	Нижник Олена Михайлівна	Проект USAID HOVERLA	Старший експерт з місцевого економічного розвитку
33	Бойчук Олеся	Проект USAID HOVERLA	Експерт з юридичних питань
34	Насрідінов Ренат Туйчійович	Проект USAID HOVERLA	Аналітик даних
35	Корнієнко Андрій	Проект USAID HOVERLA	Експерт з питань децентралізації

ГЛОСАРІЙ

Адміністративні дані - дані, отримані державними органами (крім органів державної статистики), органами місцевого самоврядування та іншими юридичними особами відповідно до законодавства та задокументовані ними. [ЗУ “Про офіційну статистику”].

Конфіденційні дані - відомості, які дають змогу здійснити пряму або непряму ідентифікацію респондента, таким чином розкриваючи індивідуальні дані про нього. Під час визначення можливості ідентифікації респондента повинні враховуватися всі засоби, які може використати третя сторона для такої ідентифікації. [ЗУ “Про офіційну статистику”].

Мікродані - набір відомостей, що містить індивідуальні дані про респондентів. [ЗУ “Про офіційну статистику”].

Офіційна державна статистична інформація - задокументована кількісна та якісна, агрегована та репрезентативна інформація, отримана за результатами державних статистичних спостережень або сформована на основі адміністративних даних, що характеризує масові явища і процеси, які відбуваються в економічній, соціальній, демографічній, екологічній, культурній та інших сферах життя суспільства в Україні та її регіонах. [ЗУ “Про офіційну статистику”].

Первинні дані - інформація щодо кількісної та якісної характеристики явищ і процесів, надана респондентами під час статистичних спостережень. [ЗУ “Про офіційну статистику”].

Користувач - фізична або юридична особа, яка використовує офіційну державну статистичну інформацію. [ЗУ “Про офіційну статистику”].

Місцева статистика - це система збирання, збереження, оброблення, аналізу, захисту та поширення статистичної інформації щодо соціальної, економічної, екологічної, інших сфер місцевого розвитку на рівні територіальних громад, їх населених пунктів, а також районів областей України.

Публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом. [ЗУ “Про доступ до публічної інформації”].

Розпорядники адміністративних даних - державні органи (крім органів державної статистики), органи місцевого самоврядування та інші юридичні особи, які володіють адміністративними даними. [ЗУ “Про офіційну статистику”].

Система показників місцевої статистики – це сукупність взаємопов'язаних статистичних показників, які всебічно та науково-обґрунтовано характеризують соціальну, економічну, екологічну, інші сфери місцевого розвитку на рівні територіальних громад, її населених пунктів, а також районів областей України.

**КІЛЬКІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ, ЯКІ ВЗЯЛИ
УЧАСТЬ В АНКЕТУВАННІ ЩОДО ПОТРЕБ У ДАНИХ І СТАТИСТИЦІ
(ЧАСТИНА 1 ОПИТУВАЛЬНИКА)**

Область	Кількість ТГ за типом			
	міська	селищна	сільська	Всього
Вінницька область	9	2	2	13
Волинська область	8	6	0	14
Дніпропетровська область	9	4	5	18
Донецька область	6	2	1	9
Житомирська область	7	3	1	11
Закарпатська область	3	1	7	11
Запорізька область	1	1	4	6
Івано-Франківська область	5	4	5	14
Київська область	11	10	6	27
Кіровоградська область	7	4	1	12
Львівська область	13	4	2	19
Миколаївська область	3	3	6	12
Одеська область	11	9	7	27
Полтавська область	6	4	6	16
Рівненська область	7	8	5	20
Сумська область	7	7	4	18
Тернопільська область	5	1	1	7
Харківська область	6	3	2	11
Херсонська область	1	0	0	1
Хмельницька область	7	5	0	12
Черкаська область	6	2	4	12
Чернівецька область	3	1	0	4
Чернігівська область	4	5	1	10
Всього	145	89	70	304

СЦЕНАРІЙ (ГАЙД) ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ГЛИБИННИХ НАПІВСТРУКТУРОВАНИХ ІНТЕРВ'Ю З ПРЕДСТАВНИКАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Гайд є орієнтовним планом проведення глибинного напівструктурованого інтерв'ю. Це означає, що питання, подані тут у загальному вигляді, можуть бути деталізовані, уточнені, розкриті більше в живій розмові з посиланням на досвід учасників. Примітки для модератора/інтерв'юєра подані курсивом, назви блоків виділено жирним, їх не зачитувати.

Вступне слово

Доброго дня, пане/пані <**ім'я респондента**>! Дякую, що погодилися на інтерв'ю. Мене звати <**ім'я інтерв'юєра**>, і ми з командою фахівців Центру розвитку інновацій, Львівського національного університету імені Івана Франка та Інституту м. Дрогобича проводимо інтерв'ю для проекту «Комплексне дослідження потреб у даних на місцевому рівні для розробки концепції місцевої статистики й відповідного законопроекту», що реалізується за підтримки Проекту USAID «ГОВЕРЛА».

Інтерв'ю стосуватиметься вашого досвіду використання даних місцевої статистики для прийняття рішень на рівні територіальної громади. Під терміном “**місцева статистика**” розуміємо систему збирання, збереження, оброблення, аналізу, захисту та поширення статистичної інформації щодо соціальної, економічної, екологічної, інших сфер місцевого розвитку на рівні територіальних громад, її населених пунктів, а також районів областей України. Сферою охоплення місцевої статистики є територіальні громади, їх населені пункти, а також райони областей України. Статистика областей входить до регіональної статистики, яка регулюється Законом України “Про офіційну статистику”.

Просимо приділити до 60 хвилин вашого часу. Ми гарантуємо конфіденційність ваших відповідей, вся інформація буде оброблятися та аналізувати у знеособленому вигляді. Під час нашої розмови буде проводитися аудіозапис, чи даєте Ви свою згоду на це?

Блок 1. Популярні і затребувані показники

1. Які показники місцевої статистики ви найчастіше використовуєте у своїй роботі? Для чого, для яких цілей Ви використовуєте дані з питань місцевого розвитку? *(просити коментар за кожним названим показником)*

Блок 2. Джерела показників

2. Звідки ви берете дані з питань місцевого розвитку? Чи використовуєте реєстри, які саме?
3. Чи було таке, що вам бракувало якихось показників або доступу до них? Що ви робили у такій ситуації - зверталися із запитом до органів статистики, міністерств, просили органи місцевого самоврядування зібрати статистику, ухвалювали рішення без статистики взагалі?
4. Наскільки ви довіряєте даним, отриманим таким способом?

5. (Якщо запит не задовольнили) Які причини відмови у запиті на дані, які ви потребували?

Блок 3. Обмін даними, їх обробка і зберігання

6. Хто у вашій структурі відповідає за збір даних місцевої статистики?
7. Яку статистику ви збираєте щодо вашої ТГ? Як саме ви це робите? Де вона зберігається? Наскільки ви довіряєте цим даним?
8. Чи передаєте ви комусь статистику з питань місцевого розвитку? Куди саме, яку саме, яким чином? За якими формами звітності ви передаєте статистику в районні адміністрації, ОВА, центральним органам виконавчої влади?
9. Як вона далі використовується?
10. Чи виникають у вас проблеми зі збереженням, обробкою, аналізом місцевої статистики?
11. Які програмні продукти і техніку ви використовуєте для первинного обліку даних, роботи з місцевої статистикою?

Блок 4. Проблеми і покращення

12. Давайте тепер розглянемо різні сфери місцевої статистики і за кожною з них прокоментуємо, які у вас виникають проблеми (коли називають проблеми, одразу просити ідеї, як їх вирішити).

Демографія (населення - розміщення, чисельність, міграція, ВПО)

1. Ринок праці (зайнятість, безробіття, умови й оплата праці)
2. Економіка та інвестиції (підприємництво, промисловість, торгівля...)
3. Зовнішньоекономічна діяльність (експорт й імпорт товарів і послуг, іноземні інвестиції)
4. Місцеві бюджети (доходи, видатки, інші показники)
5. Природно-ресурсний потенціал території (земельні та інші природні ресурси, в т.ч. пошкоджені)
6. Житловий фонд, будівництво та ЖКГ (в т.ч. пошкоджені)
7. Навколишнє середовище (викиди, відходи, витрати на охорону)
8. Освіта (чисельність учнів шкіл, студентів, працівників, випускників у закладах освіти різних рівнів)
9. Культура (кількість закладів, заходів, їх відвідуваність)
10. Охорона здоров'я (кількість закладів, укомплектованість, захворюваність, фінансування)
11. Транспорт і безпека (види, експлуатаційна довжина шляхів, постраждалі, наявність служб і об'єктів підвищеної техногенної безпеки)
12. Соціальний захист (кількість соціально вразливих, охоплення програмами)
13. Наука, технології та інновації (кількість організацій, працівників, обсяг покриття/продажу інновацій, інтернет)
14. Хто, на вашу думку, має відповідати за місцеву статистику?
15. Загальнодержавну і регіональну/обласну статистику фінансують з державного бюджету. З яких джерел мала б, на Вашу думку, фінансуватися місцева статистика?

16. Чи погоджуєтеся Ви з думкою, що різні категорії користувачів повинні мати різний доступ до показників місцевої статистики?
17. Якщо ми щось забули або виникла ще якась думка, то прошу поділитися нею зараз.

Дякуємо за ваш час та ідеї! Ми намагатимемося врахувати усе, що ви сказали, для розробки універсальної системи статистики, якою вам буде зручно користуватись. До побачення!

СЦЕНАРІЙ (ГАЙД) ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ФОКУС-ГРУПИ З ПРЕДСТАВНИКАМИ ОВА

Гайд є орієнтовним планом проведення фокус-групи. Це означає, що питання, подані тут у загальному вигляді, можуть бути деталізовані, уточнені, розкриті більше в живій розмові з посиланням на досвід учасників. Примітки для модератора/інтерв'юєра подані курсивом, назви блоків виділено жирним, їх не зачитувати.

Вступне слово

Доброго дня, шановні учасники фокус-групи! Дякую, що погодилися на участь у фокус-групі. Мене звати *<ім'я інтерв'юєра>*, і ми з командою фахівців Центру розвитку інновацій, Львівського національного університету імені Івана Франка та Інституту м. Дрогобича проводимо фокус-групу в рамках проекту «Комплексне дослідження потреб у даних на місцевому рівні для розробки концепції місцевої статистики й відповідного законопроекту», що реалізується за підтримки Проєкту USAID «ГОВЕРЛА».

Питання поставлені під час фокус-групи стосуватимуться вашого досвіду використання даних місцевої статистики для прийняття рішень на рівні області.

Під терміном “місцева статистика” розуміємо систему збирання, збереження, оброблення, аналізу, захисту та поширення статистичної інформації щодо соціальної, економічної, екологічної, інших сфер місцевого розвитку на рівні територіальних громад, їх населених пунктів, а також районів областей України. Статистика областей входить до регіональної статистики, яка регулюється Законом України “Про офіційну статистику”.

Просимо приділити до 60 хвилин вашого часу. Ми гарантуємо конфіденційність ваших відповідей, вся інформація буде оброблятися та аналізувати у знеособленому вигляді. Під час нашої розмови буде проводитися аудіозапис, чи даєте Ви свою згоду на це?

Блок 1. Популярні та затребувані показники

1. Які показники місцевої статистики ви найчастіше використовуєте у своїй роботі? Для чого, для яких цілей Ви використовуєте дані з питань місцевого розвитку? *(просити коментар за кожним названим показником)*

Блок 2. Джерела показників

2. Звідки ви берете дані з питань місцевого розвитку? Чи використовуєте реєстри, які саме?
3. Хто у вашій структурі відповідає за збір даних для розробки документів стратегічного планування, програм, проєктів, забезпечення інших функцій, які потребують місцевої статистики?
4. Чи було таке, що вам бракувало якихось показників або доступу до них? Що ви робили у такій ситуації - зверталися із запитом до органів статистики, міністерств, просили органи місцевого самоврядування зібрати статистику, ухвалювали рішення без статистики взагалі?

5. Наскільки ви довіряєте даним, отриманим таким способом?
6. *(Якщо запит не задовольнили)* Які причини відмови у запиті на дані, які ви потребували?

Блок 3. Обмін даними, їх обробка і зберігання

7. Яку статистику ви самі збираєте на рівні районів і ТГ Вашої області? Де вона зберігається? Наскільки ви довіряєте цим даним?
8. Чи передаєте ви комусь статистику з питань місцевого розвитку? Куди саме, яку саме, яким чином?
9. Як вона далі використовується?
10. Чи виникають у вас проблеми зі збереженням, обробкою, аналізом місцевої статистики?
11. Які програмні продукти й техніку ви використовуєте для первинного обліку даних, роботи з місцевою статистикою?

Блок 4. Проблеми та покращення

12. Давайте тепер розглянемо різні сфери місцевої статистики та за кожною з них прокоментуємо, які у вас виникають проблеми *(коли називають проблеми, одразу просити ідеї, як їх вирішити)*.
  1. Демографія (населення - розміщення, чисельність, міграція, ВПО)
  2. Ринок праці (зайнятість, безробіття, умови й оплата праці)
  3. Економіка та інвестиції (підприємництво, господарство, промисловість, торгівля)
  4. Зовнішньоекономічна діяльність (експорт й імпорт товарів і послуг, іноземні інвестиції)
  5. Місцеві бюджети (доходи, видатки, інші показники)
  6. Природно-ресурсний потенціал території (земельні та інші природні ресурси, в т.ч. пошкоджені)
  7. Житловий фонд, будівництво та ЖКГ (в т.ч. пошкоджені)
  8. Навколишнє середовище (викиди, відходи, витрати на охорону)
  9. Освіта (чисельність студентів, працівників, випускників у закладах освіти різних рівнів)
  10. Культура (кількість закладів, заходів, їх відвідуваність)
  11. Охорона здоров'я (кількість закладів, укомплектованість, захворюваність, фінансування)
  12. Транспорт і безпека (види, експлуатаційна довжина шляхів, постраждалі, наявність служб і об'єктів підвищеної техногенної безпеки)
  13. Соціальний захист (кількість соціально вразливих, охоплення програмами)

14. Наука, технології та інновації (кількість організацій, працівників, обсяг покриття/продажу інновацій, інтернет)

Блок 5. Концептуальне

13. Хто, на вашу думку, має відповідати за місцеву статистику?
14. Чи погоджуєтеся ви з думкою, що різні категорії користувачів повинні мати різний доступ до показників місцевої статистики?
15. Загальнодержавну і регіональну/обласну статистику фінансують з державного бюджету. З яких джерел мала б, на Вашу думку, фінансуватися місцева статистика?
16. Чи готові ви фінансувати у рамках регіональних програм інформатизації створення порталів місцевої статистики? Прикладом є Портал місцевої статистики Львівщини (створений у рамках Регіональної програми інформатизації «Цифрова Львівщина» на 2022 – 2024 роки)
17. Якщо ми щось забули або виникла ще якась думка, то прошу поділитися нею зараз.

Дякуємо за ваш час та ідеї! Ми намагатимемося врахувати усе, що ви сказали, для розробки якісної системи місцевої статистики, якою вам буде зручно користуватись. До побачення!

ПРОЄКТ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ

(складено за результатами анкетування і глибинних інтерв'ю з ТГ, фокус-груп, глибинних інтерв'ю з іншими стейкхолдерами, а також аналізу документів)

Код	Назва/Показники	Потреба ТГ та інших користувачів	
		Рівень потреби	Рівень задоволення потреби
1	Галузь Демографічна і соціальна статистика		
01.0	Розділ Населення та міграція		
1	Тема Розміщення населення		
	Кількість адміністративно-територіальних одиниць, на початок року	96,0	94,5
	Площа території, на початок року	98,4	94,2
	Щільність наявного населення, на початок року	95,2	75,9
	Тема Чисельність і склад населення		
	Чисельність наявного населення станом на початок року	98,9	77,7
	Чисельність постійного населення на початок року - всього, за статтю, віковими групами, типом місцевості	99,0	68,4
	Тема Природний рух населення		
	Природний приріст (скорочення) населення	98,4	66,8
	Кількість живонароджених - всього, за статтю, типом місцевості	97,2	71,4
	Кількість померлих - всього, за статтю, типом місцевості	97,7	73,8
	Рівень дитячої смертності (на 1000 народжених живими)	88,1	63,9
	Рівень дитячої смертності до 1 року (на 1000 народжених живими)	87,6	64,4
	Кількість зареєстрованих шлюбів	93,0	70,1
	Кількість зареєстрованих розірвань шлюбів	86,9	63,4
	Тема Міграційний рух населення		
	Кількість прибулих - всього, за міграційними потоками, типом місцевості	97,7	65,5
	Кількість вибулих - всього, за міграційними потоками, типом місцевості	97,9	64,3
	Міграційний приріст (скорочення) населення - всього, за міграційними потоками, типом місцевості	96,3	60,8
	Чисельність зареєстрованих ВПО	98,6	85,4

	Тема	Відновлення і розвиток		
		Кількість цивільних осіб, які втратили місце проживання внаслідок збройної агресії РФ	83,1	71,2
		Площа території, яка потребує відновлення	додаткова потреба	
	1	Галузь	Демографічна і соціальна статистика	
	01.0	Розділ	Ринок праці (зайнятість, безробіття, умови та оплата праці)	
	2	Тема	Зайнятість і безробіття (за методологією МОП)	
		Кількість зайнятого населення - всього, за типом місцевості	96,8	48,0
		Кількість зайнятих за віковими групами, за статтю	додаткова потреба	
		Кількість безробітних - всього, за типом місцевості, за віковими групами, за статтю	додаткова потреба	
		Тема	Оплата праці і соціально-трудова відносина	
		Середньомісячна заробітна плата (номінальна) штатного працівника, у т.ч. за видами економічної діяльності	94,8	43,6
		Середня кількість працівників суб'єктів господарювання - всього, за видами економічної діяльності	95,8	42,4
		Заборгованість з виплати заробітної плати станом на початок звітної періоду	92,3	52,0
		Кількість працівників, яким не виплачено заробітну плату станом на початок звітної періоду	87,9	47,1
		Фонд оплати праці штатних працівників підприємств, установ, організацій	додаткова потреба	
		Сума заборгованості з виплати заробітної плати, у відсотках до фонду оплати праці за останній місяць звітної року	додаткова потреба	
		Тема	Умови праці на підприємствах	
		Облікова кількість штатних працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці	83,8	37,1
		Тема	Зареєстроване безробіття і вакансії на ринку праці	
		Кількість вакансій, зареєстрованих у Державній службі зайнятості - за професіями станом на початок звітної періоду	94,8	68,4
		Кількість осіб, які мають статус безробітного - за статтю, віковими групами станом на початок звітної періоду	94,3	62,5
		Кількість безробітних з відсутністю роботи більше 1 року станом на початок звітної періоду	88,6	55,9
		Кількість працевлаштованих безробітних, у т.ч. ВПО	94,7	59,7
		Кількість створених нових робочих місць	додаткова потреба	
	1	Галузь	Демографічна і соціальна статистика	
	01.0	Розділ	Освіта	
	3	Тема	Дошкільна освіта (за типами місцевості*)	

	Кількість ЗДО	96,2	97,5
	Кількість груп в ЗДО	96,0	97,3
	Кількість місць в ЗДО	96,2	97,2
	Кількість дітей в ЗДО	96,2	97,2
	Кількість штатних працівників ЗДО всього	96,4	97,2
	Кількість педагогічного персоналу	96,4	96,8
	Загальна площа будівель ЗДО	96,2	95,4
	Витрати на зарплату персоналу ЗДО	95,5	96,7
	Витрати на енергоресурси ЗДО	95,5	96,2
	Витрати на утримання мережі ЗДО	95,5	96,2
	Співвідношення наявної кількості місць у ЗДО до фактичної чисельності вихованців, охоплених ЗДО, у відсотках		додаткова потреба
	Частка дітей сільської місцевості, для яких організовано підвезення шкільними автобусами до місця навчання і додому, у відсотках до загальної кількості учнів, які того потребують		додаткова потреба
	Кількість інклюзивних груп		додаткова потреба
	Кількість вихованців з особливими освітніми потребами		додаткова потреба
Тема	Середня (за типами місцевості*)		
	Кількість закладів ЗЗСО	96,4	97,2
	Кількість інших заклади освіти	94,1	96,8
	Кількість класів	96,2	97,2
	Кількість учнів	96,5	96,8
	Кількість учнів, яких підвозять до місця навчання і додому	94,7	97,3
	Кількість дітей охоплених позашкільною освітою	95,4	96,7
	Кількість випускників 9 та 11 клас	96,1	97,7
	у т.ч. 11 клас	96,1	97,7
	Кількість працівників	96,4	97,5
	Кількість штатних працівників педагогічного персоналу разом	96,4	97,5
	Загальна площа будівель	96,4	96,2
	Видатки на функціонування закладів освіти (загальний фонд), тис.грн. (касові видатки)	96,1	97,3
	Зарплата педагогічного та адміністративно-педагогічного персоналу	96,1	97,4
	З них освітня субвенція	96,4	97,5
	Витрати загального фонду місцевого бюджету	96,2	97,3
	Загальна кількість випускників	96,3	97,7
	Кількість медалістів	95,9	97,3
	Кількість інклюзивних класів		додаткова потреба

	Кількість учнів з особливими освітніми потребами		додаткова потреба
	Кількість дітей/учнів, які перебувають на обліку у школі (ВШПО)		додаткова потреба
	Кількість дітей/учнів, які перебувають на обліку в ювенальній превенції (КМСД)		додаткова потреба
	Кількість дітей, які потребують психологічної підтримки з боку асистента вчителя		додаткова потреба
	Кількість дітей, які потребують додаткової опіки		додаткова потреба
Тема	Професійно-технічна		
	Кількість закладів всього	51,1	86,0
	Кількість учнів	50,0	82,8
	Кількість випускників, всього і за робітничими професіями	49,6	81,6
	Кількість працівників	49,2	82,6
Тема	Фахова передвища освіта		
	Кількість закладів всього	38,2	79,4
	Кількість учнів	37,8	76,9
	Кількість випускників всього і за спеціальностями	37,7	75,0
	Кількість працівників	37,0	76,4
Тема	Вища освіта		
	Кількість закладів всього	31,1	75,1
	Кількість студентів	30,9	71,5
	Кількість випускників всього і за спеціальностями	31,1	71,1
	Кількість працівників	31,1	71,1
1	Галузь Демографічна і соціальна статистика		
01.0	Розділ Охорона здоров'я		
4			
Тема	Заклади охорони здоров'я		
	Кількість закладів медичної допомоги за типами	95,8	96,0
	- Лікарні	75,3	94,9
	- Поліклініки	74,7	94,8
	- Амбулаторії	95,1	96,2
	- Фельдшерсько-акушерські пункти (ФАПи)	95,1	96,2
	- Інші заклади охорони здоров'я	92,7	95,8
	Кількість лікарняних ліжок у закладах охорони здоров'я	78,3	91,3
Тема	Медичні кадри. Доступність послуг		
	Укомплектованість закладів охорони здоров'я лікарями, у відсотках	80,7	91,5
	Укомплектованість закладів охорони здоров'я молодшим медичним персоналом, у відсотках	90,6	90,6

	Забезпеченість населення лікарями (кількість лікарів на 10 тис. населення)	90,7	90,8
	Кількість відвідувань лікарів за рік	90,5	89,3
	Кількість швидких та невідкладних викликів за рік	90,0	88,2
	Середній час доїзду бригади швидкої медичної допомоги до пацієнта	86,4	78,0
	Середній час очікування швидкої допомоги	84,4	74,9
	Рівень охоплення систематичним скринінгом на туберкульоз осіб, що належать до груп підвищеного ризику захворювання на туберкульоз, відсотків		додаткова потреба
	Частка населення, охопленого онкоскринінгом на найбільш поширені серед населення злоякісні новоутворення, відсотків		додаткова потреба
	Частка підтверджених діагнозів "Гострий мозковий інсульт" у хворих, які були доставлені бригадами екстреної медичної допомоги до закладів охорони здоров'я, які уклали договір з НСЗУ за відповідним пакетом медичних послуг, відсотків		додаткова потреба
	Частка випадків прибуття бригад екстреної медичної допомоги на місце події за зверненнями хворого з підозрою на гострий мозковий інсульт до 20 хвилин з моменту надходження звернення до диспетчера прийому виклику оперативно-диспетчерської служби центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, відсотків		додаткова потреба
Тема	Захворюваність населення та профілактика		
	Охоплення дорослого населення профілактичними медоглядами (%)	84,2	74,2
	Рівень вакцинації населення від інфекційних хвороб	94,9	81,0
	Рівень охоплення імунопрофілактикою, у відсотках МОЗ	94,3	80,1
	Відсоток населення, охопленого програмою медичного страхування	90,8	69,6
	Захворюваність населення - всього, у т.ч. за статтю та видами хвороб:	93,8	76,5
	- серцево-судинні захворювання	93,2	75,9
	- онкозахворювання	93,5	75,5
	- інфекційні хвороби	93,4	75,6
	- ВІЛ-інфіковані, СНІД	92,9	75,8
	- інші захворювання	92,3	76,2
	Кількість абортів	83,1	71,6
Тема	Травматизм на виробництві		
	Кількість потерпілих від нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, у т.ч. зі смертельними наслідками		додаткова потреба
	Кількість потерпілих від нещасних випадків, не пов'язаних з виробництвом, у т.ч. зі смертельними наслідками		додаткова потреба
	Кількість потерпілих від нещасних випадків, яким встановлено інвалідність		додаткова потреба

Витрати підприємств (установ, організацій), зумовлені нещасними випадками			додаткова потреба
Тема	Інші показники		
	Обсяг фінансування галузі охорони здоров'я з місцевого бюджету	95,7	94,2
1 Галузь	Демографічна і соціальна статистика		
01.0 Розділ	Умови та якість життя. Житло		
5			
Тема	Житло		
	Загальна житлова площа за типами будівель	96,3	67,0
	Кількість та площа багатоповерхового житлового фонду	90,2	72,9
	Кількість та площа будівель, для яких виконана термомодернізація	87,2	58,7
	Кількість та площа застарілого (ветхого) житлового фонду	90,0	61,7
Тема	Умови і якість життя		
	Кількість будівель, які мають централізоване водопостачання та каналізацію	92,2	77,9
	Кількість будівель, які мають централізоване опалення	75,8	77,7
	Черга на отримання житла	89,3	84,4
	Черга на отримання земельної ділянки під житлову забудову	87,3	81,1
	Кількість житлових будинків та площа аварійного житлового фонду		додаткова потреба
	Кількість домогосподарств		додаткова потреба
	Частка об'єктів громадського та цивільного призначення, благоустрою, облаштованих з урахуванням потреб осіб з інвалідністю		додаткова потреба
Тема	Відновлення і розвиток		
	Кількість зруйнованих та пошкоджених об'єктів житлового фонду	72,1	78,9
	Площа зруйнованих та пошкоджених об'єктів житлового фонду	72,1	78,0
	Кількість зруйнованих та пошкоджених громадських будівель	70,9	77,9
	Частка зруйнованих та пошкоджених громадських будівель	70,6	77,3
	Кількість відновлених об'єктів житлового фонду	71,0	73,8
	Вартість відновлених об'єктів житлового фонду (житла)	70,2	69,8
	Площа відновлених об'єктів житлового фонду	70,2	70,2
	Кількість відновлених громадських будівель	69,0	73,7
	Вартість відновлених громадських будівель	68,7	72,3
	Кількість осіб, які подали і підтвердили заявку на відшкодування втраченого майна		додаткова потреба
1 Галузь	Демографічна і соціальна статистика		

01.0	Розділ	Соціальний захист		
6				
	Тема	Соціально вразливі групи населення		
		Кількість осіб з інвалідністю - всього, за групами	99,1	75,4
		Кількість осіб з інвалідністю - ветеранів війни, учасників бойових дій	99,2	76,3
		Кількість осіб з інвалідністю серед дітей до 18 років	99,1	79,3
		Кількість дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування у притулках	97,5	86,0
		Кількість пенсіонерів - усього, у тому числі за віком, інвалідністю, у разі втрати годувальника, за вислугу років, отримують соціальну пенсію	98,8	70,4
		Кількість ВПО, які отримують соціальну допомогу	98,4	81,8
		Кількість пенсіонерів: воїнів-інтернаціоналістів, чорнобильців I-II категорії, учасників АТО		додаткова потреба
		Кількість осіб з інвалідністю: інвалідів-чорнобильців, інвалідів-ліквідаторів, дітей інвалідів-чорнобильців, дітей інвалідів-ліквідаторів		додаткова потреба
		Кількість дітей: Кількість дітей, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС; Кількість дітей працівників, які загинули при виконанні професійних обов'язків; Кількість дітей з сімей ВПО із районів військових дій; Кількість дітей, зареєстрованих як ВПО; Кількість дітей учасників бойових дій		додаткова потреба
		Кількість сімей: Кількість сімей загиблих учасників бойових дій, Кількість сімей, в яких учасник бойових дій - інвалід, Кількість сімей опікунів (прийомних сімей), Кількість патронажних родин.		додаткова потреба
	Тема	Доступність соціальних послуг		
		Кількість осіб / сімей, які отримують соціальні послуги в громаді, відповідно до своїх потреб, за статтю, віком, наявністю інвалідності, проживанням у сільській, міській місцевості	98,6	85,3
		Кількість ветеранів/нок, які охоплені програмами реабілітації, відповідно до потреб, за віком, статтю	98,0	77,1
		Кількість ветеранів/нок, які безкоштовно забезпечені засобами протезування та іншими допоміжними засобами реабілітації відповідно визначеної потреби	96,9	75,7
		Кількість дітей/людей з інвалідністю, які безкоштовно забезпечені засобами протезування та іншими допоміжними засобами реабілітації відповідно визначеної потреби	97,3	76,7
		Кількість одиноких осіб похилого віку та одиноких непрацездатних осіб за статтю, які отримують послуги з догляду (догляд вдома, підтримане проживання, денний догляд) відносно потреби	98,6	87,5
		Кількість сімей ТГ, які забезпечені доступом до соціальних послуг дітям, сім'ям та особам, відносно визначених потреб населення в організації їх надання	98,3	85,8

	Кількість сімей ТГ, в яких забезпечено доступ дітей до послуги раннього втручання	94,7	80,8
	Кількість осіб/сімей, які отримують додаткові соціальні послуги в громаді (поза базовими соціальними послугами, що надаються згідно з класифікаторами)		додаткова потреба
	Обсяг видатків на надання соціальних послуг в місцевих програмах соціально-економічного розвитку		додаткова потреба
Тема	Інші показники		
	Кількість будинків інтернатів - всього, у т.ч. для громадян похилого віку, дорослих з інвалідністю та дітей з інвалідністю	68,5	86,7
	Кількість усиновлених дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	96,4	90,0
	Кількість "кризових кімнат" - всього, в т.ч. окремо: для дітей, для жертви, для насильника		додаткова потреба
1	Галузь Демографічна і соціальна статистика		
01.0	Розділ Безпека. Правосуддя. Злочинність		
8	Тема Правопорушення. Соціальна безпека. Гендерне насильство		
	Кількість виявлених правопорушень	95,2	74,3
	Кількість виявлених злочинів		додаткова потреба
	Кількість засуджених		додаткова потреба
	Кількість потерпілих від фізичного і гендерно зумовленого насильства (Кількість кримінальних правопорушень за ст. 115 – 118, 121 КК України)		додаткова потреба
	Кількість дітей, які схильні до девіантної (асоціальної) поведінки - всього, в т.ч.: бродяжництво, правопорушення, вживання наркотичних та психотропних речовин		додаткова потреба
	Кількість дітей з сімей іммігрантів, біженців з інших країн		додаткова потреба
	Кількість сімей, в яких один із членів пропав безвісті		додаткова потреба
	Кількість центрів упередження насильства		додаткова потреба
	Кількість пунктів послуг інформування, просвітництва та упередження насильства		додаткова потреба
	Кількість пунктів послуг психосоціальної підтримки в громаді		додаткова потреба
Тема	Техногенна безпека		
	Кількість надзвичайних ситуацій за типами місцевості в тергромаді	95,6	80,6
	Перелік об'єктів підвищеної техногенної безпеки в тергромаді	94,0	79,5
	Кількість надзвичайних ситуацій за типами в тергромаді	95,3	79,5
Тема	Пожежна безпека		

	Наявність державних та місцевих пожежно-рятувальних частин (кількість автомобілів, особовий склад, комплектація)	93,2	88,4
	Кількість пожеж	додаткова потреба	
Тема	Безпека на дорогах		
	Дорожньо-транспортні пригоди – всього	82,5	60,2
	Дорожньо-транспортні пригоди з потерпілими	82,5	60,0
	Потерпілі у дорожньо-транспортних пригодах – всього, у тому числі загинуло і поранено	82,4	59,8
1	Галузь Демографічна і соціальна статистика		
01.0	Розділ Культура і спорт		
9			
Тема	Заклади культури. Мистецькі школи		
	Кількість бібліотек	96,9	97,7
	Бібліотечний фонд	96,1	96,3
	Кількість читачів	96,1	95,8
	Кількість будинків культури, за типом місцевості	96,8	97,3
	Кількість музеїв	81,2	96,7
	Кількість театрів	41,4	94,6
	Кількість філармоній	38,3	92,8
	Кількість інших закладів культури	78,7	94,5
	Кількість мистецьких шкіл	додаткова потреба	
	Кількість проведених культурно-мистецьких заходів (концерти, вистави, фестивалі, конкурси тощо)	95,0	95,2
	Кількість учасників аматорських мистецьких колективів	93,4	94,4
	Площа приміщень закладів культури	95,5	94,7
	Обсяг фінансування галузі культури з місцевого бюджету	95,7	97,0
	Кількість працівників закладів культури	95,9	96,2
	Забезпеченість населення бібліотечним фондом (кількість примірників літератури на 1000 осіб)	94,8	93,2
	Кількість об'єктів культурної спадщини	94,6	92,4
	Відсоток об'єктів культурної спадщини, що потребують реставрації	92,7	87,4
Тема	Відвідуваність закладів культури		
	Кількість відвідувань закладів культури на рік	91,9	92,3
	Відвідуваність історико-культурних пам'яток та заповідників на рік	86,1	81,4
	Відсоток охоплення дітей шкільного віку позашкільною мистецькою освітою	94,3	92,3
	Кількість учнів, які відвідують мистецькі школи	додаткова потреба	
Тема	Заклади фізичної культури і спорту		

	Кількість закладів фізичної культури і спорту		додаткова потреба
	Кількість дитячо-юнацьких спортивних шкіл, у т.ч. для осіб з інвалідністю		додаткова потреба
Тема	Відвідуваність закладів фізкультури і спорту		
	Кількість вихованців дитячо-юнацьких спортивних шкіл, осіб з інвалідністю		додаткова потреба
Тема	Громадські простори		
	Кількість громадських просторів (ГП), всього, в т.ч. окремо: для ветеранів, для літніх людей, для молоді)		додаткова потреба
2	Галузь	Економічна статистика. Статистика окремих секторів	
02.0	Розділ	Регіональні рахунки	
1			
Тема	Регіональні рахунки		
			додаткова потреба користувачів (План Держстату для рівня району)
	Валова додана вартість – всього за рік		
02.0	Розділ	Економічна діяльність	
3			
Тема	Діяльність суб'єктів підприємництва		
	Кількість діючих суб'єктів підприємництва (юридичних осіб) - всього, за видами економічної діяльності, за розміром	97,8	65,3
	Кількість СПД-ФОП - всього, за видами економічної діяльності	97,8	62,9
	Фінансовий результат суб'єктів підприємництва (юридичних осіб) до оподаткування (чистий дохід) - всього, за видами економічної діяльності, за розміром	89,2	41,6
	Фінансовий результат СПД-ФОП (обсяг доходу, податковий) - всього, за видами економічної діяльності	90,3	43,1
	Кількість зайнятих працівників у суб'єктів підприємництва (юридичних осіб) – всього, за видами економічної діяльності, за розміром		додаткова потреба
	Кількість зайнятих працівників у СПД-ФОП – всього, за видами економічної діяльності		додаткова потреба
	Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів підприємництва (юридичних осіб) – всього, за видами економічної діяльності, за розміром		додаткова потреба
Тема	Послуги		
	Обсяг реалізованих послуг - всього, за видами		додаткова потреба
Тема	Капітальні інвестиції		
	Обсяг капітальних інвестицій - всього, за джерелами і видами активів	92,7	42,7
	Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності	92,8	41,6
	Капітальні інвестиції у житлове будівництво - всього, за джерелами, за типами місцевості		додаткова потреба

Тема	Сільське, лісове та рибне господарство		
	Продукція сільського господарства - всього, за видами та категоріями господарств	92,9	48,7
	Кількість с/г підприємств, які здійснюють с/г діяльність у ТГ	95,6	69,6
	Кількість фермерських господарств, які здійснюють с/г діяльність у ТГ	95,6	70,8
	Площа посівна с/г культур - за видами культур і господарств	91,4	54,1
	Площа зібрана с/г культур - за видами культур і господарств	90,1	51,7
	Валовий збір с/г культур - за видами культур і господарств	88,6	47,2
	Урожайність с/г культур - за видами культур і господарств	89,0	48,3
	Площа багаторічних насаджень	92,5	54,5
	Кількість с/г тварин - за видами у підприємствах	88,3	49,8
	Обсяг виробництва (валовий надій) молока - у підприємствах	82,0	43,8
	Кількість домогосподарств, членам яких надано земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства	94,4	69,3
	Площа земельних ділянок домогосподарств, членам яких надано земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства, - за цільовим призначенням	94,4	69,6
Тема	Енергетика		
	Видобуток кам'яного вугілля, нафти, газу природного скрапленого, газового конденсату		додаткова потреба
	Виробництво електроенергії - всього, в т.ч. за типами електростанцій		додаткова потреба
	Потужність джерел постачання енергії - всього, в т.ч. за типами електростанцій		додаткова потреба
	Використання енергоресурсів за джерелами		додаткова потреба
	Обсяги електроенергії, виробленої суб'єктами альтернативної енергетики, яким встановлено «зелений» тариф		додаткова потреба
Тема	Промисловість		
	Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності	86,0	36,4
	Виробництво промислової продукції за видами	86,4	36,3
Тема	Будівництво		
	Загальна площа житлових будівель, прийнятих в експлуатацію за типами місцевості	89,3	58,8
	Кількість та площа введення в експлуатацію нежитлових будівель за видами		додаткова потреба
	Кількість та площа введення в експлуатацію інженерних споруд за видами		додаткова потреба

Тема	Транспорт і транспортна інфраструктура		
	Довжина автомобільних доріг - всього, у тому числі з твердим покриттям	97,1	81,0
	Експлуатаційна довжина залізничних колій	64,7	63,6
	Експлуатаційна довжина трамвайних колій	17,4	73,3
	Експлуатаційна довжина тролейбусних ліній	18,5	74,7
	Кількість транспортних засобів у володінні і користуванні фізичних осіб		додаткова потреба
	Кількість транспортних засобів у володінні і користування юридичних осіб		додаткова потреба
	Кількість одиниць транспортних засобів у комунальній власності ТГ		додаткова потреба
	Ступінь зносу рухомого складу громадського транспорту за видами		додаткова потреба
	Кількість перевезених пасажирів громадським транспортом у власності громади		додаткова потреба
	Відсоток рухомого складу ТЗ, пристосованих до потреб осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення		додаткова потреба
Тема	Внутрішня торгівля		
	Кількість об'єктів торговельної інфраструктури	96,9	70,1
	Роздрібний товарооборот	84,9	37,6
Тема	Туризм		
	Кількість діючих туроператорів і турагентів	71,9	51,5
	Кількість туристів, обслуговуваних туроператорами і турагентами, у т.ч. в'їзних, з них - іноземців, виїзних	69,4	35,2
	Кількість колективних засобів розміщення (готелів та ін.)	76,5	60,2
	Кількість місць у колективних засобах розміщення	73,9	53,5
	Кількість ночівель у колективних засобах розміщення, у т.ч. іноземців	70,4	46,7
	Дохід від надання туристичних послуг – всього, у т.ч. юридичні особи		додаткова потреба
Тема	Реєстри		
	Кількість зареєстрованих юридичних осіб за організаційно-правовими формами господарювання з розподілом за ознакою статі керівника		додаткова потреба
	Кількість зареєстрованих юридичних осіб за видами економічної діяльності з розподілом за ознакою статі керівника		додаткова потреба
	Кількість активних підприємств, за видами економічної діяльності з розподілом за ознакою статі керівника		додаткова потреба
	Кількість зареєстрованих СПД-ФОП за видами економічної діяльності з розподілом за ознакою статі керівника		додаткова потреба
Тема	Відновлення і розвиток		

Таблиця 8.1 - Нормативно-правові документи, що визначають потреби органів влади у місцевій статистиці

№ з/п	Сфера застосування	Нормативно- правовий акт	Потреба в показниках
1	Демографія	Закон України "Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків" - визначає необхідність ґендерно-вікової статистики на місцевому рівні.	Чисельність наявного та постійного населення, природний та міграційний рух, демографічне навантаження, середня очікувана тривалість життя
2	Економіка та інвестиції	Господарський кодекс, Закон України "Про інвестиційну діяльність" - визначають показники економічного розвитку та інвестиційної привабливості регіонів.	Обсяг промислового виробництва, індекси цін, обсяги зовнішньої торгівлі та залучених інвестицій на місцевому рівні
3	Місцеві бюджети	Бюджетний кодекс України - регламентує статистичну звітність про виконання місцевих бюджетів.	Доходи та видатки місцевих бюджетів, рівень дотаційності регіонів та громад
4	Природно-ресурсний потенціал	Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" - визначає моніторинг стану довкілля та раціонального використання ресурсів	Запаси корисних копалин, відходи виробництва і споживання, викиди забруднюючих речовин, площі земель природоохоронного призначення
5	Транспорт	Закон України "Про транспорт" - передбачає статистичний облік функціонування транспорту	Вантажо- та пасажирообіг місцевого транспорту, щільність автошляхів та залізниць, аварійність на дорогах
6	Наука, технології та інновації	Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність" - встановлює збір даних про дослідження та розробки.	Кількість наукових організацій, обсяг витрат на дослідження та розробки, кількість науковців на місцевому рівні
7	Зайнятість населення	Закон України "Про зайнятість населення" - передбачає проведення моніторингу ситуації на ринку праці	Рівень зайнятості та безробіття населення, попит та пропозиція робочої сили, професійнокваліфікаційна структура кадрів у регіоні
8	Житловий фонд	Житловий кодекс УРСР - регулює статистичний облік житлового будівництва та забезпеченості населення житлом	Загальна площа житлового фонду, кількість будівель і квартир, рівень благоустрою житла за місцевістю
9	Зовнішньоекономічна діяльність	Митний кодекс України - визначає збір даних про експорт та імпорт товарів і послуг.	Обсяги експорту та імпорту у розрізі товарних груп і країн-контрагентів у регіонах і громадах
10	Туризм	Закон України "Про туризм" - визначає необхідність статистичного обліку суб'єктів туристичної діяльності та розвитку туристичної галузі	Кількість колективних засобів розміщування, їх місткість, обсяг наданих туристичних послуг, туристичні потоки в регіоні

11	Агро-промисловий комплекс	Закон України "Про державну підтримку сільського господарства України" - передбачає збір інформації про стан АПК та ринку сільгосппродукції	Виробництво основних видів сільськогосподарської продукції, урожайність, продуктивність тварин, рентабельність агровиробництва у розрізі областей та районів
12	Культура	Закон України "Про культуру" - встановлює державний статистичний облік у сфері культури	Мережа та діяльність закладів культури, відвідуваність музеїв, театрів, кінотеатрів, бібліотек, культурно-мистецькі заходи в регіонах України
13	Промисловість	Господарський кодекс України - визначає статистичний облік та звітність промислових підприємств.	Обсяги промислового виробництва в цілому та в розрізі видів економічної діяльності, індекси промислової продукції у регіонах
14	Енерго-ефективність	Закон України "Про енергозбереження" - визначає необхідність моніторингу ефективності використання паливноенергетичних ресурсів.	Обсяг споживання енергоресурсів на одиницю ВРП, питомі витрати палива та електроенергії на виробництві товарів і послуг в регіонах
15	Освіта	Закон України "Про освіту" - встановлює державну статистичну звітність закладів освіти всіх рівнів	Кількість закладів освіти, учнів/студентів, педагогічного персоналу, мережа дошкільних установ у територіальному розрізі
16	Житлово-комунальне господарство	Закон України "Про житловокомунальні послуги" - визначає статистичний облік у сфері ЖКГ	Обсяги наданих житловокомунальних послуг, рівень оплати населенням, інвестиції в розвиток інфраструктури ЖКГ у регіонах
17	Охорона здоров'я	Основи законодавства України про охорону здоров'я - передбачають медичну статистику за закладами та захворюваннями	Кількість лікарень, лікарів, ліжок у лікувальних закладах, захворюваність та поширеність хвороб в областях та районах

18	Будівництво	Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності" - містить статистичні дані про будівельну галузь регіонів Постанова КМУ від 29.07.2022 р. №863 "Про затвердження Порядку розроблення, подання, погодження, затвердження та виконання програм з відновлення України" - встановлює вимоги до аналітичної частини програм комплексного відновлення територій, будівель та споруд.	Обсяги будівельних робіт, введення в експлуатацію житла та інших об'єктів, ціни у будівництві тощо Аналітичні дані для розробки програм відновлення: інформація про пошкоджені та зруйновані об'єкти; дані про стан житлового фонду та інфраструктури; чисельність населення постраждалих територій; обсяги фінансових та матеріальних ресурсів; перелік першочергових робіт та заходів; прогнозні показники будівництва та відновлення; фактори, що впливають на процеси відбудови та інші. Постанова визначає загальний порядок та структуру програм відновлення, які мають містити аналітичну частину (опис і оцінку поточної ситуації, наявних проблем та викликів) на основі актуальних статистичних даних про соціально-економічний стан територій і об'єктів, що потребують відновлення та реконструкції внаслідок руйнувань, спричинених військовою агресією РФ проти України.
19	Соціальний захист населення	Закон України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям" - визначає статистичний облік отримувачів різних видів соціальної допомоги	Кількість одержувачів субсидій, пільг, державних соціальних виплат у територіальному розрізі
20	Безпека та правопорядок	Закон України "Про Національну поліцію" - містить дані про стан злочинності та безпеки в регіонах	Кількість зареєстрованих кримінальних правопорушень, розкриття злочинів, кількість ДТП, постраждали у них тощо
21	Навколишнє середовище	Кодекс України про надра - визначає моніторинг використання та відтворення мінеральних ресурсів	Запаси та видобуток корисних копалин, обсяги геологорозвідувальних робіт, кількість надкористувачів у регіональному аспекті

		Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності"	Визначає необхідність розробки генеральних планів населених пунктів та іншої містобудівної документації на основі даних офіційної статистики Передбачає моніторинг реалізації містобудівної документації з використанням даних про соціально-економічний розвиток територій
22	Просторове планування	Закон України "Про основи містобудування"	Встановлює, що містобудівна документація розробляється з урахуванням даних про стан навколишнього середовища та соціально-демографічних показників розвитку територій
		Закон України "Про Генеральну схему планування території України"	Передбачає аналіз сучасного стану використання території України на основі статистичних даних щодо чисельності населення, земельних, водних, рекреаційних ресурсів тощо
23	Місцеве самоврядування	Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні"	Визначає повноваження ОМС у сфері соціально-економічного розвитку територій Показники соціально-економічного розвитку ТГ: доходи та видатки місцевих бюджетів; обсяги промислового та с/г виробництва; капітальні інвестиції; зайнятість та безробіття; житловий фонд; мережа закладів освіти, охорони здоров'я, культури; роздрібний товарооборот; пасажирооборот та інші. Закон наділяє ОМС повноваженнями у багатьох сферах: соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку; бюджету, фінансів і цін; управління комунальною власністю; ЖКГ, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку; будівництва; освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту; регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища; соціального захисту населення; зовнішньоекономічної діяльності; забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян та інших.

24	Управління територіями	Постанова КМУ від 26 травня 2021 р. № 532 "Про затвердження Порядку функціонування національної інфраструктури геопросторових даних"	<p>Передбачає збір та оприлюднення просторової статистичної інформації для ефективного управління територіями. Геопросторові дані щодо:</p> <p>адміністративно-територіального устрою; транспортної інфраструктури; земельних ресурсів та землекористування; екологічної ситуації;</p> <p>розміщення населення; розташування об'єктів економічної діяльності;</p> <p>статистичних показників у просторовому розрізі</p> <p>Постанова спрямована на забезпечення розвитку національної інфраструктури геопросторових даних, яка передбачає створення, функціонування та розвиток мережі геопорталів, метаданих та наборів геопросторових даних у єдиній системі класифікації та кодування.</p>
25	Регіональна політика	Закон України "Про засади державної регіональної політики"	<p>Визначає необхідність проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики на основі офіційних статистичних даних.</p> <p>Передбачає розробку регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації з урахуванням статистичних показників соціально-економічного розвитку регіонів.</p> <p>Показники моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів:</p> <p>валовий регіональний продукт; доходи та видатки місцевих бюджетів;</p> <p>капітальні інвестиції;</p> <p>обсяги експорту та імпорту товарів;</p> <p>середньомісячна заробітна плата;</p> <p>рівень безробіття населення; доходи та витрати населення;</p>

забезпеченість житлом; кількість суб'єктів підприємництва; обсяг реалізованої промислової продукції; виробництво с/г продукції та інші. Закон визначає основні принципи та пріоритети державної регіональної політики, правові, економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та організаційні засади її реалізації, спрямовані на підвищення ефективності використання економічного потенціалу регіонів, сталий розвиток територій, досягнення міжрегіональної інтеграції та вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку регіонів.

Таблиця 8.2 - Нормативно-правові документи, що визначають потреби в даних щодо окремих соціальних груп населення

№ з/п	Нормативно-правовий акт	Опис	Проблеми та колізії
1	Закон України "Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків"	(Стаття 5): Вимагає збору гендернодезагрегованої статистики про становище жінок і чоловіків в усіх сферах життя. На національному рівні така статистика збирається, але на місцевому рівні громад її бракує	Відсутність чітких механізмів та обов'язку збору гендернодезагрегованої статистики на рівні територіальних громад. Закон України "Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків" вимагає такої статистики, але не регламентує детально, як саме і ким вона має збиратися на місцях. Це призводить до браку даних
2	Закон України "Про основні засади молодіжної політики"	Ст.4 п.3 : «Стаття 4. Принципи молодіжної політики 1. Молодіжна політика в Україні здійснюється з дотриманням таких принципів: 3) обґрунтованості - всі рішення з питань молодіжної політики формуються відповідно до потреб і прагнень української молоді, що визначаються за результатами соціологічних опитувань, статистичної інформації, наукових досліджень з урахуванням національного та міжнародного досвіду;»	Неврегульованість питання системного моніторингу становища молоді на місцевому рівні. Закон "Про основні засади молодіжної політики" передбачає обґрунтованість рішень на основі статистики та опитувань молоді, але чіткого механізму збору таких даних у громадах не встановлює. Як наслідок, моніторинг ведеться несистемно через брак локальних даних про молодь.

		Вимагає моніторингу становища молоді за низкою показників. На місцевому рівні такий моніторинг не проводиться системно через брак даних.	
3	Закон України "Про соціальні послуги"	(Стаття 11): Вимагає ведення обліку отримувачів соціальних послуг та наданих послуг. На рівні територіальних громад такий облік ведеться фрагментарно.	Фрагментарність обліку отримувачів соціальних послуг у ТГ. Закон "Про соціальні послуги" вимагає ведення обліку, але на практиці він здійснюється фрагментарно на місцях. Причиною є відсутність єдиних стандартів такого обліку та незакріплення обов'язків конкретних органів.
4	Закон України "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні"	Цей закон гарантує особам з інвалідністю рівні з іншими громадянами можливості для участі в економічній, політичній і соціальній сферах життя суспільства.	Для реалізації цих гарантій на місцевому рівні необхідні точні статистичні дані про кількість осіб з інвалідністю, їхні потреби та проблеми. Відсутність таких даних у розрізі громад ускладнює адресність допомоги та підтримки
5	Закон України "Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ"	Закон спрямований на забезпечення прав і соціального захисту ВІЛ-позитивних людей.	Для ефективної реалізації цих норм на місцях потрібна статистика про кількість таких осіб у кожній громаді, їхній соціальний статус, потреби в медичних та соціальних послугах. Брак локальних даних перешкоджає плануванню та наданню відповідної допомоги.
6	Закон України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування"	Цей закон визначає правові, організаційні, соціальні засади та гарантії державної підтримки дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.	Відсутність повної статистики щодо цих категорій дітей на рівні кожної територіальної громади ускладнює реалізацію їхніх прав та адресність соціального захисту.
7	Закон України "Про охорону дитинства"	Закон визначає охорону дитинства в Україні як стратегічний загальнонаціональний пріоритет.	Для реалізації цього пріоритету на рівні громад потрібна детальна статистика щодо дітей: їх кількості, вікової структури, соціального становища, потреб у захисті прав тощо. Брак таких даних на місцях перешкоджає ефективному плануванню та здійсненню заходів з охорони дитинства.

8	Закон України "Про запобігання та протидію домашньому насильству"	Ст. 6 передбачає збір даних про випадки домашнього насильства, але без деталізації на рівні громад	Брак у законі норм про обов'язкову місцеву статистику щодо постраждалих осіб перешкоджає ефективній протидії насильству
9	Закон України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб"	Ст. 6 вимагає обліку внутрішньо переміщених осіб (ВПО), але не регламентує його специфіку в громадах	Неврегульованість місцевої статистики щодо ВПО ускладнює оцінку їхніх потреб та надання допомоги

МАТЕРІАЛИ ГЛИБИННИХ ІНТЕРВ'Ю З ПРЕДСТАВНИКАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

ЯК ГРОМАДИ ОЦІНЮЮТЬ РІВЕНЬ ЗАДОВОЛЕННЯ ПОТРЕБ У ДАНИХ?

“Офіційна статистична інформація по всіх галузях в розрізі громад відсутня взагалі. Дані не використовуються через їх відсутність, оскільки чинним законодавством не передбачено надання ОМС базового рівня даних у відповідних сферах”

З результатів анкетування ТГ

“У сфері економіки у нас навіть немає точної цифри по суб'єктах підприємницької діяльності і по населенню так само... ніхто не може точно сказати”

З результатів глибинних інтерв'ю

ЯКІ ДЖЕРЕЛА ДАНИХ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ГРОМАДИ ДЛЯ СВОЇХ ПОТРЕБ?

Статистична інформація від органів статистики на даний час не надається у зв'язку з воєнним станом. Необхідна інформація частково отримується шляхом збору даних від структурних підрозділів виконавчого органу та установ і підприємств громади.

Узагальнити дані по соціально-економічному розвитку громади неможливо через відсутність статистичних даних.

Коментар респондента на запитання про джерела даних: *“Обмежений доступ, недосконала процедура отримання даних, невідповідність даних дійсності”*

З результатів анкетування ТГ

У ЯКИХ СФЕРАХ ТА НА ЯКОМУ РІВНІ ДЕТАЛІЗАЦІЇ ГРОМАДИ ЗДІЙСНЮЮТЬ ПЕРВИННИЙ ОБЛІК ДАНИХ?

Первинний облік даних здійснюється у сферах, які є пріоритетними для конкретної громади, зокрема у сфері сільського господарства або у сферах демографії, освіти, охорони здоров'я, комунальних підприємств, культури та спорту, але натрапляють на труднощі у зборі та аналізі даних по бізнесу, економіці, експорті/імпорту та природно-ресурсному потенціалу.

Інформація часто збирається без належної деталізації та не завжди відображає повну картину.

З результатів глибинних інтерв'ю ТГ

ЧИ ЗВЕРТАЮТЬСЯ ГРОМАДИ З ОФІЦІЙНИМИ ЗАПИТАМИ НА СТАТИСТИЧНІ ТА АДМІНІСТРАТИВНІ ДАНІ. ЯКА ПРАКТИКА ЇХ ЗАДОВОЛЕННЯ?

На неодноразові запити до обласного управління статистики, отримували відповідь, що дані узагальнюються тільки на районному рівні, дані в розрізі громад не узагальнюються та не оприлюднюються. На офіційному сайті відсутні актуальні дані в розрізі ТГ

З результатів анкетування ТГ

Громади звертаються з офіційними запитам до управлінь статистики та інших державних установ для отримання необхідних даних. Проте, часто стикаються з відмовами або обмеженим доступом до інформації, особливо щодо деталізованих або специфічних даних. Це створює труднощі для ефективного планування та розвитку.

З результатів глибинних інтерв'ю ТГ

ВІД КОГО ГРОМАДИ ОТРИМУЮТЬ ЗАПИТИ НА СТАТИСТИЧНІ ТА АДМІНІСТРАТИВНІ ЩОДО ТГ?

Отримуємо запити на вимогу, це може бути не періодично.

При заповненні грантових заявок, або на вимогу донора
З результатів анкетування ТГ
Громади отримують запити від обласних та районних адміністрацій, дослідницьких установ, громадських організацій, мешканців, а також від бізнесу, який зацікавлений у розвитку певних галузей або проектах на території громади.
З результатів глибинних інтерв'ю ТГ

ЧИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ТГ ДЕРЖАВНІ РЕЄСТРИ ДЛЯ АНАЛІЗУ ТА ПЛАНУВАННЯ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ І ВІДНОВЛЕННЯ

Знаємо про можливість та доступ до цих реєстрів. Але знову ж таки, враховуючи воєнний стан та особливості функціонування цих реєстрів, їх ефективність залишає бажати значно кращого.

З результатів анкетування ТГ

Громади намагаються використовувати реєстри для аналізу та планування місцевого розвитку, але стикаються з проблемами доступу та актуальності даних. Це ускладнює використання реєстрів для ефективного планування.
З результатів глибинних інтерв'ю ТГ

МАТЕРІАЛИ ФОКУС-ГРУП З ПРЕДСТАВНИКАМИ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ РАЙОННОГО ТА ОБЛАСНОГО РІВНІВ

Ми, звичайно, наразі користуємося загальною регіональною статистикою. Але ті дані, які є в розрізі областей, нам аналогічно цікаві й по громадах.

Хмельницька ОВА

Це питання оцінюється як нагальне, оскільки саме наявність статистики дозволяє органам місцевої влади на всіх рівнях якісно здійснювати свою роботу.

Оскільки ми районна рада, це нам потрібно для розуміння ситуації у громадах, а саме: наскільки збалансований економічний розвиток громад, наскільки якісно зроблені паспорти громад. [...] Статистика якраз і сприяє тому, щоб цей паспорт належним чином і якісно був зроблений. [...] Така статистика на районному рівні є дуже важливою.

Бердичівська РР

Якщо для якоїсь надзвичайної ситуації нам буде потрібно, до прикладу, 200 метрів труби і 5 засувки – ми цю інформацію зібрали. І в разі надзвичайної ситуації ми знаємо, що у нас в резерві лежать і ця труба, і засувки, які ми можемо використати. **Бердичівська РР**

Показники місцевої статистики, які найчастіше використовують у своїй роботі представники органів влади на рівні району та області, безпосередньо пов'язані з напрямом їхньої діяльності, звітністю та плануванням в рамках цього конкретного напрямку.

Чисельність в громадах, обсяги промислового виробництва, безробіття, капітальних інвестицій.

Хмельницька ОВА

Ми найбільше з ЖКГ [працюємо], тому будь-яка інформація зі сфери ЖКГ, починаючи від кількості площ відремонтованих доріг і завершуючи кількістю використаних коштів на всі ці роботи, у нас найчастіше використовується.

Конопотська РДА

Наприклад, по підтопленню ми робили документацію, нам потрібна була середня ціна на продукцію, валовий збір різних культур, середня ціна, яка склалася за рік на ту чи іншу культуру... Перераховувати дуже багато.

Вознесенська РР

Оскільки наш департамент забезпечує основні стратегічні документи області, такі як стратегія, програми соціального розвитку, ми в своїй діяльності користуємось широким переліком показників.
Тернопільська ОВА

Для кожного департаменту чи комітету потрібна саме та статистика, яка характеризує території та громади за профілем їхньої діяльності. Користувачі використовують державні реєстри, але деякі з них зазначали, що не для отримання статистичної інформації.

Є якась судова справа, і ти мимоволі заходиш в реєстр, бо треба подивитися окремі дані...Це не для статистики, це скоріше просто для роботи.
Бердичівська РР

Звичайно, використовуємо реєстри. Наприклад, реєстр Служби у справах дітей, інформаційну систему "Діти". Далі, Державний реєстр виборців – всі користуються цим реєстром і довіряємо його даним.
Херсонська ОВА

Тут потрібно звертатися офіційно тільки до тих людей, які уповноважені на роботу в цих реєстрах.
Чернівецька ОВА

Відтак, представники ОМС обласного та районного рівнів, обласні та районні військові адміністрації за потреби звертаються не до центральних органів, а до регіональних представництв ЦОБВ, або відповідних департаментів у структурі того ж самого органу влади.

Так відразу ж не скажеш конкретно, що потрібно.
Вознесенська РР

МАТЕРІАЛИ ГЛИБИННИХ ІНТЕРВ'Ю З ПРЕДСТАВНИКАМИ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Цікаві, наприклад, такі штуки, як геоприв'язка податків. З погляду містопланування мені цікаво, яка земля приносить скільки податків, і не лише з погляду податку на землю, а з погляду, наприклад, тих установ, організацій, які там працюють, або фізичних осіб, які проживають на певній території – скільки податків ПДФО вони приносять в місцевий бюджет. Щоб розуміти, яка територія вигідна, яку варто трошки стимулювати, яка територія просто занепадає і там потрібно вживати більш серйозних заходів. [...] Скільки витрачається на підтримку окремих елементів господарства, щоб тоді можна було виставляти пріоритетизацію.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Ми сьогодні вже спостерігаємо за двома пілотними проектами з моделювання систем водоканалів. Наприклад, шляхом моделювання цих систем знаходять технічні рішення, які мають досить суттєве енергозбереження.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

На основі даних Spending було проведено дуже багато розслідувань, які, своєю чергою, привели до відкриття різних справ щодо нецільового використання державних коштів. Як на мене, це дуже великий плюс і допомога журналістам у розслідуванні цих справ.
ДП "Відкриті публічні фінанси"

Запити є поширеним явищем, більшість таких запитів надходить на рівень територіальних органів Державної служби статистики України. Яка роль різних категорій користувачів, мені складно сказати, але я думаю, що все ж таки лівова частка здебільшого припадає на місцеві органи влади й на органи місцевого самоврядування.
Державна служба статистики України

У минулому-позаминулому році ми використовували дані щодо ВПО з баз Міністерства соціальної політики. Інших офіційних, верифікованих джерел, які б могли надати якусь детальну інформацію, на жаль, сьогодні немає.

Міністерство фінансів України

Важливе питання, щоб дані були прив'язані не лише до певної адміністративно-територіальної одиниці, а були прив'язані до конкретних локальних територій. [...] Дані про, наприклад, загальну кількість населення міста – вони нам абсолютно не підходять. Нам потрібна, умовно, теплова карта розміщення їх на території. Таких даних сьогодні не існує, їх доводиться збирати опосередкованими способами.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Замовником розробки генерального плану міста або комплексного плану громади виступає орган місцевого самоврядування. Відповідно, орган місцевого самоврядування засвідчує ті вихідні дані, які застосовуються при розробці цієї документації. Таким чином, ці дані набувають певного офіційного статусу.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

ЦОБВ отримують статистику, зібрану у таких вертикалях: тергромада – ОВА, ОВА – територіальне управління Держстату – Державна служба статистики України, тергромада – міністерства, реєстри – міністерства тощо.

Є звіт, який заповнюють самі органи місцевого самоврядування і передають до Міністерства фінансів. Там по кожній галузі є показники чисельності, контингенту і так далі.

Міністерство фінансів України

Перед тим, як дані до нас потрапляють, вони проходять декілька етапів перевірки. Дані перевірила громада, далі перевірила обласна військова адміністрація, далі, наприклад, перевірило міністерство. І після того, як ці всі етапи перевірки пройдені, вони надходять до нас. Тому ми вважаємо, що ці дані є якісними.

Міністерство цифрової трансформації України

Важливо розуміти, яким чином агрегуються ті дані, які збирає Державна служба статистики України. Тому що у нас виходить певний пробіл між тими даними, які надає Державна служба статистики України, [і реальними об'єктами], але ми ж розуміємо, що там є проміжний рівень.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

У нас є щорічний процес, який називається інвентаризація державних статистичних спостережень. Під час цього процесу вивчається питання незадоволених запитів користувачів і по можливості відповідні зміни вносяться до методології державних статистичних спостережень і вже тоді формується план статистичних спостережень.

Державна служба статистики України

Якщо людина хоче використовувати в документі державного регіонального розвитку якийсь певний показник, незважаючи на те як вона його здобула, вона має його підписати і нести відповідальність за його достовірність.

Єдина геоінформаційна система моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад

Знаю точно, що нашим порталом користуються дуже багато фінансових аналітиків, які завжди нам підказують або направляють, коли вони знаходять якісь колізії в даних ДКСУ, і ми разом пробуємо вирішити ці моменти.

ДП “Відкриті публічні фінанси”

Купа різних державних установ, яким щось по кожній сфері необхідно зібрати, – вони це роблять. Тому воно зараз розпорошене по всьому, але єдиної такої основи, хорошої, аналітичної, місцевий – регіональний – державний рівень, – на жаль, такого зараз немає.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Геоінформаційна система регіонального розвитку створена з метою збору даних про різні об'єкти регіонального розвитку – це територіальні громади, регіони, держава в цілому з метою полегшення розробки на основі даних документів в сфері регіонального розвитку. Зокрема, стратегії розвитку на рівні держави, регіонів та громад, планів заходів до них, планів відновлення, [...] програм соціально-економічного розвитку та інших програм, які створюються на виконання відповідних стратегій та планів.

Єдина геоінформаційна система моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад

Портал відкритих даних був створений у зв'язку з вимогами Мінцифри до оприлюднення обов'язкового переліку відкритих даних. І сама концепція Мінцифри передбачає або оприлюднення цих даних на єдиному державному порталі відкритих даних, або створення власного локального порталу, дані з якого будуть автоматично завантажуватись на єдиний державний портал відкритих даних.

Управління з питань цифрового розвитку Львівської обласної державної адміністрації

Наразі у нас на порталі публікуються дані по паспортах і виконанням цих паспортів по місцевим бюджетам. Дана реалізація вона була виконана з допомогою інтеграції з EAS Logica. Це також є окремий великий продукт Міністерства фінансів по взаємодії фінансових органів, місцевих бюджетів.

ДП “Відкриті публічні фінанси”

Ми два роки тому розробили віджет для місцевих громад, котрі можуть цей віджет розміщувати у себе на порталі і дивитися там невеликий перелік даних щодо своєї громади.

ДП “Відкриті публічні фінанси”

Включення в Єдину геоінформаційну систему моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад інформації за такими рівнями, як район або населений пункт, є технічно можливим, але не передбачене чинним законодавством, яке визначає об'єктами державної регіональної політики регіони, макрорегіони, мікрорегіони, територіальні громади.

Те, що можна брати з рівня територіальних громад, наприклад, бюджети, доходи або об'єкти охорони здоров'я, освіти, спорту, культури, тобто є ряд деякої інформації, яку можна підтягувати і насичувати її в карті територіальної громади. Але більше цієї інформації, якщо ми говоримо про певні похідні показники, тобто певні індекси або частки, то вони, як правило, розраховуються на рівні регіону.

Єдина геоінформаційна система моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад

По рівню району – напевно ні, у нас рівень територіальної громади більш розповсюджений, тому що прив'язка повноважень здійснюється або на рівні населеного пункту, або територіальної громади. Але є кілька винятків, якщо це великі міста – Полтава, Львів, Київ, – коли документи можуть будуватися на рівні районів міст. Але ми все одно вважаємо, що не треба спускатися на рівень районів міст, а треба залишитися на рівні населеного пункту.

Єдина державна електронна система у сфері будівництва

Внесення даних у базу відбувається двома способами: або електронно – від зовнішніх систем, з якими забезпечена електронна взаємодія, або вручну – користувачами, які мають повноваження щодо таких операцій. Так, користувачами реєстру Державної міграційної служби є співробітники відділів реєстрації місця проживання територіальних громад, яким голова громади делегує право користування. Під час реєстрації на вебпорталі ДМС користувачі фактично підписуються під офертою, публічним договором про приєднання до інформаційної системи. Згідно з Законом України «Про довірчі послуги» користувачі мають кваліфікований електронний підпис на захищеному носії, щоб можна було вважати неспростовними всі дії, які вони проводять в інформаційній системі. Також вони мають зобов'язання не передавати цей захищений логін і пароль іншій особі, щоб не було зловживань.

Ті громади, які використовують власне програмне забезпечення, підключені через

Національну систему інформаційної взаємодії «Трембіта». Вони зобов'язані підписати тристоронній договір з ДМС, МВС і «Трембіта» – це шлюз безпечного обміну інформацією, він також в МВС розташований, і Мінцифри. Тобто кожна велика громада, яка користується своїм програмним забезпеченням, використовує договори про приєднання до системи інформаційної взаємодії шляхом підключення свого API-сервісу до Національної системи обміну інформацією. І один з цих сервісів є якраз сервіс зміни зареєстрованого місця проживання.

Державна міграційна служба

«Базовано на даних» для нас означає наступне: що система має допомогти агрегувати ту необхідну кількість інформації з державних зовнішніх реєстрів чи інформаційних систем, інших типів цифрових рішень для того, щоб сформувати проєкт аналітичної частини під час створення проєкту стратегії або проєкту плану відновлення.

Єдина геоінформаційна система моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад

Наповнення Реєстру тергромад стримується тим, що у тергромадах досі є дані, які вони не можуть актуалізувати, оскільки громадянин не з'являвся за цей час, а права актуалізувати інформацію від когось іншого, окрім громадянина, вони не мають. З цим міг би допомогти реєстр адрес, але, хоча ЄДДР існує як платформа, він не наповнений стовідсотково, оскільки кожна служба створює свій власний реєстр адрес з потрібними даними. Відповідно, деякі класифікатори є універсальними, але поки що немає єдиної структури, яка б дозволила обмінюватися інформацією в розрізі будівель на конкретній вулиці конкретного населеного пункту. Ускладнюючим фактором тут також стає перейменування вулиць в рамках декомунізації, зміна належності населених пунктів внаслідок створення й укрупнення громад і т.ін.

Щоб отримати повний перелік громадян України, ми ведемо цю роботу спільно з Мінцифрою. І в нас є Постанова Кабінету міністрів про верифікацію даних реєстрів. І ми в рамках цієї роботи робимо наступне. Ми об'єднуємо інформацію з демографічного реєстру, з реєстрів всіх територіальних громад, накладаємо цю інформацію з метою уникнення дублів по кожному громадянину. Потім ми верифікуємо цю інформацію з державним реєстром актів цивільного стану з метою накладання на свідоцтво про народження, смерть, зміну імені, з метою уникнення людей, які, наприклад, змінили свої персональні дані в якійсь частині. Потім об'єднували цю інформацію з податковим реєстром для того, щоб можна було в нашому масиві даних отримати всі цифрові ідентифікатори по кожному громадянину. [...] Ми розраховуємо, що на кінець року ми її створимо. [...] Зараз ми розробляємо програмні інтерфейси і узаконюємо інформаційні взаємодії, обміни даними з Мінюстом, з податковою, з іншими державними реєстрами. Після нормативного технічного завершення цих робіт ми якраз отримаємо повний реєстр громадян України з їх цифровими ідентифікаторами, в тому числі дітьми, пенсіонерами, які потенційно, не маючи біометричних документів, не входять в демографічний реєстр. І ми після цього зможемо якраз надавати в розрізі по кожній громаді кількісний склад.

Державна міграційна служба

Територіальна громада для себе створила інструмент управління територією - по суті, він має відповідати правилам, які визначені по розбудові національної інфраструктури. Він має взаємодіяти на рівні інтероперабельності з Національним геопорталом і з іншими системами. Тільки за таким принципом можна створювати єдине інформаційне поле.

НІГД

Для представлення користувачам статистичних даних із такої системи може використовуватися портал - підсистема, яка дає змогу здійснювати аналіз й візуалізацію у зручній формі.

Форма подачі даних на порталі відкритих даних – це машиночитні, у більшості, або стандартизовані звіти, які вимагаються від міністерства за затвердженими формами, які не дуже зручні в аналізі: іноді не дуже зручно читати, не дуже інтероперабельні між собою.

[...] На поточний момент на порталі статистики ми маємо 114 оприлюднених показників, які розбиваються на 16 основних категорій, де створений профіль громад. Громади можуть ці показники навіть вибірково порівнювати, рейтингувати. Будь-хто, не тільки

громади, але це більше орієнтовано було на власне користування. [...] Оприлюднення тих даних, які найчастіше запитувані в громадах, є корисним навіть для структурних підрозділів ОВА, тому що не треба звертатися до колег і просити їх підготувати якусь довідку чи інформацію, можна просто зайти на портал статистики і ці дані отримати швидко і оперативно. Плюс для керівництва. Керівництво теж постійно аналізує ці дані, дивиться по громадам, хто серед лідерів, хто серед аутсайдерів.

Управління з питань цифрового розвитку Львівської обласної державної адміністрації

МАТЕРІАЛИ ГЛИБИННИХ ІНТЕРВ'Ю З ПРЕДСТАВНИКАМИ ОСВІТНІХ, ДОСЛІДНИЦЬКИХ ТА АНАЛІТИЧНИХ ЦЕНТРІВ, АСОЦІАЦІЙ ОМС, ІНШИХ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ

ПОПУЛЯРНІ І ЗАТРЕБУВАНІ ПОКАЗНИКИ

Якщо, наприклад, нам потрібна кількість ВПО, то ми можемо безпосередньо звернутися до громади і вони нам можуть дати це число, скільки в них наразі стоїть на обліку ВПО. А якщо щоб в доступі взяти і не турбувати громади, подивитися статистичний збірник і зрозуміти, яка у нас ситуація, то такої, на жаль, історії немає.

Агенція регіонального розвитку Полтавської області «Офіс євроінтеграції»

Наш інструмент, аналітичний портал, є одним з інструментів для досягнення Цілей сталого розвитку. Тобто, він дозволяє приймати управлінські рішення, які допомагають громаді, скерувати розвиток громади, досягаючи цілих сталого розвитку, де буде поєднання економічної, екологічної та соціальної складової в гармонії, і ці рішення будуть базуватися на дійсно реалістичних верифікованих даних. Це, в цілому, основна мета і самих аналітичних порталів. Тому ми розглядаємо й охоплюємо всі сфери життєдіяльності громади. В цілому, з громад формуємо регіон, і ці дані зберігаються в аналітичних порталах і дозволяють приймати рішення на рівні територіальної громади, на рівні регіону.

Представники команди з розробки ГІС, USAID Говерла

...це той необхідний мінімум, який в Україні потрібно почати збирати, акумулювати, щоб ми взагалі могли з'явитися на мапі різних європейських політик, бути порівнюваними з їхніми муніципалітетами, громадами, районами та іншими адміністративними утвореннями.

Інститут громадянського суспільства

Дуже важлива проблема в демографічних даних — це те, що не відбулося запланованого перепису населення. Останній був у 2001 році, мав би бути у 2010-му орієнтовно. З різних причин, і політичних, і економічних, не відбувся цей перепис.

Національний університет «Львівська політехніка»

Рівень зайнятості, рівень безробіття, тривалість безробіття, кількість безробітних, їх віковий склад, стать безробітних, це нам теж дуже-дуже важливо.

КНУ імені Тараса Шевченка

Які публічні простори представлені, які, наприклад, там, скажемо, види їх є, чи це просто один парк, чи є якісь унікальні публічні простори для людей.

КНУ імені Тараса Шевченка

ДЖЕРЕЛА І ДОВІРА ДО ДАНИХ

Я покладався на дані обласних головних управлінь статистики, де демографічні дані дуже гарно відображалися, особливо у Львівській області завдяки проєкту міжнародної підтримки була сформована дуже гарна база демографічних даних. Її, до речі, навіть Державна служба статистики України взяла на озброєння.

Національний університет «Львівська політехніка»

По ряду досліджень подаємо запити на державну статистику, щоб нам дали відповідну картину у розрізі певних регіонів. Десь вони не дають, десь відповідають, що планом соціальних спостережень на поточний рік отримання таких даних не передбачено, що вони будуть десь передбачені, будуть готові, будуть додатково направлені й так далі. Тобто немає оперативної взаємодії щодо отримання взаємодоповнюваної інформації, яка б фіксувала певну загальну картину.

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»

Немає сенсу їм давати завдання збирати щось, чого не можна зібрати. Але для когось це легше зібрати, для когось це важче зібрати. Це не є обов'язкові дані, які громада реально постійно регулярно збирає. Прийшла команда консультантів, сказала, щоб вам підготувати цю стратегію, було б добре проаналізувати такі-то дані, зберіть їх, будь ласка. От вони їх і зібрали.

Інститут громадянського суспільства

Коли ми подаємо запити, розумієте, нам дають інформацію в цілому по цих старих адміністративних районах, наприклад, середньостатистичну заробітну плату. А в районі кількість територіальних громад різна. Це дуже різні територіальні громади. [...] І середня цифра, яку нам надають, вона ні про що не свідчить.

КНУ імені Тараса Шевченка

Оцей хороший сайт «Прозорий бюджет» починається з даних за 2018 рік із зрозумілих причин, бо він був прив'язаний до реформи децентралізації, коли в нас утворилися нові райони, об'єднані територіальні громади, ну тепер просто територіальні громади. Попередні дані там відсутні.

Національний університет «Львівська політехніка»

МАТЕРІАЛИ АНКЕТУВАННЯ ТГ З ПИТАНЬ ЯКОСТІ ДАНИХ

Вся статистична інформація в розрізі громади формується за додаткову плату, а в ОМС не завжди передбачено фінансування на такі потреби. Необхідно вдосконалити реєстр територіальних громад. Розбиття на підпункти відомостей з реєстру. Розширеність формування розширеної звітності по категоріях.

З результатів анкетування ТГ

ДОСТУПНІСТЬ ДАНИХ

Дані Держстату оприлюднюються в розрізі району. По громаді відсутні дані

З результатів глибинних інтерв'ю ТГ

ПОВНОТА ДАНИХ

Згідно з пунктом 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» від 3 березня 2022 року № 2115-IX фізичним особам, фізичним особам - підприємцям, юридичним особам під час воєнного стану або стану війни та протягом трьох місяців після його припинення надано право не подавати статистичну та фінансову звітність.

Результати анкетування ТГ

ТОЧНІСТЬ/ДОСТОВІРНІСТЬ ДАНИХ

Громада не використовує дані ГУС в Одеській області через невідповідність статистичних даних. За статданими в громаді 14,7 тис. населення, що на 10,0 тис. зареєстрованих жителів менше ніж за даними реєстру територіальних громад. Крім того, в громаді зареєстровано 8,5 тис. ВПО, з яких змінили місце реєстрації тільки 1,3 тис. осіб.

Тобто загальна чисельність населення станом на 01.01.2024 року становить 31,5 тис. зареєстрованих осіб. Окрім цього, варто зазначити, що офіційні статистичні дані, часто не відповідають дійсності, оскільки вагома частина економічної, господарської та адміністративної діяльності знаходиться у тіні, а фактичні дані, якщо вони й наявні, у результаті применшують реальні показники.

Результати анкетування ТГ

СВОЄЧАСНІСТЬ ДАНИХ

Головним управлінням статистики у Черкаській області повідомлено, що керуючись Законом України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, органи державної статистики призупиняють надання статистичної інформації, за винятком інформації за 2021 рік і попередні періоди.

Результати анкетування ТГ

УЗГОДЖЕНІСТЬ / ПОРІВНЯННІСТЬ ДАНИХ

Громада втрачає на коефіцієнті вирівнювання та ПДФО.

Якщо спеціаліст працює в певній галузі, то він може побачити і пояснити суттєві відмінності, якщо цим займається спеціаліст, який працює з узагальненими документами - то йому дуже важко проаналізувати зміни без додаткового пояснення.

Неузгодженість даних через зміну переліку підприємств основного кола та у зв'язку з територіальною реформою

Результати анкетування ТГ

МАТЕРІАЛИ ІНТЕРВ'Ю З ОМС, ЦОВВ, ІНШИМИ КОРИСТУВАЧАМИ ЩОДО ЯКОСТІ ДАНИХ

Збір: неможливість забезпечити наявність і достовірність необхідних даних.

їх електронний формат

На рівні державної статистики дані не завжди можуть бути представлені на рівні деталізації районів і ТГ.

Найбільша проблема - це те, що громади не помічають очевидних проблем у форматі даних, з якими вони працюють. Наприклад, бувають помилки, до прикладу, що вводять дані 18 млн населення для сільської громади і де очевидно не можуть бути такі цифри. Загалом, в громадах просто не вистачає штатних робітників, які б працювали з даними. У більшості випадків цим займається хтось з економістів.
Консультант з АСМС Асоціації міст України

До громад звертаються представники органів влади на рівні району та області, що значно збільшує навантаження на ОМС з підготовки статистики за запитами.

Районна адміністрація, районна рада, плюс якийсь конкретний відділ, який відповідає за той чи інший напрямок роботи, звертаються і просять: дайте нам те, дайте нам друге, дайте нам десяте. [...] Траплялися такі випадки, що громади не встигали надати ту чи іншу запитувану інформацію.

Бердичівська РР

Це витрачання і часу громад теж, у них є що робити, а ми їх змушуємо сидіти і рахувати певні показники... скільки дров потрібно громаді для проходження опалювального сезону.

Конопотська РДА

Якщо вони відсутні і нам громада не може їх дати, то де ми їх візьмемо?

Чернігівська ОВА

Саме звернення до громад ЦОБВ, ОВА та інших користувачів часто оцінюють як найбільш ефективний спосіб отримати місцеву статистику на рівні ТГ.

Щоб ми збирали саме з громад постійно статистичні дані – такого в нас немає.

Чернігівська ОВА

Ці дані мають бути прокомуніковані і багато в чому ініційовані самими територіальними громадами. ... Якщо місцева статистика запускається через закон, то, звичайно, має бути зобов'язання до утримувачів даних їх уточнити, упорядкувати і зробити доступними для об'єднання.

Всеукраїнська асоціація ОТГ

Водночас представники органів влади часто визнають, що дані, отримані від ТГ, не мають належного рівня верифікації та якості

Якщо це інформація, яку потрібно зібрати зараз, а вона не збиралася, бо громада не бачила в ній потреби, то довіряти на 100% - мабуть, що ні.

Бердичівська РР

Ми порівняли і побачили, які громади дали недостовірно, а інші показники – ну, ми так і вписали, як подали громади. Ми не мали паралельного джерела, де їх перевірити.

Чернівецька ОВА

Через те, що статистика збирається різними людьми у територіальних громадах і з різними цілями, користувачі відзначають нижчий рівень довіри до такої інформації порівняно із регіональною статистикою на рівні областей.

Задача системи — це реєструвати документи регіонального розвитку і відстежувати їх реалізацію. Відповідно, в цих документах зустрічається досить такий, скажу чесно, “зоопарк” показників. Є велика проблема з тим, що є однакові показники, які мають різні назви. Є також різні способи обчислення одних і тих самих показників.

Єдина геоінформаційна система моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад

Державна служба статистики України є одним з офіційних джерел інформації, яке може бути використано органами місцевого самоврядування для інформаційного забезпечення своєї діяльності, моніторингу, планування і так далі. Держстат саме так розглядає свою участь в цьому процесі. Не «єдиний унікальний», а «один з». Тому що останні роки дуже багато центральних органів економічної влади створили і мають свої адміністративні реєстри, переліки, ще якусь адміністративну інформацію, яка може бути використана. І, можливо, там є проблема з тим, що вони не можуть на рівні громади її сформувати.

Державна служба статистики України

Якщо ми маємо дані з двох-трьох різних джерел, навіть різних відділень, і вони збігаються, ми вважаємо їх дійсними.

Всеукраїнська асоціація ОТГ

Користувачі, які надають підтримку ТГ у розробці стратегій і грантових заявок, відзначають, що громади починають розуміти цінність систематичного збору статистики, хорошої репутації серед консультантів і грантодавців, коли зацікавлені в участі у проєктах та довгостроковому співробітництві, прагнуть бути відкритими та подавати більш-менш об'єктивні дані.

Найкраще працює, як ці дані можуть допомогти запускати бізнеси в громаді і залучати додаткові гроші під це - яким чином відкриті дані можуть перетворитись в ресурс для громади. Наприклад, ми обговорюємо європейські дані міжнародної енергетичної організації і як їх можна використати для пропозиції бізнесів, пов'язаних з енергетикою. Загалом, я за те, щоб використовувати метод "кнута та пряника". Мають бути закони та підзаконні акти, які вимагають збору, обробки та публікації даних, але треба також показувати як дані можуть сприяти проєктній діяльності. Загалом, погано, що немає системності. Треба впроваджувати таку роботу системно та інституційно, спільно із законодавчої підтримкою.

Консультант з АСМС Асоціації міст України

Обмін: неможливість забезпечити співставність статистики

Форми представлення показників не є уніфікованими.

Зараз на рівні міністерства розробляється постанова щодо моніторингу, і щоквартального, і щорічного, і там дуже багато показників є заплановано, яких зараз не існує на рівні громад.

Чернігівська ОВА

Поширеною є практика запитів органів державної влади на статистичні дані від громади, які відрізняються за формою подачі.

Є проблема в тому, що є деякі проєкти, наприклад, міжнародної технічної допомоги на запит. Територіальні громади з таким стикаються, і вони хочуть вирішити проблему цю локально, не чекаючи, поки там запуститься те чи інше державне рішення, біжать поперед батька в пекло, створюють свої якісь ресурси, які іноді є набором дуже різної інформації, дуже різного, скажімо, походження, але з красивими дашбордами, дуже схожі до якихось державних рішень. Але проблеми вони ж не вирішують глобально. Тобто вони, як правило, погано зарегульовані, зарегламентовані, технічно описані, питання з правами на ці системи, довговічністю і сталістю цих систем.

Єдина геоінформаційна система моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад

Зберігання: відсутність загальної бази даних

Представники ОМС, наукових, аналітичних центрів, хто звертається за даними до міністерств, територіальних органів статистики або інших громад, фактично формує для себе власну «базу даних» з матеріалів, наданих за конкретними запитами.

В нас кожен спеціаліст по своєму напрямку, хто чим займається, хто економікою, хто житлово-комунальним господарством, той, відповідно, по своєму напрямку працює з громадами і збирає відповідну інформацію. Або з громадами, або в інтернеті статистику обласну беруть, шукають з різних джерел.
Ковельська РДА

ЦОВВ як держателі та адміністратори даних можуть співпрацювати між собою, що, теоретично, могло б дати можливість резервно копіювати дані.

Є поняття синтез-карти. Це, наприклад, коли наносяться різні різнопланові дані, але за рахунок інтегрованого аналізу можна дійти певних висновків і прийняти рішення. Наприклад, нам потрібні такі дані, як карта злочинів з точністю до метра, карта дорожньо-транспортних пригод. Потрібні дані про захворюваність, тому що це теж впливає на якість життя. Потрібні дані... Я повторююся, нам потрібні будь-які дані про будь-які транзакції, які відбуваються на території.
Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Ми на деокуповані у вересні території Харківської області приїхали в жовтні, нам поставили задачу зробити оцінку втраченого приватного майна, наприклад, квартир і таке інше. Що ми бачимо з реєстрами – що вони до 2013 року не електронні. Ті, що електронні, фрагментарні. СБУ дала наказ місцевому самоврядуванню знищити документи про власність на землю до окупації. Деякі територіальні громади паперові просто спалили.

Інших варіантів немає. От і всі реєстри. [...] Якщо не були оцифровані, то вони фактично знищені, доступу до них немає.
Всеукраїнська асоціація ОТГ

Розв'язанням цієї проблеми могло б стати формування загальної бази даних, у якій були б реалізовані інтеграції як з окремими реєстрами чи порталами, так і можливість для громад оновлювати свої дані, а для структур вищих рівнів - автоматично отримувати оновлення певних показників.

Статистика нам не дає розуміння цієї ситуації в тому вигляді, в якому вона знаходиться саме на місцевому рівні. Чому? Тому що, ну по-перше, щоб зняти ілюзію, якраз не знають громади, де вони знаходяться. І вони не знають своїх земель. А знаєте, чому? Тому що сьогодні в кадастр внесено аж цілих 10 меж територіальних громад.
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру

Доступ і безпека

Якщо стосується запиту на публічну інформацію, тоді, звичайно, повинен складатися трискладовий тест і інформація надається, якщо вона відповідає всім складовим цього тесту. А в іншому випадку повідомляється, що ця інформація з обмеженим доступом чи для службового користування.
Херсонська ОВА

Ми тут в цілях безпеки дуже творчо підходимо до цього питання, навіть узгоджуючи деякі типи відомостей по деяким системам безпосередньо зі службою безпеки.
Єдина геоінформаційна система моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад

Був спільний погоджувальний лист з Міноборони, ДКІБом і Держспецв'язку щодо переліку кодів ДКБС, які треба сховати.
Єдина державна електронна система в сфері будівництва

Ми стикнулися, наприклад, з податковою, або з Мін'юстом, з тим, що є певна інформація, яку можуть продавати у вигляді платних витягів або не віддавати для "ока" публічних користувачів.

Єдина геоінформаційна система моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад

ПРОБЛЕМИ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ПРОЦЕСІВ РОБОТИ З ДАНИМИ ФОРМАТИ ЗБОРУ ТА ОБРОБКИ СТАТИСТИЧНИХ І АДМІНІСТРАТИВНИХ ДАНИХ

Водночас майже третина ТГ у кожній сфері місцевого розвитку використовує паперову форму роботи з даними.

*В основному статистичні дані збираємо і фіксуємо в паперовій формі
З результатів анкетування ТГ*

*Яку форму закинемо, в такій вони нам її й заповнять. Тобто, переважно це Excel, так, працюємо з Excel-таблицями
Чернівецька ОВА*

Зараз, слава Богу, більшістю вже це Excel, але теж бувають кейси, коли це не документи Excel, і тоді це ускладнює дуже всім життя. [...] Ми часто ще працюємо з громадами з погляду навчання їх у прийнятті рішень на основі даних. І в цьому випадку ми їх в короткий термін не навчимо працювати з сирими даними. І тому там набагато зручніше, коли є вже сформовані BI чи щось такого плану, де вони можуть бачити й візуалізовані ці дані, і додавати певні фільтри. Це дуже зручно з погляду саме користувача, який не звик працювати з масивами даних в Excel чи ще десь.

Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки

Буває, якщо просто випадково ти щось побачив в громаді, або якась презентація, або якийсь файл, то ти його просто собі зберігаєш, тому що розумієш, що тобі ця інформація може бути потрібна для якогось звіту.

Конотопська РДА

JSON, CSV, XML – це гірше. З приводу геопросторових даних, тут буде GeoJSON, GeoPackage, GDB, XML. Ми в цілому плануємо працювати з форматами типу JSON, але в залежності від API інших систем, то, можливо, будемо підлаштовуватись під ті вимоги, які нам будуть ставити інші сторонні системи.

Єдина геоінформаційна система моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та громад

У нас на самому порталі реалізовано експорт даних в різні формати, в тому числі CSV, Excel, JSON. Також у нас на кожному порталі реалізовано відкрите API для отримання даних за допомогою системи. Ну або будь-яка людина може отримати будь-який набір даних в JSON форматі.

ДП «Відкриті публічні фінанси»

ВІДПОВІДІ ГРОМАД НА ЗАПИТАННЯ “ХТО МАЄ ВІДПОВІДАТИ ЗА ФОРМУВАННЯ ТА НАДАННЯ ДАНИХ ДЛЯ ОМС?”

Як на мене, ця місцева статистика складається з двох частин. Один набір даних, який потрібен в першу чергу для держави, і другий набір даних, який потрібен в першу чергу для територіальної громади. Чому це потрібно? Тому що держава дає громадам багато різних субвенцій, дотацій, програм відкриває, і якщо вона не володіє ситуацією статистичною у громаді, то такі програми будуть неефективними або лобістськими. Це перша частина, оце має бути для всіх уніфіковано. Друга частина, оце те, що має мати сама громада для того, щоб розуміти своє майбутнє через 3, 5, 10 років і як на це впливати.

Інститут громадянського суспільства

[Збір даних] максимально має бути від найнижчої одиниці, яка має найближчий доступ до цих даних. Тобто якщо ми говоримо про освітні якісь дані, то тут це на рівні школи чи конкретного вчителя. ... А вже система автоматизована допомагає це агрегувати й формувати за певними формулами складніші показники і індикатори, як співвідношення, певні коефіцієнти.

Центр соціологічних досліджень, децентралізації та регіонального розвитку при Київській школі економіки

Якісь функції системи має виконувати Державна служба статистики України, тому що все таки має бути єдина система показників, єдина система державної політики в цій сфері. Можливо, ще якісь функції має виконувати Міністерство інфраструктури, тому що з акцентом саме на регіональний розвиток, місцевий розвиток. Можливо, що з якимись даними працюватимуть виключно громади. І це будуть якісь, наприклад, унікальні дані, які будуть потрібні, які збиратиме ось оця громада. Тобто має бути, напевно, така трирівнева система.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

СИСТЕМА МІСЦЕВОЇ СТАТИСТИКИ: РЕКОМЕНДАЦІЇ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

Фінансування місцевої статистики з державного бюджету

При районних радах ми таких відділів не створимо, бо ми самі ледь зводимо кінці з кінцями.

Бердичівська РР

Перелік цих даних має бути відкритий, оскільки в громаді може бути потреба збирати і застосовувати якісь дані, які не передбачені, наприклад, державним реєстром.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Потрібна фінансова підтримка, бо відбувається скорочення органів державної статистики, буде шкода втратити кадри, які роками працювали з такими даними, вміють виступати помічником, а не наглядцем для тих, хто звітує.

Незалежний експерт, колишня заступниця начальника управління Головного управління статистики області

Визначення центрального органу державної влади, відповідального за виробництво і поширення офіційної статистики з питань місцевого розвитку.

Повернути управління статистики.

Конопотська РДА

Законодавче зобов'язання органів місцевого самоврядування та недержавних суб'єктів стратегічно важливих галузей господарювання періодично подавати статистичну інформацію.

При громадах має бути свій статистичний відділ і вони мають надавати інформацію десь в центр, відповідне міністерство, де автоматизовано все це систематизується.

Бердичівська РР

Уніфікація форм статистичної звітності громад, форм запитів від органів влади за окремими показниками тощо.

Повернути цю звітність, так, щоб і на рівні держави могло те саме міністерство взяти: ага, є такий статистичний звіт про кількість того й того, взяти і проаналізувати, а не скидати на область, область на район, район на громади чергову таблицю.

Конопотська РДА

Потрібно розуміти, де знаходяться первинні дані. Мінінфраструктура не є тим відомством, яке має збирати всі первинні дані. Тому, звісно, що інтеграція по API має бути першоджерелом, а не для кожного документа має збиратися окремо. Але тут важливим є узгодження формату даних, способу збору даних для того, щоб ці дані можна було з користю використовувати.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Створення бази даних місцевої статистики, прив'язаної до ГІС.

Пам'ятаю, що ми свого часу постійно здавали в статистику ту чи іншу інформацію, і вона оброблялася і була зосереджена в управлінні чи в відділі, чи як він тоді називався. У них вся ця інформація була оброблена, проаналізована, систематизована. Зараз немає.

Бердичівська РР

У нас навіть був оцей GIS-портал, це було дуже зручно, всі могли користуватися, був доступ у всіх департаментів до нього. І якщо потрібна була якась інформація оперативна, кожен департамент управління міг використовувати цю інформацію. Вона постійно у нас оновлювалась. Було визначено, через який час потрібно оновлювати всю інформацію. Там оновлювали інформацію і громади, і структурні підрозділи слідували за цим. Тому ця інформація була достовірна.

Херсонська ОВА

Першоджерело даних - воно всюди однакове. Тому, в принципі, було б дуже добре, щоб, наприклад, якісь аналітичні організації, що б мали доступ саме до першоджерела. І вже з першоджерелом даних працювати, бо кожна організація вона вже в якомусь вигляді обробляє ці дані і агрегує з допомогою різних класифікаторів. І коли вже ці дані доходять до кінцевого споживача, то, звісно, їх дуже важко потім між собою аналізувати. Якщо взяти дані з однієї організації, з іншої організації, важко узгодити між собою. Хоча насправді одна і та ж організація використовує одні і ті ж набори даних. Тому мені здається, що тут дуже круто було б, щоб не тільки ми як представники Міністерства фінансів, а ще й інші організації могли б надати доступ саме до першоджерела даних.

Відкриті публічні фінанси

Інтеграція у систему місцевої статистики цифрових інструментів візуалізації даних.

На жаль, в нас немає таких інформаційно-аналітичних порталів чи інших сучасних цифрових рішень, які б дозволили нам автоматизувати ці речі, просто вносити цифри, і система сама б нам вираховувала, зробила вже ці візуальні рейтинги, дашборди і так далі. Це класні речі, які ми б хотіли, звичайно, впроваджувати на рівні області.

Чернівецька ОВА

Забезпечення різних режимів доступу до бази даних місцевої статистики для різних користувачів.

Я розумію, що це має бути не загальнодоступне, наприклад, типу Google Диска, ...але для органів державної влади...

Конотопська РДА

Підвищення рівня статистичної грамотності представників ОМС, які відповідають за роботу з даними.

Їм бракує, напевне, знань і умінь, і кадрового потенціалу, який би знав, що потрібно робити, і міг цим користуватися. Я думаю, що це проблема не статистики в даному випадку, а більше проблема територіальної громади.

Головне управління статистики Львівської області